

BK
D39

БИБЛИОТЕКА
ТРАНСИСТРАНОГО КОЛЛЕКТИВА

926008774879

БИБЛИОТЕКА
ТРАНСИСТРАНОГО КОЛЛЕКТИВА

Apud. no. 140.993

**SPECIMEN LITERARIUM
INAUGURALE,**

EXHIBENS

**DEMOSTHENIS ORATIONEM DE SYMMORIIIS
VARIIS LECTIONIBUS ET ANNOTATIONE
PERPETUA INSTRUCTAM,**

SIVE

**DISPUTATIONIS DE ATHENIENSIIUM
SYMMORIIIS**

PARTEM PRIOREM.

QUOD,

**ANNUENTE SUMMO NUMINE,
EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI
JOANNIS CLARISSE,**

**A. L. M. THEOL. ET PHIL. DOCT.
THEOLOGICAE PROF. ORD.**

**AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,
NEC NON
NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE THEORETICAE
ET LITERARUM HUMANIORUM DECRETO,
PRO GRADU DOCTORATUS,
SUMMISQUE IN PHILOSOPHIA THEORETICA ET HUMANIORIBUS
LITERIS HONORIBUS AC PRIVILEGIIS,**

**IN ACADEMIA LUGDUNO - BATAVA
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,**

PUBLICO AC SOLENNI EXAMINI SUBMITTIT

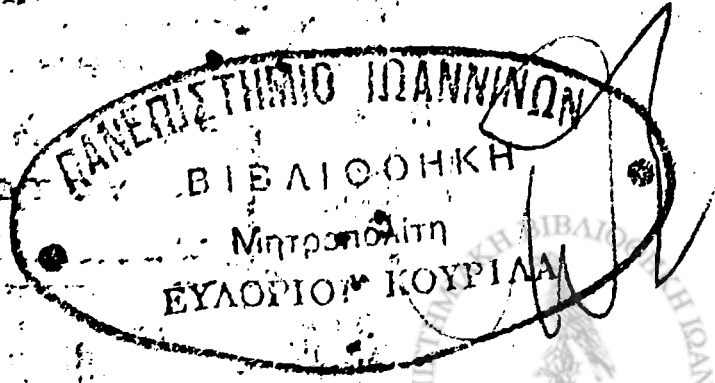
HENRICUS AMERSFOORDT,

AMS-ÆLŒDAMIENSIS.

Ad diem XXVIII. Junii MDCCCXXI. Hora X—XI.

IN AUDITORIO MAJORI.

**LUGDUNI BATAVORUM,
APUD L. HERDINGH ET FILIUM
MDCCCXXI.**

VIRO CLARISSIMO
DAVIDI JACOBO VAN LENNEP,

REGIO ORDINE EQUESTRE ADSCRIPTO,

J. U. D. INSTITUTI REGII ARTIUM DOCTRINA-
RUMQUE SOCIO,

ET

IN ILLUSTRIS AMSTELODAMENSIS ATHENAEI HIST.
POES. ELQG. ANTIQUIT. LITTA GR. ET LAT,
PROFESSORI

S. P. D.

HENRICUS AMERSFOORDT.

Quod satis jam diu a me postulaverant et mea
Tuae doctrinae admiratio, et praeclarae institutio-
nis cogitatio, et perpetua beneficiorum saepe,
Te auctore, in me collatorum grata atque jucun-
da memoria, ut Tibi mei sensus atque animi in-
diciam praerberem, quod, quamvis ad virium

* 3

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολίτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ
ΑΔΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ. ....

in illam tempestatem incidisset, in qua patria vel prorsus prostrata jacebat, vel parum validis instaurari tantum coeperat fundamentis, atque in tanta rerum omnium turba atque fluctuatione juveniles animi saepius a placido Musarum cultu ad externorum bellorum rumores, metusque de incerta civium salute, avocarentur, accidit ut, quum quadriennium Amstelodami fuisssem, Leydam mihi esset migrandum, Praeceptores, qui in celeberrima Academia docent, audituro, atque ita finem aliquando juvenilibus studiis imposito.

Eo autem quum primum pervenissem, triste me cepit desiderium et Tuae praesentiae, et WILLMETI ET KLINKENBERGHU, Virorum Clarissimorum, quorum uti jam diu solebam doctrinae praestantiam venerabundus suspicere, ita eorundem humanitatem, atque erga me benevolentiam perpetuo senseram. Mox tamen, quum in notitiam venissem Clarissimorum Theologorum VOORSTII, CLARISSII, BORGERI, aliorumque varii doctrinarum generis Professorum, PALMII, WYNPERSII, KEMPERI, quorum omnium fama atque celebritas ejusmodi sunt, ut me non indigeant praecone, institutionis autem praestantia talis, ex quorum scholis doctissimi prodierint multi discipuli, ita novo studiorum generi operam dedi, ut sperarem me in dulci cum Musis Sacris atque Profanis, quae dicuntur, contubernio, vitam acturum. Accedebat, quo lae-

ci-

tior haec mihi spes affulgeret; Tuae erga me non interruptae benevolentiae experientia: cujus quum identidem verissima argumenta Lugduni acciperem, factum est, ut, quamvis locorum intervallo a Te semotus, viderer tamen mihi nonnunquam Te praesentem videre, audire, atque in dubiis rebus optimi consilii auctorem advocare.

Ita fere ad finem perducto tempore, quod morae in Academia faciendae datum erat, omnes meae res inopinata quadam necessitate ita mutatae sunt, ut aliud vitae genus mihi quaerendum esse putarem. In qua dubia conditione cum aliorum mihi succurrendi studium expertus sum, tum insignem atque hoc loco imprimis commemorandum favorem PALMII, Viri Clarissimi, qui cum bene sperandi mihi praecipuus auctor exstitit, tum, ut in honesto loco collocarer, multum operae dedit: cujus rei grates, etsi nunquam a me satis dignae Illi persolvi poterunt, quam maximae certe semper habebuntur. Ac jam mea fors ferebat ut in Frisiam proficiscerer, in qua dum morabar, derepente mihi obfertur moderamen Gymnasii Publici Snetani, in quo munere mihi imprimis mandando quantum Tua valuerit auctoritas, neque Tu velis me hoc loco praedicare; neque ego, tot beneficiis a Te affectus, hoc loco, Te invito; enarrandum esse existimo.

**

Ac

Ac jam, postquam Groningae, humanissime me excipientibus Viris Clarissimis, Literarum Profesforibus, locum inter Candidatos acceperam, in eo me munere collocatum videbam, in quo ut perpetuam operam locare liceret, saepe speraveram. Sed hoc me primum movebat, quod, ad docendum me subito traductum sentiebam, quem multa discere etiam par erat: praecipue, quum nova legis forma earum etiam artium institutionem juberet, quarum ne rudimentis quidem unquam imbutus fueram. Timentem vero confirmabat Amplissimorum Gymnasii Curatorum amica atque benevola adhortatio, quorum insignem erga me voluntatem ab ipso illo tempore, quo in hac Civitate rerum mearum sedem statui, ad hunc usque diem, perpetuam cognovi. Igitur prima tempora danda erant his ipsis artibus, quarum omnino expers eram: tum ad ipsa literarum humaniorum studia revertendum, quarum cum maxime praeceptorem me esse oportebat. Atque utinam hujus viae ducem diutius sequi licuisset. HERBELUM, Virum Doctissimum, Curatorum Praesidem, quem, eruditionis elegantiaeque laude clarum, tanquam praesentem mihi affore praeceptorem, sperare coeperam. Sed inviderunt nobis fata hunc quoque Virum. Jam quum ipse, certae rationis tenendae imperitior, quo me cunque fors raperet, illuc auferret, incidi in lectionem Demosthenis,

nis, cujus quamvis oratione maxime delectabar, magna tamen intelligendi difficultas me saepe detinebat. Ad hanc autem cum in aliis Orationibus offendebam, tum in illa, quae inscribitur *περὶ Συμμοριῶν*, neque Reiskius, cujus Editionem in auxilium vocabam, aut Wolffius, omnia ita explicabant, ut intelligerem. Hinc jam nata cupido, ut accuratius inquirerem in hanc Symmoriarum formam, de qua ne Petitus quidem satis accurate exposuisse videbatur. Atque adeo veteres auctores volventi, recentiorum etiam doctrinam ad meos usus adhibenti, tantum mihi succreverat annotationis, quantum Speciminis Academici modo sufficere videbatur. Et jam parabam adnotatiunculas digerere, cum denuo tristissima morae causa incidit. Etenim annus abhinc jam excessit, Vir Clarissime! quum subito morbus me invasit, cujus vis ipsa quidem fuit brevissima, sed languor, qui exinde et corpus et animum occupavit, cum diutissimus, tum taedii plenus. Namque magnam illius temporis partem vires vix suffecerunt, ad familiarium sermones audiendos, majorem etiam, ut ipse pauca legerem scriberemque, quum me vexarent imprimis oculorum validudo atque perpetua cephalalgia. Neque hoc solatium, ut Musas repeterem, interea mihi superfuit, quo nonnunquam malorum sensum abigebat exsul Ovidius: *Trist. L. IV. El. X. III.*

**

Hic

*Illic ego, finitimis quamvis circumsoner armis,
 Tristia, quo possum, carmine fata levo.
 Quod, quamvis nemo est, cuius referatur ad aures,
 Sic tamen absumo decipioque diem.
 Ergo, quod vivo, durisque laboribus obsto,
 Nec me sollicitae taedia lucis habent,
 Gratia, Musa, tibi: nam tu solatia praebes;
 Tu curae requies, tu medicina mali.*

Tandem vero, benigna Numinis clementia,
 ita restitutus, ut ad interrupta studia reverti
 possem, nolui differre editionem Speciminis
 Academici, quod mihi facultatem summos in
 Literis honores ambiendi praeberet. Itaque
 malui Priorem Disputationis partem, qua con-
 tinetur *Annotatio ad Demosthenis Orationem de*
Symmoriiis, typis tradere, quam diutius preme-
 re totum opus, ejus, dudum inchoati, ac jam
 vix ad finem perducti editio tristi casu tanto-
 pere fuerat retardata.

Quo minus absolvi potuerit Pars Poste-
 rior impeditur quoque notitia, quae ad me per-
 venit, librorum in Germania nuper editorum,
 atque in ejusmodi argumentis versantium, quae
 cum hoc nostro plurimum conjuncta sunt.
 Quos quum mihi non putarem esse praeter-
 mittendos, ita substiti, dimidio opere absoluto,
 ut reliqua mox simili additurus, sperans, fore
 ut quod otium interea nactus ero, illud a
 me

me collocari possit in uberiori Symmōriarum explicatione, atque in eorum, quae Priori Volumine vel minus recte fuerint dicta, vel prorsus omisfa, correctione atque additione.

Sed nimium fortassis de me ipse locutus sum. His tamen videbatur opus esse, quibus tarditatis meae causa rite explicaretur. Pauca addenda sunt de hac Demosthenicae Orationis Editione.

Praeter illas Editiones, quibus omnia Demosthenis opera continentur, ex Fabricii Harlesiique Bibliotheca Graeca cognovi, separatas esse nonnullas hujus Orationis Editiones. Fabricius tantum monuit, eam Latine esse versam a Jo. Lonicero: cujus versionis titulum hunc fuisse, aliunde didici: *Demosthenis Oratio de Clasibus, Latine facta per J. Lonicerum. Philosophiae Encomium per Eundem. Accedit eadem Demosthenis Oratio Graece. Basileae 1537. forma 8.* Ab Harlesio hae adduntur Editiones: *Demosth. Orationes V, de distributione in clases, de Clasibus, de Rhod. libert., de Megalop., de percussis cum Alexandro foederibus Paris. 1532. 4. Demosth. II. Oratt. de Ordinatione civitatis, et de Clasibus, c. Libanii argumentis. Lovaniae ap. S. Zasanium 1546. 8. Demosth. selectae Oratt. Gr. et Lat. de rep. ordinanda, de Clasib. de Rhod. Lib. de Megalop. Olynth. III. Philipp. IV. Londini 1726. forma 8.*

** 3

Sed

Sed harum nullius inspiciendae copia mihi fuit, quum neque ipse eas haberem, neque unde mihi pararem, conjicerem. Sola igitur Reiskiana perpetuo usus sum. Hanc continue volvens, quaecunque mihi deesse videbantur, addere sum conatus: neque tamen ex Annotatione omnia ejicienda putavi, quae non tam hujus Orationis propria erant, quam cum multis aliis communia, siquidem eandem rationem passim a plerisque veterum auctorum Editoribus usurpatam videbam. Una, quam praeter Reiskianam, sed festinans, vidi, Editio, fuit Hervagiana I, ex qua animus ferebat Scholia ad hanc Orationem repetere, nisi me detinuisset metus, ne forte illa pleniora legerentur in Editione Parisina. Praestabat igitur, meo sensu, universa ommittere, quam partem eorum addere. Haec tamen postea vidi in locis plerisque difficilioribus, cum mea interpretatione consentire.

Textum ex Reiskiana Editione excudendum curavi, qui, quoniam non capitibus sed versibus distinctus est, difficilem nobis operam creavit. Ad has minutias quoniam molestam diligentiam afferre oportet, optandum quidem est, ut in nova Demosthenis Editione, olim, ut speramus, a Docto Viro facienda, earum remedium quaeratur. Nunc quidem, ne in arrogantiae crimen incideremus, ab hujusmodi incepto abstinendum esse putavimus.

Ju-

Indices et rerum et verborum ad Partem Posteriores servandos esse existimavimus.

Atque sic quidem expositis, quae in Praefatione erant dicenda, Vir Clarissime! ita liceat mihi finem ei imponere, ut Tibi hanc Disputationem, grati animi mei indicium, offeram atque dicem. Quodsi cognovero, operam, quam ejus Editioni abhibui, Tibi non omnino displicuisse, maximum mihi exinde addetur studium totis viribus literis incumbendi, meamque industriam Tibi probandi, ne Te Praeceptore omnino indignus ego discipulus existimer.

Ne vero accepti beneficii immemor esse dicar, mentio hic facienda est humanissimi officii, quod mihi, pro veteri, qua me amplecti voluit, amicitia, H. A. HAMAKERUS, Vir Clar., praestitit, quum, a me rogatus, speciminum typographicorum correctionem benevole in se suscepit, cujus laboris, taedii et molestiae plenissimi, sinceram gratias, et hic ei ago, et deinceps perpetuo habebo.

Dabam Snecae, Kalendis Junii, c1910ccccxxi.

Neque vero hic substitit Clariss. HAMAKERI erga nos benevolentia. Hic enim, quo Tu, Vir Clarissime! eximio olim delectabar discipulo, quamvis in Orientalium literarum studio

dio. augendo et ornando plurimum occupatus, sua etiam opera nostrum libellum ornare voluit. Igitur ex instructissima Bibliotheca Leydensi duos scriptos Codices, in quibus erat Oratio de Symmoriis, summa fide atque diligentia contulit, et lectionum variantium exemplar, cum operae in describenda mea annotatione maxime occupatae essent, ad me misit. Hanc igitur collationem, qua nostrae Editioni praecipuam commendationem accessuram videbam, quum uterque codex, praecipue autem ille, qui a nobis Perizonianus dictus est, optimae esse videatur notae, paucis meis Animadversionibus, festinantius additis, instructam, Supplementi loco, huic Priori Disputationis Parti adscribi curavi. Ita quidem expertus sum, HAMAKERI in me studium neque annorum cursu, neque mutata vitae conditione minutum aut labefactatum, sed continuis beneficiis confirmatum atque adauctum. Quo erga me animo ut pergat esse, quam maxime in votis habeo: equidem certe, siquidem, quod ei pro merito referam, non habeo, acceptum beneficium memori pectore recondam.

ΔΗ.

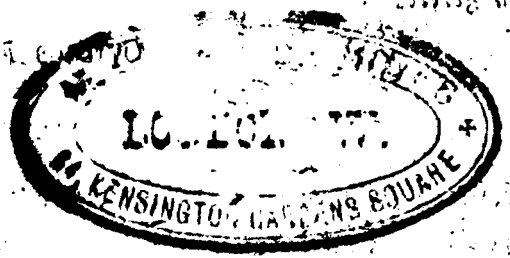
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΕΡΗΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΟΜΟΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΤΕΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ

Πολεμικὸς γίνου ταῖς ἐπιστήμαις, καὶ ταῖς κατασκευ-
αῖς· εἰρηρικὸς δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πλεο-
νεκτεῖν.

ISOCRATES Orat. ad Nicocch.

ΒΟΛΑ ΛΟΙΣ ΒΑΝΙΣ ΒΑΛΙΟΝ ΠΙΛΗΣ ΕΣΤ' ΑΙΝΑΤ.
Quam gerego.

OVIDIUS Metam. VII. 488.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΤΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ
ΣΤΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Ed. R. Φήμης γενομένης, τὸν Περσῶν βασιλέα παρ. 177. παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὁ μὲν τῶν Ἀθηναίων δῆμος κεκίνηται, καὶ συγκαλεῖν ἄρμηται τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὸν πόλεμον ἐκφέρειν 5. ἤδη· ὁ δὲ Δημοσθένης συμβουλεύει μὴ προεξαι-
στασθαι, ἀλλὰ ἀναμένειν τὸν Βασιλέα νεωτερίσαι.
νῦν μὲν γὰρ, Φησὶν, οὐ πείσομεν τοὺς Ἕλληνας συμ-
μαχεῖν ἡμῖν, ἐπ' ἀδείας εἶναι δοκοῦντας. τότε δὲ
αὐτοὺς ὁ κίνδυνος αὐτὸς συστήσεται. παραινέϊ τοί-
10. νυν ἡσυχάζοντας συντάξασθαι, καὶ πρὸς τὸν πόλε-
μον παρασκευάσασθαι· καὶ δὴ καὶ διέξεισιν, ὅν
τρά-

τρόπον ἂν συνταχθεῖεν ὅθεν καὶ περὶ Συμμοριῶν δ
λόγος ἐπιγράφεται ὁ συμμορία γὰρ παρὰ τοῖς Ἀτ-
τικοῖς, τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα.

ΣΥΜΜΟΡΙΑ

- ρ. 178. **Ο**ἱ μὲν ἐπαινοῦντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς
προγόνους ὑμῶν, λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προ-
αιρεῖσθαι κεχαρισμένον, οὐ μὴν συμφέροντά γ'
ἐκείνοις, οὐδ' ἐγκωμιάζουσι, ποιεῖν ὅτι περὶ γὰρ πραγμά-
5. των ἐπιχειροῦντες λέγειν, ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἀξίως
ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ δοκεῖν εὖ λέ-
γειν δόξαν ἐκφέρονται ὅτι τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν ἐλάτ-
τω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι
ποιοῦσιν ὅτι ἐγὼ δ' ἐκείνων μὲν ἐπαινον τὸν χρόνον
10. ἠγγυῆμαι μέγιστον εἶναι, οὐ πολλοῦ γεγενημένου, μεῖζω
τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένας ἄλλοι παραδεί-
ξασθαι δεδύνηται ὅτι αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρό-
πον εἰπεῖν, ὅτι ἂν μοι δοκῆτε μάλιστα δύνασθαι
παρασκευάσθαι ὅτι καὶ γὰρ οὕτως ἔχει ὅτι εἰ μὲν ἡ-
15.

v. 1. οἱ μὲν οὖν ἐπ. Quod partim probatum a Reiskio, habet
Cod. Bavar. V. nostram annotationem.

v. 2. προαιρεῖσθαι. Omittitur ab Aristide; retinendum tamen
videtur. Vide nostram annot.

v. 13. δύνασθαι. Uncis inclusit R. Reponendum censet διέν-
τας vel ὀρθῶς. Sed horum vocabulorum vis jam lateet in illo
μάλιστα. Itaque vulg. lectio est tenenda.

v. 14. Praefat παρασκευάσθαι, uti infr. monebimus.

15. μεῖς ἅπαντες οἱ μέλλοντες λέγειν δεινοὶ Φανείη-
 μεν ὄντες, οὐδὲν ἂν τὰ ὑμέτερα εὖ οἶδ' ὅτι βέλτιον
 σχοίη· εἰ δὲ παρελθὼν εἰς ὅστισὺν δύναίτο διδά-
 ξαι καὶ πείσαι, τίς παρασκευὴ, καὶ πόση, καὶ
 πόθεν πορισθεῖσα, χρήσιμος ἔσται νῦν τῇ πόλει, πᾶ-
 20. ὁ παρῶν φόβος λέλυται· ἐγὼ δὲ τοῦτ', ἂν ἄρ' οἶός
 τε ᾧ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ προειπὼν ὑμῖν,
 ὡς ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς Βασιλέα. Ἐγὼ νο-
 μίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων εἶναι Βα-
 σιλέα· οὐ μὴν διὰ ταῦτα παραινέσαιμ' ἂν μόνοις τῶν
 25. ἄλλων ὑμῖν πόλεμον πρὸς αὐτὸν ἄρασθαι, οὐδὲ γὰρ
 ρ. 179. αὐτοὺς ὁρῶ τοὺς Ἕλληνας κοινούς ἀλλήλοις ὄντας Φι-
 λους· ἀλλ' ἐνίοις μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύοντας, ἢ τισὶν
 αὐτῶν. Ἐκ δὲ τούτων, τοιούτων ὄντων, νομίζω συμ-
 φέρειν ὑμῖν τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τηρεῖν, ὅπως δι-
 5. καία γενήσεται· παρασκευάζεσθαι δ', ἃ προσήκει,
 πάντα, καὶ τοῦδ' ὑποκείσθαι τῇ γνώμῃ· ἡγοῦμαι
 γὰρ, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς Ἕλληνας, εἰ μὲν ἐναρ-
 γές τι γένοιτο καὶ σαφές, ὡς Βασιλεὺς αὐτοῖς ἐπι-
 χειρεῖ, καὶ συμμαχήσειν, καὶ μεγάλην χάριν ἔξειν
 10. τοῖς πρὸ αὐτῶν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκείνῳ ἀμνημονέοις.
 Εἰ δ' ἔτι ἀδήλου τούτου καθεστηκότος, προαπε-
 χθησόμεθα ἡμεῖς, δέδιχ, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τού-
 τοις μετ' ἐκείνου πολεμεῖν ἀναγκασθῶμεν, ὑπὲρ ᾧ
 προνοούμεθα· ὁ μὲν γὰρ ἐπισχῶν ἂν, ᾧν ὄρμηκεν,
 15. εἰ ἄρ' ἐγχειρεῖν ἔγνωκε τοῖς Ἕλλησι, χρήματα δώσει
 τισὶν αὐτῶν, καὶ Φιλίαν προτενεῖται. Οἱ δὲ τοὺς Γεί-
 ους

v. 15. οἱ μέλλοντες ejiciendum putabat R., vel et mutandum
 in οἱ λέγοντες. Cur eum sequar, non video.

v. 23. Alii habent τὸν Βασ.

v. 21. Pro τισὶν αὐτῶν est in quibusdam libris scriptis σφίσι
 αὐτοῖς, quod non est negligendum.

- ους πολέμους ἐπανορθώσασθαι βουλόμενοι, καὶ τοῦ-
 του τὸν νοῦν ἔχοντες, τὴν κοινὴν ἀπάντων σωτηρίαν
 παράφρονται. Εἰς δὲ τὴν ταραχὴν ταύτην καὶ τὴν ἀγνω-
 20. μοσύνην παραινῶ μὴ προκαθεῖναι τὴν πόλιν ἡμῶν·
 οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἴσης ὄρω τοῖς τ' ἄλλοις Ἑλλησι, καὶ
 ἡμῖν, περὶ τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα τὴν βουλὴν οὔσαν·
 ἀλλ' ἐκείνων μὲν πολλοῖς ἐνδέχεσθαι μοι δοκεῖ, τῶν
 ἰδίᾳ τι συμφερόντων διοικουμένοις, τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 25. νων ἀμελεῖσθαι· ὑμῖν δ' οὐδ' ἀδικουμένοις, παρὰ τῶν
 ἀδικούντων καλὸν ἔστι λαβεῖν ταύτην τὴν δίκην, ἔα-
 σαι τινὰς αὐτῶν ὑπὸ τῷ βαρβάτῳ γενέσθαι. Ὅτε
 δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, σκεπτέον ἔστιν, ὅπως μὴθ' ἡμεῖς
 ἐν πολέμῳ γενησόμεθα οὐκ ἴσῳ, μὴτ' ἐκεῖνος, ὃν
 ρ. 180. ἡμεῖς ἐπιβουλεύειν ἡγούμεθα τοῖς Ἑλλησι, τὴν τοῦ Φί-
 λος αὐτοῖς δοκεῖν εἶναι, πίστιν λήψεται. Πῶς
 οὖν ταῦτ' ἔσται; Ἄν ἡ μὲν δύναμις τῆς πόλεως ἐξητα-
 σμένη, καὶ παρεσκευασμένη πᾶσιν ἢ Φανερά, Φαίνη-
 5. ται δὲ δίκαια ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αἰρουμένη. Τοῖς δὲ θρασυ-
 νομένοις καὶ σφόδρα ἐτόλμως πολεμεῖν κελεύουσιν, ἐκεῖ-
 νο λέγω, ὅτι οὐκ ἔστι χαλεπὸν, οὐθ' ὅταν βουλεύεσθαι
 δέξῃ, δόξαν ἀνδρίας λαβεῖν, οὐθ', ὅταν κίνδυνός τις ἐγ-
 γυὸς ἢ, δεινὸν εἶπεῖν Φανήνῃ· ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν χαλε-
 10. πὸν καὶ προσήκον, ἐπὶ μὲν τῶν κινδύνων τὴν ἀν-
 δρίαν ἐπιδείκνυσθαι· ἐν δὲ τῷ συμβουλεύειν φρονι-
 μῶ-

v. 29. ἴση. Plerique Codd. rectius videntur habere ἴσοι. Vid. inferius nostra ad h. l.

v. 2. Vocem δοκεῖν uncis inclusit Reiskius, ejiciendam illam esse significans e textu. Ut hic occurrit τὴν πίστιν τοῦ δοκεῖν ita supr. p. 178. 6. δόξαν τοῦ δοκεῖν.

v. 8. ἀνδρίας. Aliae Editt. forte rectius ἀνδρίας, et hic et alibi dederunt, ubi in hac Orat. occurrit. Reiskius saepius di-phthongum ei in simplex, mutavit.

μώτερα τῶν ἄλλων εἶπεῖν ἔχειν. Ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, νομίζω, τὸν μὲν πόλεμον τὸν πρὸς Βασι-
 λέα χαλεπὸν τῇ πόλει· τὸν δ' ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πο-
 15. λέμου ῥάδιον ἂν συμβάντα. Διὰ τί; Ὅτι τοὺς μὲν πολέ-
 μους ἀπαιτᾶς ἀναγκαίως ἡγοῦμαι τριηρῶν καὶ χρημάτων
 καὶ τόπων δεῖσθαι, ταῦτα δὲ πάντα ἀφθονώτερα ἐκεῖνον
 ἔχοντα ἡμῶν εὐρίσκω· τοὺς δ' ἀγῶνας οὐδεὺς οὕτω
 τῶν ἄλλων ἐρῶ δεομένους, ὡς ἀγαθῶν ἀνδρῶν· τού-
 20. τοὺς δ' ἡμῖν, καὶ τοῖς μεθ' ἡμῶν κινδυνεύουσι, πλείους
 ὑπάρχειν νομίζω. Τὸν μὲν δὴ πόλεμον διὰ ταῦτα
 παραινῶ μὴδ' ἐξ ἑνὸς τρόπου προτέρους ἀνελέσθαι·
 ἐπὶ δὲ τὸν ἀγῶν' ὀρθῶς Φημί παρεσκευασμένους ὑπάρ-
 χειν χρήναι. Εἰ μὲν οὖν ἕτερος ἦν τις τρόπος δυνά-
 25. μεως ὧς τοὺς βαρβάρους οἶόν τε ἦν ἀμύνασθαι· ἕτε-
 ρος δὲ τις, ὧς τοὺς Ἕλληνας εἰκίτως ἂν ἴσως Φανε-
 ροὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐγιγνόμεθ' ἀντιταττόμενοι. Ἐπεὶ δὲ πά-
 σης παρασκευῆς ἐστὶν ὁ αὐτὸς τρόπος, καὶ δεῖ τὰ αὐ-
 τὰ εἶναι κεφάλαια τῆς δυνάμεως, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύ-
 ρ. 181. νασθαι δύνασθαι, τοῖς οἷσι συμμάχοις βοηθεῖν, τὰ
 ὑπάρχοντ' ἀγαθὰ σώζειν· τί, τοὺς ὁμολογοῦντας
 ἐχθροὺς ἔχοντες, ἑτέρους ζητοῦμεν; ἀλλ' οὐ παρα-
 5. σκευαζόμεθα μὲν πρὸς τούτους, ἀμυνόμεθα δὲ κατ' ἐ-
 κείνον, εἰ μὴ ἡμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρή; Καὶ νῦν μὲν γε
 καλεῖτε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας· εἰ μὴ δὲ, ὅ-
 κελεύουσιν οὗτοι, μὴ ποιῆτε, οὐχ' ἠδέως ἐνίων ὑμῖν
 ἐχόντων, πῶς χρή προσδοκᾶν, τινεῖ ὑπακούσεσθαι;
 10. ὅτι νῆ Δί' ἀκούσονται παρ' ἡμῶν, ὡς ἐπιβουλεύει Βα-
 σιλέως αὐτοῖς; αὐτοὺς δ' εὐ προορᾶν· ὧς πρὸς τοῦ
 Διὸς ἀλέσθε τοῦτο; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ αἰόμαι, ἀλλ'
 οὕπω

17. Pro ἑπὶ τῶν conjecti πόντων· Conf. tamen notam ad h. l.

v. 11. Negationem R. rectissime de suo addidit. Si omis-
 fuerit, nullus idoneus sensus verborum reperiri potest.

οὐπω μείζων οὗτος ἐστὶ ὁ φόβος τῶν πρὸς ὑμᾶς,
 καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐνίοις, διχοφωρῶν. Οὐδὲν οὖν ἄλλ' ἢ
 βραψιδήσουσιν οἱ πρέσβεις περιόντες· τότε δὲ, ἂν ἄρα,
 15. ἂν οὖν οἴομαι, ἡμεῖς, πράττηται, οὐδείς δὴπὼν
 τῶν ἀπάντων Ἑλλήνων τηλικούτον ἐφ' ἑαυτῷ φρονήσει,
 ὅτις, ὄρων ὑμῖν χιλίους μὲν ἰππέας, ὀπίτας δὲ,
 ὄσους ἂν ἐθέλη τις, ναῦς δὲ τριακοσίας, οὐχ' ἤξει
 καὶ δεήσεται, μετὰ τούτων ἀσφαλίστατ' ἂν ἡγούμε-
 20. νος σωθῆναι. Οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν ἤδη· τὸ
 δεῖσθαι· καὶ μὴ τύχητε, ἀφαιμαρτεῖν· ἐκ δὲ τοῦ,
 μετὰ τοῦ παρασκευάσασθαι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, ἐπι-
 σχεῖν, δεομένους σώζειν, καὶ εὖ εἰδέναι πάντα ἤξει-
 τας, ἐστίν. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτά τε
 25. καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις λογιζόμενος, λόγον μὲν
 οὐδένα ἐβουλόμην θρασύν, οὐδὲ μάταιον ἔχοντα μῆκος,
 εὐρεῖν· τὴν μέντοι παρασκευὴν, ὅπως ὡς ἄριστα καὶ τά-
 χιστα γενήσεται, παντὶ πολλὰ πράγματα ἔσχον σκι-
 πῶν. Οἴομαι δὲ δεῖν ἀκούσαντας ὑμᾶς αὐτήν, ἂν ἀρέ-
 φ. 182. σκη, ψηφίσασθαι. Ἔστι τοίνυν, πρῶτον μὲν τῆς πα-
 ρασκευῆς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μέγιστον, οὐτὼ δια-
 κείσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς, ὡς ἕκαστον ἐκόντα προβί-
 μως

v. 13. Legendum ἄλλ' ἢ, ut infra monebimus. Atque hoc nonnulli praebent Codd.

v. 15. οἴομαι ἡμεῖς, πράττηται. Lectio quae olim obtinebat οἴομεθα, ἡμεῖς πράττηται haud multo inferior erat Reiskiana correctione.

v. 22. Elegans est Viri dotti conjectura à R. prodita Annot. Vol. I. p. 391, pro ἐπισχεῖν legentis ἐπιτυχεῖν, neque tamen huic loco necessaria.

v. 29. In Reiskiana Edit. male legitur οἴομαι. Voluit forte οἴμαι.

v. 1. Alii rectius ψηφίζεσθαι.

μως ὅ, τι ἂν δέη, ποιήσονται· ὁρᾶτε γὰρ, ὧ ἄνδρες
 15. Ἀθηναῖοι, ὅτι, ὅσα μὲν πάποθ' ἄπαντες ὑμεῖς ἤβου-
 λήθητε, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πρόπτεϊν αὐτὸς ἕκαστος
 ἐαυτῷ προσήκειν ἠγήσατο, οὐδὲν πάποθ' ὑμᾶς ἐξε-
 Φυγεν. "Ὅσα δ' ἠβουλήθητε μὲν, μετὰ ταῦτα δ'
 ἀπεβλέφατε πρὸς ἀλλήλους, ὡς αὐτὸς μὲν ἕκαστος οὐ
 10. ποιήσων, τὸν δὲ πλησίον πράξοντα, οὐδὲν πάποτε
 ὑμῖν ἐγένετο. Ἐχόντων δ' ὑμῶν οὕτω, καὶ παρωξυμμέ-
 νων, τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαι Φημι
 χρῆναι, καὶ ποιῆσαι δισχιλίους, ὀκτακοσίους αὐτοῖς
 προσνειμαρτας· εἰ γὰρ τοῦτ' ἀποδείξητε τὸ πλη-
 15. θος, ἠγοῦμαι, τῶν ἐπικλήρων, καὶ τῶν ὀρφανικῶν, καὶ
 τῶν κληρουχικῶν, καὶ τῶν κοινωνικῶν, καὶ εἴ τις ἀδύ-
 νατος, ἀφαιρεθέντων, ἔσεσθαι χίλια καὶ διακόσιαι
 ταῦτα ὑμῖν σώματα· ἐκ τούτων τούτων οἴομαι δεῖν
 ποιῆσαι συμμορίας εἰκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσίν, ἑξήκον-
 20. τα σώματ' ἔχουσαν ἑκάστην. Τούτων δὲ τῶν συμμο-
 ριῶν ἑκάστην διελεῖν κελεύω πέντε μέρη κατὰ δώδεκα
 ἄνδρας, ἀνταναπληροῦντας πρὸς τὸν εὐπορώτατον
 αἰεὶ τοὺς ἀπορωτάτους. Καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω
 Φημι δεῖν συντετάχθαι. Δι' ὃ δ', εἰσεσθε, ἐπειδὴν ὅλου
 25. τὸν τρόπον τῆς συντάξεως ἐκούσητε. Τὰς δὲ τριήρεις,
 πῶς; τὸν ἅπαντα ἀριθμὸν κελεύω τριακοσίας ἀπο-
 δεῖξαντας, κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναῖαν εἰκοσι ποιῆ-
 σαι μέρη· τῶν πρώτων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν δευ-
 τέρων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν, πέντε,
 ρ. 183. ἑκάστῳ μέρει δίδοντας. Ἐἴτα συγκληρῶσαι συμμορία
σω-

v. 15. Reisk. mavult ἐπικληρικῶν καὶ τῶν ὀρφανικῶν. Re-
ctius olim legebatur ἐπικλήρων, καὶ τῶν ὀρφανῶν.

v. 28. ἑκατὸν, πέντε. Haec olim male distincta erant, quod
jam animadvertit Palmerius.

σωμάτων ἐκάστη τὴν πεντεκοιδεκαναίαν· τὴν δὲ συμμορίαν ἐκάστῳ τῶ μέρει σφῶν αὐτῶν, τρεῖς ἀποδοῦναι τριήρεις. Ἐπειδὴν δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα ὑπάρχει, κελεύω, ἐπειδὴ τὸ τίμημά· ἐστὶ τὸ τῆς χώρας, ἑξακισχίλων τάλαντων, ἵν' ὑμῖν καὶ τὰ χρήματα ἢ συντεταγμένα, διελεῖν τοῦτο, καὶ ποιῆται καθ' ἑξήκοντα τάλαντα, ἑκατὸν μέρη· εἶτα πέντε ἑξηκοντατάλαντας εἰς ἐκάστην τῶν μεγάλων τῶν εἴκοσι συμμοριῶν ἐπικληρῶσαι· τὴν δὲ συμμορίαν ἐκάστῳ τῶν μερῶν, μίαν ἑξηκοντατάλαντιαν ἀποδοῦναι· ὅπως, ἐὰν μὲν ὑμῖν ἑκατὸν δέη τριηρῶν, τὴν μὲν δαπάνην ἑξήκοντα τάλαντα συντελή· τριηραρχοὶ δ' ὡς δώδεκα· ἐὰν δὲ δέη διακοσίων, τριακόνη μὲν ἢ τάλαντα τὰ τὴν δαπάνην συντελοῦντα, ἕξ δὲ σώματα τριηραρχοῦντα· ἐὰν δὲ τριακοσίων, εἴκοσι μὲν ἢ τάλαντα τὰ τὴν δαπάνην διαλύοντα, τέτταρα δὲ σώματα τριηραρχοῦντα. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν ἐπὶ τὰς τριήρεις τιμήσαντας, ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω, μέρη εἴκοσιν. Ἐπειτα ταῖς μεγάλαις ἐπικληρῶσαι συμμορίαις μέρος ἕν χρηστὸν ἐκάστη τὴν δὲ συμμορίαν ἐκάστην διανεῖμαι τῶν ἑαυτῆς μερῶν ἐκάστῳ τὸ ἴσον. Τοῦς δὲ δώδεκα τοῦς ἐν ἐκάστῳ μέρει ταῦτ' εἰσπράξαντας, τὰς τριήρεις, ἃς ἂν ἕκαστοι λάχῃσι, παρασκευασμένας παρέχειν, τὴν μὲν δαπάνην, καὶ τὰ σκάφη, καὶ τοῦς τριηράρχους, καὶ τὴν τῶν σκευῶν εἰσπραξίην, οὕτως ἂν ἄρισθ' ἡγοῦμαι καὶ πορισθῆναι, καὶ παρασκευασθῆναι. Πλήρωσις δὲ καὶ σαφὴς ὅθεν ἔσται, καὶ ῥαδίᾳ, μετὰ ταῦτα

p. 184.

v. 13. δὲν· fatis ferri potest: Reiskius sustulerat, quia mox praecessit.

v. 25. Post παρέχειν ponatur distinctio major. Vid. infr.

ρ. 184. λέγω. Φημί τὰς στρατηγούς δεῖν διανεῖμαι τόπους
 δέκα τῶν νεωρίων, σκεψαμένους, ὅπως ὡς ἐγγύτατ'
 ἀλλήλων κατὰ τριάκοντ' ὥσι νεώσοικοι· ἐπειδὴν δὲ
 τοῦτο ποιήσωσι, δύο συμμορίας καὶ τριάκοντα τριή-
5 ρεις, τούτων ἐκάστῳ προσνεῖμαι τῶν τόπων. Εἴτ' ἐπι-
 κληρῶσαι τὰς Φυλάς· τὸν δὲ τριήραρχον, ἕκαστον, καὶ
 ἕκαστον νεώριον, ἵνα ὥσι συμμορίαί δύο, τριήρεις τριά-
 κοντα, Φυλή μία. "Ὀν δ' ἂν ἡ Φυλή τόπον λάχῃ, διε-
 λεῖν τρίχα· καὶ τὰς ναυς ὡσαύτως. Εἴτ' ἐπικλη-
10 ρῶσαι τὰς τριττῦς, ὅπως ἂν, τῶν μὲν ὄλων νεωρίων,
 ἐν ἐκάστης μέρος ἢ τῶν Φυλῶν· τρυῖ δὲ μέρους ἐκάστου τὸ
 τρίτον μέρος ἢ τριττῦς ἔχῃ· εἰδῆτε δ', ἂν τί δέῃ,
 πρῶτον μὲν τὴν Φυλὴν, ὅπου τέτακται· μετὰ ταῦτα
 δὲ τὴν τριττὺν· εἶτα τριήραρχοι τινεές, καὶ τριήρεις
15 πόσαι. Καὶ τριάκοντα μὲν ἡ Φυλή, δέκα δ' ἢ τριττῦς
 ἐκάστη τριήρεις ἔχῃ· ἐὰν γὰρ ταῦθ' οὕτως εἰς ὄδον κα-
 ταστῆ, εἴ τι καὶ παρελίπομεν νῦν· (πάντα γὰρ ἀκρι-
 βῶς πως εὐρεῖν οὐ φράδιον)· αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἑαυτῷ
 εὐρήσει· καὶ μία σύνταξις καὶ πασῶν τῶν νεῶν, καὶ
20 μέρους ἔσται· ὑπὲρ δὲ χρημάτων καὶ πόρου Φανεροῦ
 τινος, ἤδη παράδοξόν μὲν οἶδα λόγον μέλλων λέγειν·
 ὅμως δ' εἰρήσεται· πιστεύω γὰρ, ἐὰν τις ὀρθῶς σκο-
 πῆ, μόνος τ' ἀληθῆ καὶ τὰ γενησόμενα εἰρηκῶς Φανή-
 σεσθαι. Ἐγὼ Φημί χρῆναι μὴ λέγειν νυνὶ περὶ χρη-
25 μάτων· εἶναι γὰρ πόρον, ἂν δέῃ, καὶ μέγαν, καὶ καλὸν,
 καὶ δίκαιον, ὄν, ἐὰν μὲν ἤδη ζητῶμεν, οὐδ' εἰς τὸθ'
 ὑπάρχειν ἠγησόμεθ' ἡμῖν· οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι νῦν
 ἀποσχίσομεν· ἐὰν δ' ἐῶμεν, ἔσται. Τίς οὖν ἔσθ' οὗτος;
 ὃ νῦν μὲν οὐκ ἔστιν, ὑπάρχων δ' εἰς τότε· αἰνίγματι

ρ. 185.

v. 6. Editio P. Manut. et liber Weimaranus dant τῶν δὲ τριηράρχων ἕκαστον, quod praefereendum. Vid. Annot.

v. 29. Non minus, quo se commendat, habet antiqua le-

B 2

ctio:

ρ. 185. γὰρ ὅμοιον τοῦτό γε· ἐγὼ Φράσω· Ὅρατε τὴν πόλιν
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖσι, πᾶσαν ταυτηνί; Ἐν ταύτῃ χρήματ'
 ἐνεστί· ὀλίγου δέω, πρὸς ἀπάσας τὰς ἄλλας εἰπεῖν πό-
 λεις· Ταῦτα δ' οἱ κεκτημένοι τοιοῦτον ἔχουσι νοῦν,
 5. ὥστ', εἰ πάντες οἱ ἐνταυθὶ λέγοντες φοβοῦνται, ὡς ἕξει
 Βασιλεὺς, ὡς πάρεστιν, ὡς οὐχ οἶόν τε ταῦτ' ἄλλως
 ἔχειν, καὶ μετὰ τῶν λεγόντων ἴσοι τὸ πλῆθος τού-
 τοις χρησμοδοί, οὐ μόνον οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν, οὐδ'
 ἂν δειξάιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν κεκτηῖσθαι.
 10. Εἰ μέντοι τὰ νῦν διὰ τῶν λόγων φοβερά· ἔργω πράτ-
 τόμενα αἰσθόονται, οὐδεὶς οὕτως ἡλίθιος ἐστίν, ὅστις οὐχ
 ἔκων ἂν δοίη, καὶ πρῶτος εἰσενέγκοι· τίς γὰρ αἰρή-
 σεται μᾶλλον αὐτὸς, καὶ τὰ ὄντα πάντ' ἀπολωλέναι,
 ἢ μέρος τῶν ὄντων ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν προ-
 15. εἰσενεγκεῖν; χρήματα μὲν δή· φημι εἶναι τότε, ἀπὸ
 ὡς ἀληθῶς δέη· πρότερον δ' οὐ· διὸ μηδὲ ζητεῖν παρ-
 αινῶν· ὅσα γὰρ νυκὶ πορίσαισθ' ἂν, εἰ προέλοισθε πορί-
 ζειν, πλείων ἐστὶ γέλωσ τοῦ μηδένοσ· φέρε γὰρ,
 τὴν ἑκατοστήν τις εἰσφέρειν ἔρεϊ νῦν; οὐκοῦν ἐξήκοντα
 20. τάλαντα ἔρεϊ· Ἀλλὰ πεντηκοστήν τις ἔρεϊ, τὸ διπλοῦν;
 οὐκοῦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· Καὶ τί τοῦτ' ἐστὶ πρὸς δια-
 κοσίας καὶ χιλίας καμήλους, ὡς Βασιλεῖ τὰ χρήματ'
 ἔγειν Φασίν οὔτοι· Ἀλλὰ θῶ, βούλεσθε, δωδεκάτην
 ἡμᾶσ εἰσαίσειν, πεντακόσια τάλαντα; ἀλλ' οὔτ' ἂν

25.

τίο: ὑπέροξον δὲ τότε Hanc, quae in textu legitur, ex solo
 Augustano I. Cod. dedit R.

v. 8. 'χρησμοδοί praetulit Reiskius vulgatae lect. χρησμο-
 δεῖν. Nos magis ejusdem conjecturam probamus χρησμοδοί
 εἶνε.

v. 9. Probamus Reiskium, vocem ἀλλὰ moventem ex lo-
 co, quem olim obtinebat ante διξάν· et v. 12. pro ἰκασθὺν-
 restituentis ἰκῶν ἂν. Nisi enim posterior vera sit emendatio,
 commendatur certe ab elegantia.

25. ἀνάσχοισθε, οὐτ' ἄν, εἰ καταβῆτε, ἄξια τοῦ πολέμου τὰ χρήματα. Διὶ τοίνυν ὑμᾶς τᾶλλα παρασκευάσασθαι· τὰ δὲ χρήματα νῦν μὲν ἔσιν τοὺς κερτημένους ἔχειν· οὐδαμοῦ γὰρ ἂν ἐν καλλίονι σώζοντο τῇ πόλει· ἔάν δέ ποθ' ὁ καιρὸς οὗτος ἔλθοι, τότε
- p. 186. ἐκόντων εἰσφέροντων αὐτῶν, λαμβάνειν. Ταῦτα δὲ καὶ δυνατά ἐστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πράττειν καλὰ, καὶ συμφέροντα· καὶ Βασιλεῖ περι ὑμῶν ἐπιτήδεια ἀπαγγελθῆναι, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος
5. γένοιτ' ἂν ἐκείνω διὰ τούτων. οἶδε μὲν γε τριακοσίας τριήρεσιν, ὧν ἑκατὸν παρεσχόμεθ' ἡμεῖς, τοὺς προγόνους αὐτοῦ χιλίας ἀπολέσαντας ναῦς. Ἀκούσεται δὲ, τριακοσίας αὐτοῦς ὑμᾶς νῦν παρασκευασμένους τριήρεις· ὥστε μὴ κομιδῇ, μὴδ' εἰ πάνυ
10. μαίνοιτο, νομίσαι βῆδιον εἶναι τὸ τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐχθρὰν ποιήσασθαι. Ἀλλὰ μὴν, εἴγ' ἐπὶ χρήμασιν αὐτῷ μέγ' ἐπέρχεται φρονεῖν, καὶ ταύτην ἀσθενεστέραν ἀφορμὴν τῆς ὑμετέρας εὐρήτει· ὁ μὲν γε χρυσίον, ὡς φασι, ἄγει. Τοῦτο δὲ ἂν
15. διαδῶ, ζητήσῃ· καὶ γὰρ αἱ κρήναι, καὶ τὰ φρέατα ἐπιλείπειν πέφυκεν, ἔάν τις ἀπ' αὐτῶν ἀβρόα καὶ πολλὰ λαμβάνῃ· ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τμήμα ὑπάρχον, ἀφορμὴν ἑξακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται· ὑπὲρ ἧς ὡς μὲν τοὺς ἐπιόντας ἐκείνων ἀμυνόμεθα, οἱ Μαραθῶνι τῶν προγόνων αὐτοῦ μάλιστ' ἂν εἶδεῖν. Ἔως δ' ἂν κρατῶμεν, οὐκ ἐνὶ δήπου χρήμαθ' ἡμᾶς ἐπιλιπεῖν. Καὶ μὴν οὐδ' ὅτινες δεδία-
- σι,

v. 6. ἑκατὸν: Wesfelingius conjicit *διακοσίας*: quod recte jam a R. improbatum est.

v. 18. ἑξακισχίλια, et in Codd. quibusdam obvinim, et a Grammaticis autiquis ita lectum, bene repudiavit Valesius.

σι, μὴ ξενικὸν πολὺ συστήσῃται, χρήματ' ἔχων,
 ἀληθὲς εἶναι μοι δοκεῖ· ἐγὼ γὰρ ἠγοῦμαι, ἐπὶ
 25. μὲν Αἴγυπτον, καὶ Ὀρρόντην, καὶ τινὰς τῶν ἄλ-
 λων βαρβάρων, πολλοὺς ἂν ἐβελῆσαι τῶν Ἑλλήνων
 μισθοφορεῖν παρ' ἐκείνῳ, οὐχ ἵν' ἐκεῖνος ἔλῃ τινὰ τοῖ-
 των, ἀλλ' ἵν' εὐπορίαν ἕκαστος αὐτῷ κτησάμενος,
 ἀπαλλαγῇ τῆς ὑπαρχούσης πενίας· ἐπὶ δὲ τὴν
 ρ. 187. ἄλλην Ἑλλάδα Ἑλληνα οὐδένα ἂν ἐλθεῖν ἠγοῦμαι·
 ποῖ γὰρ αὐτὸς τρέψεται μετὰ ταῦτα; εἰς Φρι-
 γίαν ἐλθὼν; δουλεύσει· οὐ γὰρ ὑπὲρ ἄλλου τινὸς
 ἔστιν ὁ πρὸς τὸν βάρβαρον πόλεμος, ἢ περὶ χώρας,
 5. καὶ βίου, καὶ ἐθῶν, καὶ ἐλευθερίας, καὶ πάντων
 τῶν τοιούτων. Τίς οὖν οὕτως ἔστι δυστυχῆς, ὅστις
 ἑαυτὸν, γονέας, τάφους, πατρίδα, ἕνεκα κέρδους
 βραχέος προέσθαι βουλήσεται; Ἐγὼ μὲν οὐδένα ἠγοῦ-
 μαι· καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνῳ συμφέρει, ξένους κρατῆσαι
 10. τῶν Ἑλληνικῶν· οἱ γὰρ ἡμῶν κρατήσαντες ἂν
 ἐκείνου γε πάλας κρείττους εἴσι. Βούλεται δ' ἐκεῖ-
 νος οὐκ, ἀνελῶν ἡμᾶς, ἐπ' ἄλλοις εἶναι, ἀλλὰ μάλι-
 στα μὲν πάντων, εἰ δὲ μὴ γε, τῶν ὑπαρχόντων δου-
 λων ἑαυτῷ νῦν, ἄρχειν. Εἰ τοίνυν τίς οἴεται Θηβαί-
 15. οὺς ἔσεσθαι μετ' ἐκείνου, ἔστι μὲν χαλεπὸς πρὸς ὑ-
 μᾶς ὁ περὶ τούτων λόγος· διὰ γὰρ τὸ μισεῖν αὐτοὺς,
 οὐδ'

v. 25. Variant Codd. in nomine Orrhontis: alii duplici scri-
 bunt Rho, alii simplici.

v. 1. Discrepant Codd. in voce ἐλθεῖν: unde variae Docto-
 rum Virorum conjecturae natae sunt, quas vide ap. Reisk. Vol.
 II. p. 398. Mihi prae caeteris placet loco ἐλθεῖν scribere
 ἐθέλειν.

v. 3. δουλεύσει mavult R. legere interrogative, quod mini-
 me probo.

v. 10. Vim addit particula ἂν quam dedit R.

οὐδ' ἂν ἀληθὲς οὐδὲν ἠδέως, οὐδ' ἂν ἀγαθόν τι περὶ αὐ-
 τῶν ἀκούσαίτε· οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τοὺς περὶ πραγ-
 μάτων μεγάλων σκοποῦντας, μηδένα συμφέροντα
 20. λογισμὸν παραλιπεῖν διὰ μηδεμίαν πρόφασιν. Ἐ-
 γὼ τοίνυν οἶομαι τσοῦτον ἀπέχειν Θηβαίους τοῦ
 μετ' ἐκείνου πότ' ἂν ἐλθεῖν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὥστε πολ-
 λῶν ἂν χρημάτων, εἰ ἔχοιεν δοῦναι, πρίασθαι γενέ-
 σθαι τινὰ αὐτοῖς καιρὸν, δι' οὗ τὰς προτέρας ἀναλύ-
 25. σονται πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀμαρτίας. Εἰ δ' ἄρα παν-
 τάπασί τις οὕτως οἴεται φύσει δυστυχεῖς Θηβαίους
 εἶναι, ἐκεῖνό γε δήπουθεν ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι
 Θηβαίων τὰ κείνου Φρονούντων, ἀνάγκη τοὺς τούτων
 ἐχθροὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων Φρονεῖν. Ἐγούμαι τοίνυν
 p. 188. ἐγὼ ταύτην τὴν τάξιν τοῦ δικαίου, καὶ τοὺς μετ' αὐ-
 τῆς, ὄντας τῶν προδοτῶν κρείττους, καὶ τοῦ βαρβά-
 ρου ἔσεσθαι πρὸς ἅπαντας. Ὡστ' οὔτε φοβεῖσθαι
 Φημι δεῖν πέρα τοῦ μετρίου, οὐθ' ὑπαχθῆναι προτέ-
 5. ρους ἐκφέρειν τὸν πόλεμον. Καὶ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων
 οὐδένα ἂν εἰκότως Ἑλλήνων φοβηθέντα τὸν πόλεμον
 τοῦτον δρῶ· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν αὐτῶν, ὅτι τέως μὲν
 ἐκεῖνον κοινὸν ἐχθρὸν ὑπειληφότες ὠμονόουν ἀλλή-
 λοις, πολλῶν ἀγαθῶν ἦσαν κύριοι· ἐπειδὴ δὲ φίλον
 10. αὐτὸν νομίσαντες αὐτοῖς ὑπάρχειν, περὶ τῶν πρὸς
 αὐτοὺς διηνέχθησαν διαφόρων, ὅσ' ἂν οὐδὲ καταρώ-
 μενος εὐρέ τις αὐτοῖς, τσαῦτα πεπόνθασι κάκᾳ·
 εἴθ' ὃν ἡ τύχη καὶ τὸ δαιμόνιον, φίλον μὲν ἀλυσι-
 τελῆ, συμφέροντα δ' ἐχθρὸν ἐμφανίζει, τοῦτον
 15. ἡμεῖς φοβώμεθα; μηδαμῶς· ἀλλὰ μὴδ' ἀδικῶμεν,
 ἡμῶν αὐτῶν ἕνεκα, καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τα-
 ραχῆς καὶ ἀπιστίας· ἐπεὶ, εἴγ' ὁμοθυμαδὸν ἦν μετὰ
 πάντων ἐπιθέσθαι μόνω, οὐδ' ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς ἐκεῖ-
 νον ἀδίκημ' ἂν ἔθηκα. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' οὐχ' οὕτως ἔχει,

20. Φυλάττεσθαι Φημι δεῖν, μὴ πρόφασιν δῶμεν Βασι-
λει τοῦ τὰ δίκαια ὑπὲρ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ζητεῖν·
ἡτυχίαν μὲν γὰρ ἔχόντων ὑμῶν, ὑποπτος ἂν εἴη,
τοιούτῳ τι πράττειν. Πόλεμον δὲ ποιησαμένων προτέ-
ρων, εἰκότως ἂν δοκίη διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν,
25. τοῖς ἄλλοις φίλος εἶναι βούλεσθαι. Μὴ οὖν ξε-
λέγητε, ὡς κακῶς ἔχει τὰ Ἑλληνικά, συγκαλοῦν-
τες, ὅτ' οὐ πείσετε, καὶ πολεμοῦντες, ὅτ' οὐ δυνήτε-
σθε· ἀλλ' ἔχετε ἡτυχίαν, θαρρόντες καὶ παρα-
σκευαζόμενοι. Καὶ βούλεσθε ἀπαγγέλλεσθαι περὶ
- ρ. 189. ὑμῶν πρὸς Βασιλέα, μὴ μὰ Δία, ὡς ἀποροῦσιν, ἢ
φοβοῦνται, ἢ θορυβοῦνται πάντες οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ
'Αθηναῖοι. Πολλοὶ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ὅτι, εἰ μὲν μὴ
τοῖς Ἕλλησιν ὁμοίως αἰσχροὺν ἦν τὸ ψεύδεσθαι καὶ
5. ἐπιорκεῖν, ὥσπερ ἐκείνῳ καλόν, πάσαι ἂν ὑμεῖς ἐπ'
ἐκείνῳ ἐπορεύεσθε. Νῦν δὲ, τοῦτο μὲν, οὐκ ἂν ποιή-
σαιτε ὑμῶν ἕνεκ' αὐτῶν. Εὐχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς
Θεοῖς τὴν αὐτὴν λαβεῖν παράνοιαν ἐκείνου, ἢν πέρ
ποτε τοῖς προγόνους αὐτοῦ. Καὶ ταῦτ' ἂν ἐπὶ σκο-
10. πεῖν αὐτῷ, οὐκ ὀλιγῶρος ὑμᾶς βουλευομένους εὐρή-
σει. Ἐκ μὲν γε τῶν πρὸς τοῖς ἑαυτοῦ προγόνους πο-
λέμων, σύννοιδε τὴν πόλιν εὐδαίμονα, καὶ μεγάλην
γεγενημένην. Ἐκ δὲ τῆς ἡτυχίας, ἢν ἤγε πρὸ τούτων,
οὐδεμιᾶς τῶν ἄλλων Ἑλληνίδων πόλεων τοσοῦτον, ὅσον
15. νῦν, ὑπεραίρουσαν· καὶ μὴν καὶ τοῖς Ἕλληνας δρᾶ-
δεομένους, ἦτοι τινὸς ἐκουσίου, ἢ κἀκουσίου διαλλα-
κτοῦ. Τοῦτον δ' αὐτὸν οἶδεν ἂν φανέντ' αὐτοῖς, εἰ πό-
λεμον κινούη. Ὡστε καὶ γνώριμα καὶ πιστὰ αὐτῷ, τὰ
τῶν ἀπαγγελλόντων ἀκούειν ἔσται. Ἴνα δ' ὦ ἄνδρες

20,

v. 13. ἢν alli Codd. ἦε, quod fere dicam esse praefendum.
Nec temere repudianda alia lectio πρὸ τοῦ.

20. Ἀθηναῖοι, μὴ μακρὰ λέγων λίαν ἐνοχλῶ, τὰ κεφάλαια, ὧν συμβουλεύω, φράσας, ἔπειμι, παρασκευάζεσθαι μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς κελεύω· ἀμύνεσθαι [δὲ] καὶ Βασιλέα, καὶ πάντας, ἂν ἀδικεῖν ἐπιχειρῶσι, ταύτῃ τῇ δυνάμει Φημί δεῖν· ἄρχειν δὲ μηδενός, μήτε λόγου, μήτ' ἔργου ἀδίκου. Τὰ δ' ἔργα ἡμῶν ὅπως ἄξια τῶν προγόνων ἔσται, σκοπῶμεν, μὴ τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λόγους· καὶ ταῦτα ποιῆτε, καὶ ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τοῖς τάναντια πειθοῦσι συμφέροντα πράξετε· οὐ γὰρ ὀργισθήσεσθε αὐτοῖς ὕστερον, νῦν οὐχ ἀμαρτόντες.

v. 20. μακρὰ λίγων. De hujus vocis varietate disputat Reiskius. Non minus profecto commode legitur una voce *μακρολογῶν*.

v. 30. οὐχ sine scriptorum librorum auctoritate, textui inferuit Reiskius: cujus emendationem probamus, etsi etiam sine negatione ferri potest sensus.

A N N O T A T I O

A. D.

**DEMOSTHENIS ORATIONEM DE
SYMMORIIS.**

... ἡ δὲ ἐπιτομή ἐστὶν ἡ ἀκριβὴς ἀναγραφὴ τῆς
... ἡ δὲ ἐπιτομή ἐστὶν ἡ ἀκριβὴς ἀναγραφὴ τῆς
... ἡ δὲ ἐπιτομή ἐστὶν ἡ ἀκριβὴς ἀναγραφὴ τῆς
... ἡ δὲ ἐπιτομή ἐστὶν ἡ ἀκριβὴς ἀναγραφὴ τῆς

INTRODUCTION.

Quo facilius perpetua hujus Orationis interpretatio succederet, visum est quaedam univérse de ea præfari. Exponemus igitur in hac Introductione primum de tempore quo Demosthenes habuerit Orationem *περὶ Συμμοριῶν*, deinde de auctoris consilio atque argumenti tractandi ratione, tandem de Orationis titulo.

Α. Orationem *περὶ Συμμοριῶν* refert Dionysius Halic. Ep. ad Ammaeum, p. 121. init. ad Olympiadis CVI. a. 3, qui fuit ante Chr. 354, quum Archon Athenis esset Diotimus; eamque fuisse dicit primam Demosthenis *δημηγορίαν*. Quod indicium si verum est, posteriora ita sunt accipienda, ut Dionysius significaverit hanc Orationem primam fuisse earum, quas in concione populi Atheniensis habuerit Demosthenes. Nam si causas forenses intelligas, jam sæpius eas egerat ante hæc tempora, cum privatam, tum publicas; illam, Aphobum accusans ejusque socios, de tutela male gesta, Olymp. CIII. a 3 (uti monuerunt S. Petitus in Legg. Att. p 267 et

Ed. Corfinus Fast. Attic. T. II. p. 138) annos natus 20; has, adversus Androtonem Olymp. CVI. a. 2, eodemque, ut videtur, anno, adversus Leptinem (vid. Harlesius ad Fabric. Bibl. Gr. Vol. II. p. 820. sq.). Sed inter δημηγόρικους λόγους, quos veteres etiam peculiari nomine συμβουλευτικούς dicebant, prima omnium fuit haec Oratio περί Συμμεριῶν (1). Atque eam in haec fere tempora incidisse, indicat alius locus ipsius Demosthenis in Orat. de Rhod. libert. p. 192. 1, quo hujus, a se habitae, Orationis mentionem injecit: οἶμαι δ' ὑμῶν μνημονεύειν ἐνίοις, ὅτι, ἤνικ' ἐβουλευέσθε περὶ τῶν βασιλικῶν, παρελλίων ἐγὼ πρῶτος παύησα· οἶμαι δὲ καὶ μόνος· ἢ δεύτερος εἶπειν, ὅτι μοι σωφρονεῖν ἂν δοκοῖτε, εἰ [τὴν] πρόφασιν τῆς παρασκευῆς, μὴ τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἐχθρῶν ποιήσθε, ἀλλὰ παρασκευάζοισθε μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς, ἀμύνοισθε δὲ κακείνου, εἰ ἂν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ· καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόξουν δοθῆναι λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα. Oratio autem pro Rhodiorum libertate habita est Olymp. CVII. a. 2, uti monet Fabricius l. 1. p. 825. Commode igitur potuit pristinum suum consilium memorare Orator in ejusmodi Oratione, quae in simili argumento versans, triennio postea habita fuit, praecipue quum subinde novae disensiones Athenienses inter et Persarum regem, iisdem temporibus orirentur, earumque memoria non

(1) De ratione, quam veteres sequebantur in distributione Operum Demosthenicorum vid. Reiskii Praefat. Vol. I. p. II. XIII. Causas forenses Demosthenis d. n. ita distinguit ἀδικησῆσθαι ut eas dicat, actas suis, ἢ δικαστηρίῳ.

facile in civium animis periret. Hinc igitur jure al-
locutus esse suos cives postea censendus est Demo-
sthenes, οἷμαί δ' ὑμῶν μνημονεύειν ἐνίοις, quod in
re vulgari, minorisque momenti, et arrogantiae et
temeritatis signum potuisset existimari.

Alius est Demosthenis locus in Orat. p. Cor. p.
230, 27, itidem probans, non multum ante hunc
Olymp. CVI. a. 3, hanc Orationem περὶ Συμμοριῶν
habitam fuisse. Eo loco vitae suae universae ratio-
nem redditurus, narrationem sic incipit: τοῦ γὰρ
Φωκικοῦ συστάντος πολέμου, οὐδὲ ἐμὲ, οὐ γὰρ δὴ ἐγώ γε
ἐπολιτευόμενῃ πῶ τότε • πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκει-
σθε, κ. τ. λ. Phocicum autem bellum s. Sacrum,
susceptum est Olymp. CVI. a. 1, uti narrat Dio-
dorus Sic. XVI. c. 23. Hoc itaque jam flagrante,
Orationem habuit Demosthenes, indeque etiam in-
telligitur, quosnam Graecorum saepius in hac ora-
tione velit illis vocibus, τοὺς ὑπάρχοντας ἔχθρους,
similibusque, Locrenses scilicet, Boeotios et Theba-
nos, quibus deinde acceserunt Thesfali, Macedo-
nes, aliique. Cf. Diód. Sic. XVI. c. 29, 35. sqq.
Quemadmodum enim hi contra sacrilegos bellum sus-
ceperant, ita Phocensibus opitulabantur Athenienses,
Lacedaemonii, caet.

De opportunitate autem, qua habitā fuerit haec
Oratio, parum nobis constat. Universe monet Li-
bani argumentum, dictam eam fuisse: Οἴμης πότε
γενομένη, τὸν Περσῶν βασιλέα παρασκευάζεσθαι στρα-
τεύειν ἐπὶ τοῦ Ἑλλήνας. Neque accuratius haec co-
gnosci possunt ex Diodoro, qui quidem L. XVI c.
22, Persarum apparatus in Graeciam mentionem fe-
cit, quō tempore Chares, praetor Atheniensium,

ignorante populo, suppetias tulit Artabazo, qui de-
 fecerat a Rege: verum haec tempora non satis huic
 Orationi conveniunt. Chares Regis copias vicerat
 Olymp. CV. a. 4. Quum vero Rex hanc injuriam
 ulturus videretur, Athenienses ejus minis perterriti,
 pacem composuerunt cum Insulanis, quibuscum tres
 annos continuos bellum gesserant, quod vulgo *So-*
ciate dictum fuit. Neque igitur existimandum vide-
 tur post tantum demum temporis intervallum de
 his Persicis rebus in concione actum fuisse: sic enim
 quadriennium fere inter Charetis expeditionem et
 Atheniensium de bello Persico deliberationem inter-
 cessisset. Imo vero, vix accepto Regis nuntio,
 auditisque ejus minis, tantum iis tribuerunt, ut
 bello, cui impliciti erant, sine imposito, se paratiores
 reddere conarentur adversus Persas, neque haec ad
 tertium quartumve annum differenda esse existimarent.

Ad alios igitur recentiores Persarum apparatus
 haec Oratio referri debet, quorum tamen nulla di-
 sserta mentio apud historicos occurrit. Et potue-
 runt sane facile eos omittere, siquidem eosdem, etsi
 saepius repetitos, nullum bellum secutum est. Certe
 non multo post belli Persici metus iterum cepit
 Athenienses, quum hi Rhodios ab Artemisiae domi-
 natione in libertatem vindicare studerent, quae ac-
 ciderunt, ut modo monuimus, Olymp. CVII. a. 2.
 Cf. Demosthenis de ea re Orationem et quae dis-
 scriuit Doctiss. J. T. Bergmannus in Annot. ad Iso-
 cratis Areopag. p. 80, 190. Verum, quo facilius
 haec simultates sopirentur, fecere cum aliae causae,
 tum imprimis, utriusque communis metus ingruen-
 tis Philippi Macedonis potentiae, cujus vires brevi
 non

non tantum Atheniensibus, verum ipsi etiam Persarum Regi suspectae esse coeperunt. Tempus, quo facta fuerit haec conciliatio, accurate nobis indicavit Philippus in Epistola ad Athenienses scripta, quae servata est inter Demosthenica opera, p. 160. 8. και πρὸς τὸν Πέρσῃν ἀπεστάλκατε, πείσοντας αὐτὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὃ μάλιστα ἂν τις θαυμάσειε· πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην, ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι νεωτερίσῃ, παρακαλεῖν ὁμοίως ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας εἰς αὐτόν· νῦν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περισσι τοῦ πρὸς ἐμέ μίσους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλέγεσθαι περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας. Illa autem Aegypti Phoeniciaeque expugnatio facta est Olymp. CVII. a. 2—4. Cf. Diod. Sic. XVI. 40—52. Itaque ab eo inde tempore arctiori communis a Philippo formidinis vinculo juncti fuerunt Persae atque Athenienses, quin etiam apertum bellum contra Philippum suscepit Rex, quum hic Perinthum obsidione cingeret Olymp. CIX. a. 4. Diod. Sic. XVI. 75. Verum jam antea factae fuisse censendae sunt Demostheni illae largitiones, a Persarum rege, quibus incensus Philippo in ipsa Graecia bella concitaret, de quibus et alii prodiderunt, imprimis autem Aeschines in Orat. c. Ctesiphont. passim et Diodorus Sic. XVII. 4. πολλὰ γὰρ χρήματά Φασιν αὐτὸν [h. e. Δημοσθένη] εἰληφέναι παρὰ Περσῶν, ἵνα πολιτεύηται κατὰ Μακεδόνων. Plutarchus in V. Demosth. p. 851. D. λαβὼν δὲ τῆς πολιτείας καλὴν ὑπόθεσιν, τὴν πρὸς Φίλιππον, ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δικαιολογίαν — τὰ χ' ὄξεν ἔσχε — ὥστε — θεραπεύεσθαι ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως, et p. 852. C. Δημοσθένης — τῷ ἄνωθεν ἐκ Σούτων καὶ Ἐκβατάνων ἐπιβατὸς χερ-

χρυσῶ γεγονῶς καὶ κατακεκλυσμένος, p. autem 887.
 E. dicitur, διαβληθεὶς μὲν ἐπὶ τοῖς βασιλικοῖς χρήμασι:
 neque tamen Demostheni soli haec dona tribuebantur,
 verum etiam reliquis oratoribus, Macedonum
 factionis adversariis. Cf. Philostratus de V. Sophist.
 L. I. XVIII. p. 507. ibique Olearius et impr. A.
 H. L. Heerenus, vir eximius, in egregio opere
 Germanico, de rebus politicis, de commercio et
 mercatura praecipuarum ex gentibus antiquis (*Ideeën
 über die Politik den Verkehr u. den Handel der
 Völker der alten Welt*) Vol. III. P. I. p. 411.
 sqq. Post illam etiam, de qua supra diximus, Ae-
 gypti Phoeniciaeque expugnationem non abstinuit
 Demosthenes, quo minus palam populo suaderet,
 ut Persarum opem contra Philippum implorarent.
 In Orat. Philipp. III. p. 129. quae habita videtur
 Olymp. CIX. a. 3. haec sunt ejus verba: ἐκπέμ-
 πωμεν πρέσβεις πανταχοῦ, εἰς Πελοπόννησον, εἰς Ἰβή-
 δον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω· οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνων
 συμφερόντων ἀφέστηκε, τὸ μὴ τοῦτον [Philippum]
 εἶσαι πάντα καταστρέφασθαι, quibus addi posset Phi-
 lipp. IV. p. 139. 21. ad 140. 21. et p. 145. 5.
 nisi hujus Orationis auctoritas et antea a multis
 esset impugnata, et super idoneis rationibus re-
 jecta a W. H. Versteegio, V. Doct. in Spec. Liter;
 quo Philippica IV. Demostheni adjudicatur, Gron.
 1818. De obsidione Perinthis supra jam dictum est,
 quae ut solveretur, Athenienses, a Persis adjuti,
 bellum cum Philippo instaurarunt, (Cf. Diod. Sic.
 l. 1. c. 77.), instigante eos eodem Demosthene in
 Orat. ad Philippi epist. p. 153. 20. sqq.

Neque vero magnam vim habere videtur argu-
 men-

mentum, quod Dionysio Halic. hanc Orationem ad Olymp. CVI. a. 3. referenti, eamque primam Demosthenis *δημηγορίαν* fuisse affirmanti opponi possit, ex loco Plutarchi petitum, in V. Demosth. p. 848 E, quem locum quia Vir Doctiss. Taylorus in Schedis, post ejus obitum a Reiskio editis, adscripserat ei sui commentarii parti, quae de Oratione *περὶ Συμμοριῶν* agebat (cf. Oratt. Gr. vol. VIII. p. 753. sqq.), quibusdam forte videatur consulto citavisse, ut inde Dionysii fidem aliquatenus labefactaret. Verba Plutarchi haec sunt; τὸ πρῶτον ἐντυγχάνων τῷ δήμῳ θορύβοις περιέπιπτε, καὶ κατεγελάτο δι' ἀηθείαν τοῦ λόγου, συγκεχύσθαι ταῖς περιόδοις καὶ βεβασάνισθαι τοῖς ἐνθυμήμασιν πικρῶς ἄγαν καὶ κατακέρως δοκοῦντος· ἦν δέ τις (ὡς εἰκὲ) καὶ Φωνῆς ἀσθένεια, καὶ γλώττης ἀσάφεια καὶ πνεύματος κολοβότης, ἐπιπαράττουσα τὸν νοῦν τῶν λεγομένων τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους, quibus alia adduntur, ad eandem rem pertinentia. Jam dicas, si vera sint ea, quae prodidit Plutarchus, eum, τὸ πρῶτον ἐντυγχάνοντα τῷ δήμῳ, non tantum succesu caruisse, verum etiam profus confusum atque dejectum, causam suam cecidisse, ipse autem Demosthenes in Orat. de Rhod. lib. 1. 1.; hac a se habita Oratione, tanquam re bene gesta, gloriatur, καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόκουν ὀρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα, cumque eo consentiat Philippus in Epist. 1. c.; manifesto falsam esse Dionysii traditionem, quam haec prima omnium Demosthenis *δημηγορία* fuisse statuatur. Sed primo monendum est, non magis laborare hanc Orationem longioribus periodis frequentioribusque enthymematibus, quam reliquas Demosthe-

nicas, tametsi utroque hoc genere, rite adhibitor, semper magnopere delectatus fuerit Orator. Vid. Her-
 mogenes de Invent. L. IV. princ. Immo vero, in
 argumento, rhetoricae artis vix capaci, in exponenda
 ratione instituentiae rei navalis, ita versatus est, ut
 prorsus assentiendum videatur H. Wolfio, qui in
 Commentario ad hanc Orat. . . ., Opus esse, ait, quatuor
 . . . dam animi attentione, quam, cum omnes Demo-
 . . . sthenis orationes, postulent, haec, etiam flagitet.”
 In reliqua, autem, Sermonis parte, quae in uberiori
 materia, atque adeo, in deliberatione de bello Persico,
 ejusque subsidiis versatur, non minorem se praebet,
 quam in caeteris, quae maxime celebrantur Oratio-
 nibus: nec facile ego hanc inter eas referam, de
 quibus Cicero dixit, Plutarcho narrante, in V. Cicer.
 p. 872 F. ἐνιαχοῦ τῶν λόγων ἀπονστάζειν τὸν Δημοσθένην. Illum autem superiorem locum Plutarchi de
 Demosthene a populo male accepto, non referendum
 esse ad Orationem περὶ Συμμοριῶν, indicant illae, quae
 jam antea habuerat contra tutores, itemque contra
 Androtionem et Leptinem, quae quidem omnium con-
 sensu inter eas recensentur, quae optime sunt elabo-
 ratae: quibus addunt alii Timocrateam: quarum quiti-
 dem nonnullae in frequenti judicio Atheniensium, cui-
 jus major pars composita esse solebat ex inferioris
 loci hominibus, recitatae fuerunt, Demosthene cau-
 sam vincente. Igitur par est ut credamus Demosthe-
 nem postea, quum ad populum loqui coepisset, cui-
 jus magnam partem eum jam audivisse credibile est,
 causas publicas agentem, se non inferiorem praebuis-
 se. Et sane vix videtur otium Demostheni super-
 fuisse, si hanc Orationem primam ejus δημογοῖν
 placu.

πλὴν fuisse statueris, ad difficiles illas diuturnasque
 exercitationes, quas adhibuisse dicitur ut corporis habi-
 tum vocemque corrigeret, siquidem hanc Orationem
 sequitur nullo fere temporis spatio interrupta series
 reliquarum, ab eo habitatum: Timocratea, pro Me-
 galopolitanis, περὶ Συντάξεως, in Aristocratem, pro
 Rhodiis, caet. sed si ad tempora priora respexeris,
 abunde locum habere potuerunt illa cellae subterra-
 neae aedificatio, inque ea saepius repetita commo-
 ratio per duos tresve menses continuos, barbaque
 altera parte abrasa, siquidem inde la suscepta lite ad-
 versus tutores ad eam quae proxime sequitur con-
 tra Androtionem novem anni fuisse videntur. Cf.
 supra dicta p. I. Existimandus igitur est Plutarchus
 locutus esse de quadam Demosthenis Oratione,
 quam etiam ante illam contra Androtionem in con-
 ditione habuerit, cuius exemplar neque nunc inveni-
 tur in reliquis Demosthenicis, neque unquam forte
 in publicum fuerit editum, propter illa ipsa vitia
 a Plutarcho recensita. Dionysii igitur testimonium,
 quod Docti Viri, historiae literariae peritissimi, fere
 omnes secuti sunt, hac ratione omnino stare pote-
 rit, si admiseris, hanc Orationem περὶ Συμμοριῶν
 primam fuisse, si temporis rationem spectes, om-
 nium δημογοριῶν quae a Demosthene editae fuerunt, vel
 certe Dionysii aetate supererant. Ac ne quemquam
 offendant conjectura de Oratione deperdita, abunde
 impedit notitia aliarum Demosthenis Orationum, ho-
 die deperditarum, quasque ipsa etiam antiquitas jam
 desiderasse videtur, quales sunt Orationes contra Py-
 thonem, habita de laudibus Atheniensium, alia ad-
 D. 30

versus Lamachum Myrinaeum in conventu Olympiae
col. caet. (2)

B. Pergimus ad alteram Introductionis partem.

Quodnam fuerit Demosthenis consilium, hanc Ora-
tionem habentis, ipse in Epilogo paucis verbis in-
dicavit. Athenienses voluit monere, ut bellum ap-
parando omnibus Graecis atque barbaris ostenderent,
non eos se esse quos impune aggredi cuiquam li-
ceret: viderent autem, ne superbia copiarum sua-
rum elati, injuste quid agerent, majorumque glo-
riam non verbis suis, sed factis aequarent. Haec
autem quomodo exposuerit, age videamus.

Athenienses, quum incertus, ut videtur, rumor
ad eos pervenisset de Persarum Rege; bellum ad-
versus se meditantis, faciles aures praebuerunt vo-
cibus illorum Oratorum, qui, quum vel consilio-
rum audacia ac temeritate fortitudinis laudem sibi
vindicare studerent, vel celebrando majorum gloriam
populique superbiae blandiendo, ad ampliorem in ci-
vitate locum venirentur, patriam saepius in mag-
num salutis discrimen deduxerant. Hos igitur in
maximo populi conventu Miltiadis et Themisto-
clis laudes celebrantes, barbarique ignaviam vitupe-
rantes, quum audirent, facile eo adducebantur, ut
vix

(2) Olivierius in Hist. Philippi Macedonis, gallice scripta
Vol. I. p. 174. sqq., ubi varias leges de rebus navalibus, di-
versis temporibus latas, commiscuit, videtur orationem $\pi\epsilon\pi\lambda\iota\sigma\tau\epsilon\sigma$
 $\Sigma\upsilon\mu\mu.$ referre ad Olymp. CVI. a. 2. Nos quidem in ejus re-
futatione, quippe qui et se et lectores eodem l. pluribus erro-
ribus implicuit, tempus non teremus, quamvis caeteroquin eum
non neglegere didicimus a Valckenaerio V. Summo ad Orat. de
Philippi Amynt. indole, caet. p. 228, 244, alibi.

vix cogitantes, de quanta re ageretur, Persarum superbiam non ferendam esse pronuntiarent, sed evocandos esse ad commune contra barbaros bellum, universae Graeciae incolas, veteresque injurias vuls-cendos. Demosthenes autem, cujus ingenium, quamvis nunc primum ad remp. accedebat, multiplici tamen meditatione, et studiorum assiduitate jam erat subactum, ab omni temeritate abhorrebat, sive consi-ciens non illud consilium esse Ochi, suis rebus fatagentis, ac perpetuis cum satrapis bellis vexati, [hunc regem Diod. Sic. XVI. 40 dicit *αὐτὸν μὲν οὐκ ὄντα Φιλοπόλεμον*] ut maximum bellum etiam adver-sus Graecos susciperet; sive praesentius periculum in discidiis cum Thebanis eorumque sociis, patriae in-stare animadvertens, ita Atheniensium audaciam re-primit coercetque, non ut eos securos esse juberet ab omni Persarum impetu, verum ut eos moneret, si opes copiaeque reipublicae rite paratae dispositae-que essent, nihil periculi vel externi vel intestini patriae imminere. Itaque pauca praefatus de ejus-modi oratorum malo more, majores perpetuo lau-dantium, nec quicquam tamen sani suadentium, ipse haec quaedam se invenisse modeste profitetur, quibus peractis, patriae commodo melius consulatur. Neque tamen in praesenti periculo abs re esse exi-stimat disputationem, qua ostenditur, quo animo erga universos Graecos sit rex Persarum, quoque hi inter se ipsi Persa quidem universae Graeciae hostis est, neque adeo ad singulas civitates, verum ad univer-sas; bellum cum eo pertinet. Harum vero plerae-que, publicam salutem negligentes, in privata autem commoda curantes, eo insaniae procesferunt, et ut bar-

barbaros amiciores sibi ducere cœperint, illis ipsis,
 quibuscum communis originis, sermonisque ac mo-
 rum vinculo essent juncti. Metuendum igitur erat,
 ne hi, bello cum Persis coorto, in communis pa-
 triae certamine vel auxilia non ferrent, vel etiam
 Persis ea contra caeteros Græcos locarent. Sic pe-
 riculum erat ne ad Athenienses solos totum discrimen
 perveniret, atque de iis suspicio oriretur, ac
 si veterem suam in Græcos dominationem instaurari
 cœperent. Quibus omnibus ne fides adhiberi posset,
 opus erat copiis crepide recte ordinatis, et justitia
 consiliorum, quibus et auctoritas, et fides civitatis
 cresceret. Ne vero praecipites in manifestum bel-
 lum ruant, jubet eos considerare naturam bellorum,
 quae cum Persis suscipiantur: facilem quidem esse
 victoriam, si ad ipsum discrimen acierum perva-
 tum sit, sed difficiles praeparationes, omni bellorum
 generi communes: quum vero Athenae has vix sus-
 tineant contra jam manifestos hostes, qui tandem
 prudentis esset consilii, praesenti periculo neglecto,
 in novum, incertumque adhuc, suas opes perdere.
 Neque vero, caeteros Græcos, quos major Athenien-
 sium suspicio, quam Persarum, metus incenserat,
 prius cum his signa collaturos esse probabile erat,
 quam sponte intellexissent, ad universos, seque adeo
 ipsos, amittendae libertatis periculum pertinere. Tum
 vero libentes Atheniensibus se juncturos opibus ad
 bellum praevalentibus. Illae autem opes quomodo
 instruendae sint, jam dispicere incipit orator, prae-
 missa tamen admonitione, ut ante omnia bono
 esse animo studeant, atque ita parati ut ipsi rebus
 suis operam dare non vereantur. Itaque quum
 Athe-

Atheniensium potentia praecipue maris imperio atque copiarum navalium abundantia niteretur, legem se laturum indicat, qua harum instituendarum ratio tota absolvatur (3). Ejus legis tria praecipua sunt capita, primum de trierarchorum lectione et divisione, alterum de pecunia publice trierarchis solvenda ad sum-tuum compensationem, tertium de distribuendis na-valibus, eorumque cura. Quum vero in omni bello maxime civitatibus opus sit ejusmodi redditibus, quibus bellici sumtus sustineri possint, monet cives suos Demosthenes, ne in praesentia ditioribus, a quibus ejusmodi auxilia imprimis praestanda essent, molesti esse contentur; utpote qui sponte sua, si Barbarum vere appropinquare cognovissent, omnes opes pro libertate patriae servanda conferrent: nunc quidem, si hos vexare coepissent, omnem regionis Atticae redditum, quamvis ditissimae Graeciae civita-tis, nullo modo cum Persarum opibus posse com-parari: quod si classis bene instructa fuerit, vix du-bium futurum, quin Rex, memor cladum illarum quas ipsius proavi a multo minoribus Atheniensium co-piis accepissent, mox ultro a bello abstineat: quum mag-

(3) Sic recte G. F. Schömannus, de comitiis Athenien-sium Gryphiswald 1819. p. 29. Oratio de Symmoriis non ipsam legem ac rogationem continet, sed consilia tantum, qui-bus tentare civium animos et praeparare voluisse Demosthenes videtur ad legem, postea tortassis ad se ferendam, sed nun-quam latam. De postremis verbis dubito: multa hodie deper-dita sunt legum Atticarum Psephismata, ac potuit facile in eo-rum numero esse lex hoc tempore lata de Symmoriis. Saepis-sime fuit in hac re variatum, atque hinc praecipua difficultas in cognoscendo hoc Atheniensium instituto manavit, facilius mul-to tollenda, si omnes leges etiamnum superessent.

E

magnò suo malo Persæ didicerint, quanto inferiores ipsorum milites sint Graecorum exercitibus. Nec metuendum videri, ne reperiuntur nonnulli inter Græcos, qui magnis stipendiis adducti cum Rege faciant contra suos gentiles; perspicuum enim esse hoc et illis miserrimum fore, qui hæc auxilia præstitissent, neque utile Regi, cui ea tantum victoria posset placere, quam per suos milites, non ea, quam per externos reportasset. Thebanos etiam, in quos maxime ista suspicio convenire videbatur, omnem profecto operam navaturos, ut illam ignominiam, quam in prioribus Medicis bellis susceperant, diluerent: nec esse dubium quin reliqui Græci, causæ suæ justitia confisi, proditores superaturi essent. Quapropter non metuendum esse Regem Persarum, cujus inimicitias maximum lucrum Græciæ afferre, sapius cognoverant, simulatam vero amicitiam ingentes clades: neque tamen singulare bellum cum eo suscipiendum propter metum caeterorum Graecorum: strenue vero omnes reip. copias esse instruendas apparendasque. Sic enim futurum ut maximus Regem timor invadat, cumque ad pacem servandam hortetur: siquidem, conspirantibus ad ejus perniciem universis Græcis, non habebit, quo se adversus eorum impetum sustineat.

Ita cognito Orationis argumento, sponte nobis oritur admiratio Demosthenis, qui vigesimo octavo modo ætatis anno, hoc est, in ea vitæ parte, cujus vigor atque robur audaciora plerumque probat consilia, consilio et prudentia solus (4) caeteros cives superavit,

(4) Id enim confidit ex verbis hæc in Or. de

firmisimumque patriae praesidium illud existimaverit, quod omnis posteritas probavit, ut respublica, copiis opibusque ad bellum necessariis bene instructa, non aliarum auxilio nitatur, earumque spe se decipi patiatur, verum ipsa cuicunque repentinae fortunae sufficere conetur (5). Quam acute vero facta est tota Orationis inventio et dispositio elocutioque! Modeste quidem incipiens de suo in patriam amore ejusque juvandae studio, paulatim ad ipsum argumentum progreditur de bello Persico, cujus pericula et damna accurate ostendit contra reliquorum audaciam et temeritatem: tum unicum patriae praesidium in usu propriarum virium situm esse probans, idoneam earum adhibendarum rationem docet, non tantum his temporibus verum et sequentibus accommodatam: sed ea sermonis pars, quia in pronunciando parum habebat, quod auditores alliceret, media collocata est inter duo loca splendidiora, in quibus artis praecipis magis obtemperari poterat (6). Ejus autem partis expositio quia

Rhod. libert. *Ἰππίας δὲ καὶ μόνος ἢ δεύτερος εἰπέειν*: siquidem posteriora verba ἢ δεύτερος addidisse videtur, ne juvenis suis laudibus commemorandis, in invidiam civium suorum incideret. Et inf. in hac ipsa Orat. p. 184. 22. diferte dicit: *πιστεύω γὰρ μόνος τὰ ληθῆ καὶ τὰ γενοσόμενα εἰρηκῶς φανησέσθαι.*

(5) Egregie Heerenus l. c. (*Ideen* Vol. III. p. I. p. 413.) „Gleich in der ersten seiner Reden über Staatsfachen erblickt man schon den selbstständigen Staatsmann, der, nicht geblendet von einer glänzenden Idee, sich einem unbefonnenen Unternehmen widersetzt,“ et ibid. in nota. „Schon hier findet man das nachher so oft wiederkehrende Thema seiner Reden, wie es das von *Chattian* war: auf seinen eignen Füßen zu stehen.“

(6) Idem est artificium Ciceronis in plerisque causis *ἰστ.*

pluribus capitibus absolvitur, illud ab Oratore caput prudenter in postremum locum relatam est, a quo facilior esset transitus ad ea, quae dicenda restarent. De sumptibus bellicis loquens sponte oritur opportunitas conferendi Atheniensium opes cum Persarum divitiis: ex qua comparatione patet, bellum ab Atheniensibus ultro susceptum prosperi eventus spem praebere vix posse, satis autem eosdem esse validos ad omnem Persarum impetum cohibendum, si, cum reliquis Graecis consentientes, ipsi fortitudinem majorum in praeliis imitentur.

His autem verbis inductos fuisse Athenienses, ut a suscipiendo bello abstinerent, docet nos cum ipse Demosthenes in Orat. de Rhod. lib. 1. saepius laud., quo forte item pertinet locus ex Philippi Macedonis Epist. supra laud., tum silentium historicorum, qui hoc tempore perpetuam pacem, dubiam quidem saepius, nunquam tamen prorsus interruptam, Persas inter et Athenienses fuisse affirmant. Legem autem de nova Symmoriarum forma an jusserit populus, paullo incertius videtur. Factum est forte ut illam continuo sciverit, mox tamen ad solitum lan-

timis. Atque in Demosthene imprimis illud animadverterunt in Oratione p. Corona, cujus quum tres essent partes, de reddenda ratione magistratum, quibus functus erat, de praefonio publico in theatro, de vita ante acta, Orator callide a postrema et exordium sumsit et epilogum, ut quae dicendo maxime posset exornari, *τεχνικῶς ποιῶν*, ut ait Libanius in argum. p. 222. 11. *διὲ γὰρ ἄρισθαι τι ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων, καὶ λήγει εἰς ταῦτα:* neque aliter Anonymi argumentum habet in eandem Orat. p. 224. 15 *στρατηγικῶς* καποδε γὰρ εἰς μίσην ἰλάσας. Τὸ δ' ἰσχυροτάτῳ εἰς τὰ ἄκρα προσέχρηται, τὸ σαθρὸν τῶν ἄλλων ἰξ ἰκατέρου ἰσχυρότερον.*

languorem et desidiā delapsus eam neglexerit. Certe variae in reliquis orationibus Demosthenis occurrunt leges, quas et ipse et alii brevi postea suaserunt, unde merito novis videmur conficere, multos ditiores identidem se molesto huic trierarchatus oneri subduxisse, ad officium, nisi novis legibus latis, vix reducendos (7)

C. Superest ut dicamus de titulo. Taylorus in Prolegg. ad Demosth. l. 4. huic Orationi titulum *περὶ Συμμοριῶν* abjudicat. Haec enim ejus sunt verba: „Rectius inscriberetur *περὶ Βασιλικῶν* ut Dionys. Halic. et Dem. de Rhodiōrum libert.” Et vero sic melius argumentum Orationis, in deliberatione de suscipiendo bello Persico occupatum, cum titulo conveniret, quam si vulgari illo *περὶ Συμμοριῶν* assumpto, ex aliqua parte orationis, quamvis prolixè tractata, eam totam dictam fuisse statuas. Accedit quod ex Libanii praefatione ad eam idem confici posse videtur, qui quum opportunitate narrata, qua ea habita fuisset, paucis ejus argumentum indicasset, haec addit: *καὶ δὴ καὶ διέξω-βισιν, ὅν τρόπον ἂν συντάχθεῖεν ὄθεν καὶ περὶ Συμμοριῶν ὁ λόγος ἐπιγράφεται.* Videtur igitur Libanius in suo exemplo alterum titulum, *περὶ Βασιλικῶν* legis-

(7) Suspicetur forte quispiam ad praesens tantum periculum, non ad perpetuum usum civitatis Athenarum latam fuisse hanc legem a Demosthene ex l. p. 178. 19. *τίς παρασκευῆς καὶ πόνου καὶ πένθου πορισθεῖσα χρησιμὸς ἔσται ἴδὲ πόλει. — ἰγὰρ ἂν τοῦτο πειράσομαι πείθεσθαι.* Mihi tamen haec conjectura parum arridet.

gis se, propter quem adscripserit hanc orationem di-
 vorfam non esse, ab ea, quae nonnullis hoc nomine
 δεμιοσι Συμμοριῶν ἰκόνος, ignotuerat. Verum, quia
 parum videtur differre, utro tandem nomine laude-
 tur, dummodo perspicuum sit, quatenam Deinosthe-
 nis oratio significetur, nos vulgare tenebimus, mul-
 torum Grammaticorum auctoritate abunde confirma-
 tum.

Locum Suidae in v. *στρυμμοσι*, ubi haec oratio lau-
 datur nomine *περὶ πᾶν Συμμάχων* recte, jam H.
 Wolfius correxit in comment. ad nostram Orat.,
 et si fatendum sit, neque hoc prorsus alienum esse
 ab illis rebus, de quibus in ea disputatur. *στρυμμοσι*
 Vocabulum *περὶ Συμμοριῶν* nonnulli Latine, ver-
 tere conati sunt, *de classibus*, hac civium Athenien-
 sium distributione collata cum classibus Romanis,
 a Servio Tullio creatis: nobis autem in duobus
 institutis, quarum diversa omnino forma ac ratio
 erat, ejusdem vocis usurpatio plus obscuritatis quam
 explicationis afferre videtur. Neque magis placet
 alterum, a Reiskio proditum in Commentarii ad h.
 Orat. initio, *de collegiis*. Sic certe, ut aliquis gene-
 rali vocis notioni modus adhiberetur, praefendum
 esset *de collegiis ditiorum*. Sed praestat, ut hujus-
 modi vocibus, quibus res Romanis ignotae signi-
 ificentur, Graeca tenere, ne temere commiscendis
 variis nominibus confusionis occasio praebeatur. Ita-
 que quemadmodum auctores castigati sermonis O-
 stracisimum, Archontes, et Lacedaemoniorum Epho-
 ros et Moram non vertenda esse censuerunt, ne
 similitudine Latinorum instituti, lectores in errore con-
 ducerentur.

Orationes Demosthenis superstites ulla reperiatur, cuius in rebus Persicis item versantis, haec fuerit appendix. Accedit quod hic locus perquam similis est aliarum orationum exordiis, de quibus mox dicemus.

ρ. 178. v. 1. Οἱ μὲν ἐπαιν. Communis fuit hic mos Oratoribus Atticis, Demosthenis aetate, ut majorum res praeclare gestas laudarent, quo sibi plebeculae benevolentiam conciliarent, quam his panegyricis imprimis delectari solere, saepius indicat Orator. Exemplo sit locus de Rhod. libert. p. 201. I. χαίρετε ἀκούσιτες, ὅταν τις ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ὑμῶν, καὶ τὰ πετραγμένα αὐτοῖ. διεξιγ, καὶ τὰ τρώπαια λέγγ. In hunc morem Orationes habendi πρὸς χάριν τῶν ἀκούοντων saepe vehementer invehitur Demosthenes. Phil. III. p. 110. 17. Si inquiratis, inquit, qua potissimum causa Atheniensium resp. labefactata sit, μάλιστα εὐρήσετε διὰ τοῦς χαρίζεσθαι μᾶλλον, ἢ τὰ βέλτιστα λέγειν προαιρουμένους. Olynth. III. p. 34. 15. ἀλλὰ δικαίου πολίτου κήρυξ τὴν τῶν πραγμάτων σωτηρίαν, ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος αἰρεῖσθαι καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκλύω. — οὐς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παρόντες ἅπαντες, μιμῶνται δ' οὐ πάντ, quam reprehensionem iisdem fere verbis in Demosthenem retorsit Demetrius, citatus a Plutarcho p. 852. C. ἐπαινέσαι μὲν ἰκανώτατος ἦν. τὰ τῶν προγόνων καλὰ, μιμήσασθαι δ' οὐχ ὁμοίως. Sed non solebat Demosthenes importune majorum animas quacunque opportunitate ab inferis excitare, verum ubi sic res ferebat, ubi commemoratio florentis reip. Atticae conditionis desides cives ad diligentiam ac fortitudinem poterat instigare, tum

vero, frequenter illi erant, in ore. Exempla cum alibi prostant, in ejus operibus, tum in hac ipsa Oratione. Quin, imo, gravissime, Aeschinem, infectatur, Athenienses, a pristinae gloriae memoriae invocantem, de F. L. p. 345. 14. ἐδημηγόρει καὶ συνηγόρει ἐκεῖνα [Philocrati,] πολλῶν ἀξίους — θανάτων λόγους, ὡς οὔτε τῶν προγόνων ὑμᾶς μεμνήσθαι δεῖ (respiciens forte ad ejus verba de F. L. p. 109. et 113, ed. Tauchnitzii), quibus addantur ea, quae in eadem Orat. leguntur, p. 441. 8. sqq. Cum loco ex Olynth. III. cit. convenit initium Orat. Isocratis de Pace, et ad Demonic. (mihi p. 44.) ubi plebis indoles praeclare describitur: ἐκεῖνο δ' οὖν φανερόν, ὅτι δεῖ τοὺς βουλευμένους ἢ ποιεῖν ἢ γράφειν, τί κεχαρισμέναν τοῖς πολλοῖς, μὴ τοὺς ὀφελιμωτάτους τῶν λόγων ζητεῖν, ἀλλὰ τοὺς μωθωδέστατους ἀκούοντες, μὲν γὰρ τοιούτων, χαίρουσι. Sed praestantissimorum fuit semper virorum libertate sua in dicendo (παρρησία) uti, neque propter populi favorem reipublicae utilitatem negligere: quonamine inprimis laudatur Demosthenes a Plutarcho in ejus vita p. 852. B. cf. et Schol. ad Orat. Demosth. de Pace. p. 60. 1., quibus ex recentioribus omnino addatur Heerenius in opere laud. Vol. III. P. I. p. 411. sqq. Hanc etiam libertatem omnibus vindicaverat Pericles ap. Thucyd. II. 60. sqq. et Nicias, ibid. VI. 9. οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διατὰ προτιμάσθαι εἶπον παρὰ γνώμην, αὐτὲ νῦν, ἀλλὰ, ἢ ἂν γινώσκω, βέλτεστα ἔρω καὶ π. 121. (Ee quanto peregrinam sua aetate mala haec consuetudo vigeret, nemo melius intellexit eodem Nicia, qui rei, male ad Syracusas gestae, quum nuntium Athenas vellet mittere, fidem non habuit legatis suis, sed suas di-

teras populo fecitare iussit, quibus vere exercitus
 clades exponebantur, Φοβούμενος — μή οἱ περιπόμενοι,
 ἢ κατὰ τὴν τοῦ λέγειν ἀδυνασίαν, — ἢ τῶ ὄχλῳ
 πρὸς χάριν τι λέγοντες, οὐ τὰ ὄντα ἀπαγγέλλωσι,
 κ. π. λ. Thucyd. VII. 8. — Non minus regibus
 perpetuo adesce adulescentes quam plebi in regimine
 populari, cum omnes agnoscunt, tum Isocrates mo-
 nuit ad Nicocl. R. p. 27. οἱ συνόντες [τοῖς βασι-
 λεῦσι] πρὸς χάριν ὁμιλοῦσι, et ipse de se confitetur
 ad Philippum Maced. p. 146. οὐ τὰ πρὸς χάριν ἐκλε-
 ξάμενος, καίτοι πρὸ πολλοῦ ποιησαίμην ἂν σοι κεχαρι-
 σμένως εἰπεῖν. — Caeterum monendum est hoc ex-
 ordium forma ac dictione convenire cum Periclis
 Oratione funebri, quae est ap. Thucyd. II. 35,
 et cum initio Isocratis Orationis ad Nicoclem, quae
 loca imitatus esse videtur Demosthenes.

p. 178. 3. προαιρεῖσθαι. Abest hoc vocabulum
 ab Aristide p. 264. et 310. qui hunc locum
 citat, monente Reiskio in Notis ad h. l. Videtur ta-
 men servanda lectio vulgaris. Exagitat enim Demo-
 sthenes consilium ejusmodi Oratorum, qui, dum elo-
 quentia praestare videntur, nihil dicunt quod patriae
 prodesse possit: si προαιρεῖσθαι ejiciatur, eorundem
 stultitiam et imprudentiam potius incusare videretur,
 qui non justo tempore ac temere ea majorum facta
 commemorarent. Sed vulgaris lectio magis cum seqq.
 convenit. De infinitivo, verbum προαιρεῖσθαι vulgo
 sequente, cf. A. Matthiä V. Doct. in Grammatica
 Gr. §. 531. et cf. locus supr. cit. ex Phil. III. Sic
 perpetuo opponit λέγον, κεχαρισμένον, et συμφέροντα,
 v. et Olynth. III. l. supr. laud. Neque hoc rarum
 est, ut plures deinceps Infinitivi sequantur. De La-

tinis hujusmodi locutionibus vid. D. Wytttenbachius, Vir. Celeb. in Bibl. Crit. VIII. p. 72. Graeca exempla vel ex hac ipsa Oratione peti possunt. Cf. p. 180. v. 2, 9, 12, 24. p. 1° 1. v. 8. alibi.

p. 178. 5. ὦν οὐδ' ἂν εἴ. Similiter de majoribus Philipp. II. p. 68. 18. πραξαιται τοῦθ', ἀλλ' πάντες μὲν αὐτὸ γλίσχονται λέγειν, ἀξίως δ' εἰπεῖν οὐδεὶς δεδύνηται· διόπερ καὶ γὰρ παραλείψω. Δικαίως. "Ἐστὶ γὰρ μείζων τῆς κείνου ἐρησῆ, ἢ ὡς τῷ λέγει τις ἂν εἴποι et Or. p. Συντ. p. 171. 11. τὸν γὰρ ὑπὲρ τῆλικαύτης πόλεως ῥηθησμενον λόγον, καὶ τοιούτων πραγμάτων, πάντος ἑνός τοῦ λέγοντος καὶ μείζων φανεροῦ δέ, καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑπερβολῆς ἐγγύς εἶναι, μὴ τῆς τοῦ λέγοντος: ita etiam Isocrates Panegy. c. 3. eos ait tales fuisse, ὥστε μηδένα πώποτε δινηθῆναι περὶ αὐτῶν, μήτε τῶν ποιητῶν, μήτε τῶν σοφιστῶν, ἀξίως τῶν ἐκείνους πεπραγμένων. εἰπεῖν et c. 51. τότε [h. e. quum indicere hanc Orationem incipiebam] . . . ἔμεν' ἡ γὰρ ὡμίην ἀξίως δύνησθαι περὶ τῶν πραγμάτων· εἰ εἴη· νῦν δ' οὐκ ἐφικε σῦμαι τοῦ μετ' ἐμοῦ ἀπῆν. Malo etiam sensu usurpatur hoc ἐφικνεῖσθαι τινος a Demosthene, de F. L. p. 361. 24. de Phocensium clade: ἄλλως δέ, οὐδ' ἂν εἴ. ἐφικνεῖσθαι τῷ λόγῳ οὐκ αἰτοῦσαν ἐκεῖ κακῶν νῦν ὄντων: sed meliore, ab eodem Amator, Serm. 1. p. 1405. 22. εἰ μὲν οὖν αἴοντ' ἢν ἐφικνεῖσθαι τῷ λόγῳ τοῦ κάλλους τοῦ σοῦ. Isocratis Laud. Helenae p. 358.

(1) Quae Oratio ab aliis refertur ad Androktionem, Vid. Reiskius ad ejus initium V. III. p. 173: Nos tamen in hujusmodi Orationibus, de quarum auctoribus illis est in hac Annotatione, vitandae erroris causa, ubique Demosthenis nomen usurpabimus.

358. f. τὰ μὲν μικρὰ ῥάδιον τοῖς λόγοις ὑπερβλέσθαι, τῶν δὲ χαλεπὸν τοῦ μεγέθους ἐφίκεσθαι: eodem sensu dixit Panathen. p. 415. τοῖς δὲ ὑπερβάλλουσι τῶν ἔργων, καὶ τῷ μεγεῖται, καὶ τῷ κάλλει, χαλεπὸν ἐξίσωσαι τοὺς ἐπαίνους. Idem Archid. p. 234. de Lacedaemoniis, qui ad Thermopylas pugnaverant, τοούτους σφας αὐτοὺς παρσχόντες, ὥστε τοὺς μετὰ τέχνης ἐγκωμιάζοντας μὴ οὐκ ἀσπίδι τοῦ ἐπαίνους ἐξίσωσαι ταῖς ἐκείνων ἀρεταῖς: et ibid. τοὺς βουλομένους ἡμᾶς εὐλογεῖν ἀπορεῖν πρὸς ἡμᾶς τί τῶν πεπραγμένων ἡμῖν χεῖρος ἐροῦσι. Wyttenbachius autem Vir Celeb., in Epist. Crit. ad D. Ruhnken. p. 31. f. monuerat ex hujus Orat. initio expressa videri Juliani verba, Caesar. p. 324. D. ἐργα ἐπραξεν τιλικαῦτα, ὥστε τὴν μνήμην, καίπερ οὐκ ἀξίως ὑπὸ αἰσχυρῶν ὑμνηθέντων (alii ὑπομνηθέντων), ὁμῶς δὲ συμπαραίε εἰν τῷ βίῳ.

p. 178. 6 τοῦ ἰον 7 εὖ λέγειν. Ita Exord. Orat. Demosthen. XXXV. p. 1411. 8. ἡβουλομένην — τὴν ἴτην σπεύδην ενίους τῶν λεγόντων ποιεῖσθαι, ὅπως τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν, ὅσον περ, ὅπως εὖ δόξουσι λέγειν, κ. τ. λ.

p. 178. 7. ἐλάττω τῆς ὑπειλήμ. Ita Demosth. Or. in Lept. p. 480. init. res Chabriae referens: ἔτι inquit — οὐδὲ μὲν τὸ τῆς πολέως ὄνομα, οὐδ' αὐτὸν κατήσχυνεν, οὔτε πᾶν ῥάδιον κατὰ τὴν ἀξίαν εἰπεῖν· πολλὴ δ' αἰσχύνη, λεγοντος ἐμοῦ, ταῦτ' ἐλάττω φανῆναι τῆς ἐν ἐκάττω νῦν περι αὐτοῦ δοξῆς ὑπαρχούσης. Olynth. III. p. 35. de majoribus: μνοὶ δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δέξιν τῶν Φιλοφύλων κατέλιπον. Justin. II. c. 6. init. „Operaque Atheniensium effectu majora quam voto fuere.”

p. 178. 14. παρεσκευάσθη. Multi Codices,

F 3.

iique bonae notae, laudati a Reiskio in App. Crit. Vol. II. p. 386. habent *παρσκευάσασθαι*, et sic etiam legitur Exord. Oratt. VIII. p. 1423. 13, quod, si paucas varias lectiones exceperis, idem est, atque hoc nostrum: ideoque videtur praefendum.

p. 178. 16. *εἰ μὲν λέγειν δεινοὶ — οὐδὲν ἂν βέλτιον*. Hanc Oratorum dicendi curam cum concordia in agendo conjunctam saepius graviter increpat Demosthenes. Exemplo sint Exord. Oratt. X totum, p. 1424. Phil. II. p. 66. 20. *εἰ μὲν οὖν καὶ οὖν λέγειν δικαιότερα ὑμῖν ἐξαρκεῖ, ῥᾶδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δὲ κ. τ. λ.* Phil. I. p. 51. 6. *εἰ μὲν, ὅσα ἂν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἢ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίαι γίνονται, αἰσχρὸν ἐστὶ, κ. τ. λ.*

ibid. *εὖ οἶδ' ὅτι*. Formula Graecis solemnis, atque in quocumque genere scriptorum frequenter obvia, cujus tamen variam potestatem, diversamque collocationem, imprimis Demosthenicam, uberius h. l. explicare statuimus. De ea egerunt Vigerus de Idiotism. ling. Gr. c. 5. sect. 8. §. 16. p. 271. et inpr. Hoogev. ad eum locum, quem partim sequimur. Idem de Partic. I. Gr. p. 876. et p. 880. sqq. subaudiendum esse censet, *τοῦτ' ἀληθὲς* vel *σαφές ἐστίν*. Videtur tamen potius tacite repetendum esse idem verbum, ad quod in Oratione refertur, ut hic *οὐδὲν ἂν βέλτιον σχολή*, sicut in Pauli Apostoli loco, Actor. XXVI. 27. hanc repetitionem diserte extare monuit Hoogevēnius ad Vigeri l. c. Cf. et A. Matthiä V. Doct. in Grammat. Gr. §. 613. VI. p. 905. Recte vertitur *Sat Scio*, Modo autem occurrit; ad-

dito

dito adverbio εὔ, modo eodem omisso: nonnumquam etiam pro hoc aliud invenitur, ut σάφα vel ἀκριβῆς. In quacunq; sententiarum parte invenitur tum in initio et medio tum in eandem sine. Opponitur ei saepe alia: οὐκ οἶδ' ὅτι, vel et οὐκ οἶδ' ὅ, τι: difficile autem est videre, utrum cuique loco conveniat. Videtur tamen, si affirmantis est, εὔ οἶδ' ὅτι, vel simpliciter οἶδ' ὅτι, legendum esse ὅτι, si negantis, in οὐκ οἶδ' ὅ, τι separandum. Sic certe ut statuamus faciunt exempla, in quibus supra dictorum fidem, justum ordinem tenentes, tueri conabimur, simul illorum ope probantes hanc formulam cum omnibus fere verbi modis temporibusque conjungi.

In praesenti Indicat. sine εὔ. media sententia: Demost. in Med. p. 535. 19. οὐδέ γε ἐκεῖνο οὐδεὶς ὑμῶν, οἶδ' ὅτι, μνημονεύει. c. Arist. I. p. 784. 24. σὺ δ', οἶδ' ὅτι, καὶ τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν ἔχεις. Philipp. II. p. 73. 11. ταῦτα γὰρ ἅπαντα — μνημονεύει, οἶδ' ὅτι, ρηθέντα, ubi jam Hoogeveen ad Vigeri I. c. monuerat deesse εὔ. Male igitur et contra Codicum consensum Reiskius illud inseruit, nullo insuper in textu mutatae lectionis, addito signo (vid. Ejus Notam p. 169.). Thucyd. II. 64. καὶ δι' αὐτήν, οἶδ' ὅτι μισοῦμαι. — Et cum εὔ Aeschines c. Timarch. (Ed. Tauchnitzii) p. 32. f. καὶ εὔ οἶδ' ὅτι δοκοῦσιν ὑμῖν καλῶς ἔχειν. — ibid. p. 40. περὶ οὗ πάλαι εὔ οἶδ' ὅτι θαυμάζετε. — Sic et in initio sententiae Demosth. p. Phorm. p. 954. 12. ἐγὼ μὲν γὰρ εὔ οἶδ' ὅτι τοῦτον, ubi ex praeced. supplendum est: et plenius etiam Exord. XXIV. p. 1433. 27. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν τοῦθ' ὅτι — προσδέχονται πάντες, quibus

buscum convenit, item in initio positum Epist. III. p. 1475. 22. οὐ γὰρ ἴστε, ὅτι - Φαύλην δόξαν ἡ πόλις λαμβάνει. Aeschines c. Timarch. p. 21. εὐ δ' ἴστε ὅτι - οἱ νομοὶ σώζουσι. — In fine periodi occurrit ap. Aristoph. Plut. 183, ab Hoogeveenio citatum.

μονοτατὶς γὰρ εἶ ὁ πάντων αἰτίας
καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὐ ἴσθ' ὅτι.

Cum Imperf. Indic. addito ἂν. Initio sententiae Demosth. p. Cor. p. 286. 10. εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ — οὐκ ἂν ἠκούομεν. c. Nicestr. p. 1247. 6. εἰ μὲν οὖν εὐ δ' ὁ. ὑμεῖς τ' ἂν μοι ἐτι μᾶλλον συγγνώμην εἶχετε· adv. Lacrit. p. 939. 12. καὶ εἶγε τις — ἐτόλμητε εὐ δ. ὁ. ἠγανκτεῖ ἂν αὐτός.

Cum Perf. Indic. initio sententiae. Aeschin. c. Timarch. p. 29. init. εὐ γὰρ ὁ. ὁ. πάντες ἐκπεπλεύκατε εἰς Σαλαμίνα.

Cum Fut. Indic. Demosth. p. Phorm. p. 945. 10. media sententia ἐξ ὧν εὐ δ. ὁ. ἢ τε τούτου συκοφαντικὴ φανερὰ γενήσεται. c. Pantaen. p. 967. 1. ὡς καὶ ὑμεῖς εὐ δ. ὁ. φήσεται. c. Macart. p. 1063. 6. ἀλλ' εὐ δ. ὁ. οὐδεὶς ἔσται. c. Conon. p. 1256. 15. καὶ τούτου συγγνώμην ἔχετε εὐ δ. ὁ. πάντες. Aristoph. Plut. 72.

ἀλλ' ἢν πύθησθε μ' ὅστις εἶμ', εὐ οἶδ' ὅτι
κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κ' οὐκ ἀφήσετε.

ει ν. 216.

ἐγὼ γὰρ, εὐ τοῦτ' ἴσθι, κἄν δεῖ μ' ἀποθανεῖν,
αὐτὸς διαπράξω ταῦτα.

et cum ακριβῶς Demosth. Ep. III. p. 1484. 27. και τότε Φήσετε δεινὰ πεπονημένοι με, ακρ. εἶδα, ὅτε κ. λ. Igitur hic occurrit sine ὅτι.

Cum Aoristo Indic. addito ἄν, media sententia Demosth. Phil. II. p. 72. 24. οὐτ' ἄν ὁμείτες, εὐ δ. ὅ. ἐπαύσασθε πολεμοῦντες. Lucian. Dial. Mar. II. οὐ γὰρ ἄν εὐ δ. ὅ. ἐδυνήθη ἀποκινήσαι την πετρην ἀπὸ τῆς θύρας, et cum ακριβῶς initio periodi. Aeschin. c. Timarch. p. 47. ἄ. δ. ὅ. κατέγνωτ' ἄν αὐτοῦ.

Cum Praef. Optat. initio sent. Demosth. Exe. adv. Lacr. p. 938. 26. ἀλλ' εὐ δ. ὅ. οὐδέν ἄν τούτων εἶς τ' εἶη διδάξει.

Cum Aoristo Optativi addito ἄν media sententia Demosth. p. Phorm. p. 954. 10. χρηστὸν εὐ δ. ὅ. Φήσειας ἄν. Epist. II. p. 1469. 7. τὸ γὰρ ὑμᾶς τῷ τοιοῦτῳ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρηῆσθαι, ἐμοὶ μὲν ἄν, εὐ δ. ὅ. Φανείη συμφορά. c. Macart. p. 1065. 29. media sent. εἰ γὰρ τις — εὐ δ. ὅ. ἀποκρίναιτ' ἄν. Ita et in loco in cuius explicatione versamur. Cum σάφα apud Eurip. Phoenisf. v. 1610. Oedipi sunt verba, ab Hoogeveenio citata:

τίς ἡγεμων μοι ποδὸς δμαρτήσῃ τυφλοῦ;
ἦδ' ἢ θανοῦσα; ζῶσα γ' ἄν σάφ' οἶδ' ὅτι.

Subaudiendum δμαρτήσῃ vel Indicativus ἀμαρτήσεν ἄν, ut Hoogev. Sed rariora hujus formulae exempla sunt apud Tragicos; apud Comicos vero iis nihil frequentius occurrit. Exempla ex Tragicis colegit Jo. Lentingius V. Doct. ad Euripidis Medeam Zutphan. 1819. p. 165.

Denique jungitur Participio Aoristi, Demosth. Phil. III. p. 110. 5. και πάντων εὐ δ. ὅ. φησαντων.

G.

Quod

Quod vero attinet ad contrariam formulam, οὐκ οἶδ' ὅτι, eam saepissime sequitur verbum δεῖ, ut in Orationum clausulis. Demosth. p. Phorm. p. 963. 7. οὐκ οἶδ' ὅ, τι δ' ἴ πλείω λέγειν. uti et in Conon. p. 1271. 6. c. Nausim. et Xenopith. p. 993. 15. c. Callicl. p. 1281 10. quibus locis duobus posterioribus ὅ,τι. scribendum est pro vulgato ὅτι. quod item Reiskio ita visum fuit in Indice Graecit. ad v. ὅστις Ita et c. Theocrin. p. 1340. 3. Serm. Amat. p. 1415. 18. c. Spud. de dote legitur p. 1019. 2. περὶ ἧ· οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ λέγειν. Isocr. Paneg. c. 30. πολιτείαν, — ἦν οὐκ ὅ. ὅτι δεῖ διὰ μακροτέρων ἐπαινεῖν. Cf. et Panath. p. 439. Herodis Or. π. Πολιτείας Oratt. Graec. Vol. VIII. p. 38. καὶ τούτων οὐκ ὅ ἔ. δεῖ τυμειν ἄλλοθεν λαβεῖν.

Paullo diversae indolis esse videtur apud Demosth. c. Steph. de f. test. I. p. 1103. 20. αὐτὰς οὐκ ἂν οἶδ' ὅ,τι ἄλλο εἶχεν ψηφισαῖται, et cum occurrit, sequente ὅπως vel εἴποτε. Demosth. c. Phorm p. 919. 19. εἰ οὕτως. ἐδείκνυς Φορμιων, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἄλλως — ἀπελογήτατο Aeschin. c. Timarch. p. 38. f. μὰ τὸν Διόνυτον, οὐκ οἶδ' ὅπως δυνησομαι. et Demosth. de Rhod. libert. p. 195. 1. οὐκ οἶδ' εἴποτ' ἂν εἶ Φρονῆσαι. θελήσαν.

p. 178. 17. δύναιτο διδάξαι Reisk. ad Exord. VI. Appar. Crit. V. III. p. 1745. de suo ὅτι inferuit: „δύναιτ, ὅτι διδάξαι (in Optativo) hoc sensu: *Oratione ad id quoque adducere, quod demonstravit.*” Ibidem, pro εἰς ὅτι τοῦν erat olim τις δ. Sed τις ejiciendum censebat Wolffius v. titil. p. 1753. *Nobis* quoque. Si praefertendum videtur, ne τις saepius repetatur. Neque Reiskii placet conjectura. Cum

Cum vulgata lectione convenit Exord. XXVII. p. 1437. 7. ἂν μὲν γὰρ διδῶσι δυνῶσιν: quod paullo aliter pronunciatum est Exord. XXI. p. 1432. 28. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ εἰπόντες μάλιστα εἰς τὸ δεῖν λεγούσιν, ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ τις ποισθεῖσα παρασκευὴ νυνὶ διαμείναι δυνήσεται. Sed haec fuit una ex conjecturis, quas Reiskius cepit festinans, quum post unam subitariam horum Exordiorum lectionem, eorum Editionem curaret, quod ipse fassus est ab se comm. sum. l. c. p. 1744. et alibi.

p. 178. 22. πρὸς βασιλεα. Articulum ejecit Reiskius. Habet tamen quo se tueatur. Infr. p. 179. 22. item legitur περὶ τῶν πρὸς τὸν β. sed in re, cujus iudicium difficile est, nostrum non est pronuntiare. — Simplex βασιλεὺς saepe de Persarum rege invenitur, quod notissimum est. Apud Demosthenem exempla sunt plurima in Or. c. Timoth. p. 1185. 20. p. 1191. 20. sq. p. 1192. 22. alibi Philostr. V. Soph. I. XVIII. p. 507. οἱ μὲν βασιλεῖ ἐπιτήδειοι ἦσαν. Ac raro simplex βασιλεὺς de alio, quam de Persarum Rege dicitur, nec nisi manifesta sententia quis alius indicetur. Sic est apud Diodor. Sic. XVI. 75. τῆς γὰρ τοῦ βασιλέως (Philippi Macedonis) ἀξίως διαβεβημένης κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὁ βασιλεὺς (Persarum) ὑφορώμενος τὴν τοῦ Φιλίππου δύναμιν. et XVII. 4. permutantur Ἀλέξανδρος et ὁ βασιλεὺς: sed illic narratio ea est ut perspicuum sit ad eundem virum haec referri. — Caeterum h. l. monemus regnasse in Perside, quum Oratio περὶ Συμμοσιῶν habita est, Ochum, cui cognomen fuit Artaxerxis. Tertius fuit rex, ita dictus, unde eum Artaxerxem III. nuncupavit Heerenus in Enchiridio ad discendam Hist.

Antiq. conscripto (Handboek der O. G.) p. 115, quomodo etiam est apud Aelian. V. H. Ἀρταξέοξην, τὸν καὶ Ὀχον ἐπικληθέντα. — Regnavit hic annos 23, ab Olymp. CIV. 3. ad Ol. CIX. 1. vid. Diod. Sic. XV. 93. XVIII. 5. Supra de eo monuimus in Introd. p. 8. — Π:δς hic significat *respectu*, quod *pertinet ad*, ut saepe. Cf. Matthiä l. l. p. 196. V. Diog. Laërt. VI. 42.

p. 178. 23. κοινον ἐχθρόν. Isocrat. Or. ad Phil. p. 167. εἰ μὲν τις Φαίη τὸν τῆς Ἀσίης βασιλέα τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύειν καὶ παρεσκευάζεσθαι στρατεύειν ἐφ' ἡμᾶς, οὐδ' ἂν λέγοι περὶ αὐτοῦ Φαῦλον. et vicissim, Panath. p. 438. init. meminit Graecorum κοινῆς τῆς ἐχίρας ὑπάρχουσης, τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς βασιλέας αὐτῶν.

p. 178. 24. διὰ ταῦτα *propter haec, quae dixi*: ὅτι κοινος ἐχθρός ἀπόντων τῶν Ἑλλήνων ἐστίν. Facillior quidem, neque tamen in textum recipienda est lectio, unius Cod. Paris. II. διὰ ταῦτο. — Sed abundant exempla pronominis demonstrativi pluralis, quod ad unam rem referatur.

p. 178. 25. πλεῖστον ἄρσθαι, hanc phrasin cum similibus contulit Andr. Dunaeus ad Orat. Dem. de Pace p. 156. Ed. C. D. Beckii V. Cl. Lips. 1799.

p. 179. 4. παρεσκευάζεσθαι δέ. Idem consilium dedit Philipp. I. p. 51. 13. δεῖ τοὺς ὁρθῶς πολεμῶ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, κ τ λ.

p. 179. 6. τοῦθ' ὑποκεῖσθαι τῇ γνώμῃ. Iterum referendum ad praecedentia: παρεσκευάζεσθαι πάνθ' ἃ προτιεῖ Reisk. in Indice Demosth. *praesuppositum et infixum menti esse tanquam scitum certumque*.

fa-

satis profecto verbose; sed melius quam Wolffius ad h. l. V. I. p. 120. *subjacere sententiae, i. e. de hoc deliberandum.*

p. 179. 16. τούς ἰδίους πολέμους. Graecorum demerentiam, in imploranda Persarum ope ad inestina bella renovanda conspicuam, item castigat Isocrates Paneg. c. 34. οὐκ ἐν τοῖς πολέμοις τοῖς πρὸ ἀλλήλους ἐν ἐκείνῳ (Persarum rege) τὰς ἐλπίδας ἔχομεν τῆς σωτηρίας, ὅς κηφιστέροισι ἡμᾶς ἡδεως ἂν ἀπολέσειεν.

p. 179. 17. πολέμους ἐπανορθῶσασθαι. Hinc patet non ubique veram esse distinctionem, quam dat Herodianus Philetacrus (additus a Pierfano Moeridis Editioni) p. 469. κατορθῶται ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων. — ἐπανορθῶσαι δὲ ἐπὶ λόγων. Alia loca quae similiter faciunt contra Herodianum dabit Index Reisk. Cf. Isocrat. Arcop. c. 5. οὐδὲ τυκοῦλεν ὅπως ἐπανορθῶσομεν αὐτήν, ex praecedd. subaudiendum est τὴν πολιτείαν διεφθαρμένην. Aeschin. c. Timarch. p. 20. f. αἱ γὰρ ἰδίαι ἐχθραὶ πολλὰ πικρὰ τῶν κακῶν ἐπανορθοῦσι. Demosth. de Rhod. libert. p. 200. 23. ἐπανορθῶσεται τις, ἃ νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει. Vid. et Aelian V. H. III. 17. XIV. 13. Caeterum de vario usu verbi κατορθῶν cf. Sallierius, aliique Interpret ad Thomam Mag. in V. κατορθῶται.

p. 179. 23. ἐκείνων — ἰδίαι τι συμφερόντων. Demosth. de Pace p. 63. 2. τῶν τούτων ἰδίων ἕνεκα ἕκαστον εὐρήσετε [εἰς τὰ] πολλὰ προηγημένον, ὧν οὐδὲν ἠβούλετο προῆξι. Loquitur eo loco de Thesfalis et Thebanis. De his similiter, Phil. II. p. 67. 26. De iisdem et Argivis, ibid. p. 63. 23. Ἰσεν εἶναι [Philippus] ἀμφοτέρους τὸ λυσιτελεῖν ἀγκλήτουντας, οὐχ' ὅτι συνίσσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι, σκηψομένους. Contrariam Athenien-

inensium Φιλοτιμῶν laudat ibid. p. 67. 18. Ita et Phil. III. p. 129. 3. καὶ γὰρ ἂν ἅπαντες δουλεύειν δήπου συγχωρήσωσιν οἱ ἄλλοι, ὑμῶν γ' ὄπερ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶν ὄντες. Hoc libertatis amore incensus, Demosthenes, in Psephismate, quo Philippo bellum inferre jusfit Athenienses, Or. p. Cor. p. 289. δεῖνδν ἡγεῖται εἶναι καὶ ἀνάξιον τῆς τῶν προγόνων δόξης, τὸ περιορᾶν τοὺς Ἕλληνας καταδουλουμένους et deinde v. 29. ἐνθυμηθέντας τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς, διότι περὶ πλείονος ἐποιοῦντο τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν διατηρεῖν, ἢ τὴν ἰδίαν πατρίδα, et similiter p. 295. Haec ex innumeris locis selegimus exempla, quae apud Oratores Atticos exstant, in comparandis Atheniensium caeterorumque Graecorum consiliis de patriae libertate tuenda versantes. Alia dedit Dunaeus l. cit. ad p. 61. 9.

p. 179. 29. πολέμῳ — οὐκ ἴσοι. Sic Codex Paris. I. et August. I., quos secutus ita edidit Reiskius pro vulgato ἴσοι et explicat: *bellum, quod justis de causis susceptum sit.* Verum non illud verebatur Demosthenes, ne Athenienses bello contra Persas suscepto injusti viderentur, verum ne reliquis Graecis suspicionem moverent illos apparatus non contra Persas, sed contra se ipsos instructos esse. Mālum igitur vulgatam lect. tenere, ita vertendam: *ne temere bello suscepto viribus impares simus.* Sic tota periodus, duobus membris constans optime cohaerebit. Prioribus illis σκεπτεδν — οὐκ ἴσοι respondebunt ἂν ἢ μὲν δύναμις — πάντιν ἢ Φανερά: posterioribus autem μήτ' ἐκεῖνος — λήψεται occurritur his verbis φαίνεται — αἰρουμένη.

p. 180. v. 5. τοῖς δὲ θρασυνομένοις Demosth. de Pace

Pace p. 63. 10. πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὄντιον οἰαμένους ὑπομένειν δεῖν, καὶ μὴ προορισμένους τὸν πόλεμον, ἐκεῖνο βούλομαι λογισασθαι; ad quem locum Dunaeus p. 294. disputat de vocibus θάρσος et θράσος, hoc ubique malo sensu accipiendum esse affirmans. Praestaret eum dixisse, id etsi non ubique; tamen plerumque obtinere. Ita θρασύνεσθαι in laudem dici videtur ap. Thucyd. V. 104. f. Cf. tamen qui cum Dunaeo facere videntur Hesyeh. in v. θρατυμένονα et cognatis, et Ammonius p. 71. ibiq. Valckenaer. De facili depravatione τῆς κνδρίας in θρατυτά, loquitur, ut hic, ita in Serm. Amat. p. 1405. 17. τῶν γὰρ διὰ τὴν ἀνδρίαν θρατυτέων εἶναι δοκούντων, et Pericles in Orat. funebri ap. Thucyd. II. 40. copiose disputavit. Ita etiam saepius ut in opinione hominum, sic et librorum vitio in Mss. confundi ἀνδρίαν et ἀνχίδειαν docuit Wyttenbachius, Bibl. Cr. P. III. p. 53. — Etymologus M. in v. ἀπνοία dicit duas esse partes dementiae: τὴν ὑπερηφανίαν καὶ τὴν θρασύτητα. — καὶ γὰρ θρασύτης ἐστὶν ἢ ἄλογος τόλμα. Thucyd. III. 82. τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρία φιλέταισος ἐνομίσθη, ad q. l. recte Scholiastes, τὴν μὲν γὰρ ἀλόγιστον τόλμαν, ἢ καὶ θρασύτης καλεῖται, ἀνδρείαν προτηγόρευσαν. Cum toto hoc loco valde convenit Exord. XXXV. p. 1441. 18. Quo item modestiam in dicendo cum fortitudine ac vigilantia in agendo commendat: τὸν μέλλοντα πράξειν τὰ δεόντα, οὐκ ἐπὶ τῶν λόγων θρασύς, ἀλλ' ἐπὶ τῆς παροσκευῆς ἰσχυρὸν εἶναι δεῖ, quo cum consentit Artabanus apud Herodot. VII. 49. f. ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν εἴη ἀριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν ἀρρωδέει, πᾶν ἐπιλεγόμενος περσεσθαι χρεῖμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασύς εἴη.

είη, Periculum, quod bellum temere susceptum af-
fert, depinxit Demosthenes. Exord. LI. p. 1452. 2.
ἀγγυροῦντες, ὅτι αἱ δεικτῶν λόγων ἀνδραὶ καὶ θρασύ-
τητα, εἰ μὴ μετ' ὑπαρχούσης ὡσι παρασκευῆς καὶ βί-
μης, ἀκούσται μὲν εἶπεν ἠδεῖται, πράττειν δ' ἐπικίνδυνοι,
quem imitari videtur Livius XXXV. 32. *Consilia
caūda et audacia prima specie laeta, tractatu
dura, eventu tristia.* Neque in imperatore ἡ θρασύ-
της probatur Euripidi, Phoen. 602.

ἀσφιλῆς γὰρ ἐστ' ἀμείνων ἢ θρασύς στρατηλάτης.

Quem versum frequenter recitabat Augustus, Po-
lyaeo teste L. VIII. c. 24. §. 4. Suam modes-
tiam in concionibus ad populum ipse praedicat De-
mosthenes, de Cherfon. p. 106. 20.

p. 180. v. 11. ἐν δὲ τῷ συμβουλεύειν. Sic Pitta-
cus in Carmine, quod edi solet cum Anacreonticis,

συνετῶν ἐστὶν ἀνδρῶν,
πρὶν γειέσθαι τὰ δυσχερῆ,
προνοῆσαι, ὅπως μὴ γένηται
ἀνδρείων δὲ, γενόμενα εὖ θέσθαι.

Demosth. de Cherfon. p. 108. 7. οὐκ εἶναι νομίζω
τοῦ συμβουλεύοντος ὑμῶν ἔργον οὐδέν, πλὴν εἰπεῖν τὰ
βελτιστά. p. Cor. p. 308. 24 ὧν γ' ἂν ὁ ρήτωρ ὑπεύθυ-
νος εἴη. — τίνα οὖν ἐστὶ ταῦτα; ἰδεῖν τὰ πράγματα
ἀρχόμενα. καὶ προαιθέσθαι καὶ προειπεῖν τοῖς ἄλλοις.
Exord. Oratt. XII. p. 1426. 7. τὸ συμβουλεύειν περὶ
τῶν παρόντων καὶ γενησομένων προτιθεται XXXVI. p.
1443. 1. δεῖ δὲ πραξέως τινος, τὸν λέγοντα Φανῆσαι
σύμβουλον, δι' ἣν καὶ μετὰ ταῦτα ἀγαθοῦ τινὸς ἡμῶν
ἔσται παρουσία. XXI. p. 1431. 6. ἐξ οὗτου δὲ τρόπου
βελ-

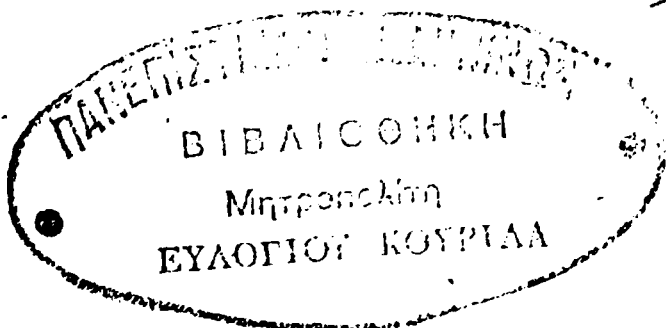

ῥητιῶ δύναιτ' ἄν γενέσθαι [τὰ πράγματα] τοῦτο τοῦ συμβουλευόντος ἔργον εἰπεῖν. collato ibid. v. 11. Audaciam in dicendo, nisi cum fortitudine in agendo conjuncta sit, reprehendit Eteocles ap. Euripid. in Phoenisf. v. 723.

ἔγῳδα κείνους τοὺς λόγους ὄντας θρασεῖς.

Hunc tamen morem Athenienses sequebantur, si Demosthenem audias Exord. XXII. p. 1432. ὑμεῖς εἰώθατε τῷ βουλευέσθαι χρῆσθαι ὀξεως. δεῖ δὲ βουλευέσθαι μὲν ἐφ' ἰσχυρίας, ποιεῖν δὲ τὰ δεξάντα μετὰ σπουδῆς: cui iisdem fere verbis praeiverat Isocrates ad Demon. p. 16. βουλεύου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δεξάντα: hinc notum suum illud praeceptum hausit Sallustius, a Donnaeo etiam laudatum ad Demosth. Orat. de Pace p. 132, de bello Catil. c. 1. *Priusquam incipias consulto, et ubi consultueris, mature facto opus est*, ad quem I. alia exempla dedit Cortius. Sed communis fuit hic error Atheniensibus cum reliquis hominibus, quos ad res maximi momenti saepius temeritate ferri constat, quam consilio. Thucydid. I. 78. ἴοντες τε οἱ ἄνθρωποι ἐς τοὺς πολέμους, τῶν ἔργων πρότερον ἔχονται, ἀεὶ χρεῖν ὑπερνεύσαν. κακοπαθοῦντες δὲ ἤδη τῶν λόγων ἀπτοῦται, quapropter non injuria praecesserat eodem loco βουλεύεσθαι οὐν βραδέως, ὡς οὐ περὶ βραδέων. [de bello inter Graecos] Merito igitur prudentis consilii auctorem quovis pretio dignum judicavit Isocrates, ad Nicocl. p. 43. τοὺς δὲ κοῦν ἔχοντας καὶ δυναμένους ἔραν. πλεὺς τιτῶν ἄλλων, περιπολιεῦ ποιοῦ καὶ θεράπευε, ἡρώσκων, ὅτι σύμβουλος ἀγαθὸς χρησιμώτατον καὶ τυραννικώτατον ἀπάντων κτημάτων ἐστίν.

H

p. 180. v. 13. πόλεμον — χαλεπὸν. Ut hic ipse πολεμο- dicitur χαλεπός, ita apud Isocrat. Paneg. c. 38. Persarum rex dicitur εἶσε χαλεπός πρὸς τὸ πολεμεῖν.

p. 180. v. 17. τόπων. Suspicio mihi orta est designari hoc vocabulo *loca munita, munimenta, castella*, quae si conficienda sint, quanti constare soleant aeriario, dicere opus non est. Hoc etiam sensu intelligenda videntur loca in Orat. de F. L. p. 397. 22. καίτοι δύο χρησιμότερους τοσούτους τῆς εὐκουμένης οὐδ' ἂν εἰς ἐπιδειξάι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γὰρ Πυλῶν ἐκ θαλάττης δὲ τοῦ Ἑλλισποντου, cum quo l. cf. Aeschines de F. L. p. 92. αἰτιάται με ἀπληροστερώκειν δ' ἂρ' ὑμῶν τὸν ἐπὶ Θράκης τοποῦ. Demosth. Phil. III. p. 119. 14. κύριος δὲ Πυλῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας παρόδων ἐστὶ, καὶ Φρούραις, καὶ ξένοις, τοὺς τόπους τούτους κατέχει. de F. L. p. 398. 26. εἰδὲ ψαρ. οἱ πρεσβεῖς εὐ τριηρῶν, οὐδὲ τοπων, οὐδὲ ὀπλιτῶν, οὐδ' ἀκροπόλεων κύριοι p. Cor. p. 325. 23. εἰάν τον ἐμὸν τειχισμόν βούλει δικαιῶς σκεπεῖν, εὐρήσεις ὄπλα, καὶ πόλεις καὶ τοπούς, καὶ λιμένας, καὶ ναῦς, καὶ ἵππους, καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων ἀμυνομένους ταῦτα ἐγὼ προῦβαλόμην προ τῆς Ἀττικῆς. Huc etiam peruenet Isocrat. Panathen. p. 441. ubi tropice eadem haec vox occurrit: τῶν τόπων ἀπαντὰς προκατειλημμένους. Neque tamen affirmem, in nullo horum locorum aliam etiam significationem convenire. — Ac praestaret forte legere παριῶν, quos item cum χωρμασι infra conjungit, p. 184. 20. Nisi haec placeant restitue τειχῶν. Sic certe saepe dicuntur ἐπιτειχίσματα, cujus vocis, ut et τεχίσματα, exempla collegit Th. Hemsterhusius V. Eximius ad Luciani T.

I. p. 63. — Mihi tamen nisi haec, quam dedimus, admisa fuerit explicatio τῶν τόπων, praeferendum videtur πικρῶν.

p. 180. v. 26. Φανεροὶ — ἀντιπαττόμενοι. Ita et scripsit Thucyd. I. 42. Φανεράν ἐχθράν καὶ οὐ μέλλουσαν πρὸς Κορινθίους κτήσασθαι. et II. 2. ἔτι ἐν εἰρήνῃ τε, καὶ τοῦ πολέμου μῆτι Φανεροῦ καθεστῶτος.

p. 181. v. 2. τί — ἐχθροὺς ἔχοντες. Eadem fere verba infra occurrunt p. 189. 21. atque citantur in loco saepius laud. de Rhod. libert. p. 192. 4. sqq. Habet fere similia Isocrates Amart. p. 681. πῶς εἰκὸς Νικίαν — πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἐχθροῖς ἑτέροισ διαφόρους ποιῆσαι.

p. 181. v. 4. παρασκευαζόμεθα — πρὸς τούτους, Apud Thucyd. II. 20. cum praepositione εἰς jungitur hoc verbum: παρεσκευασμένους ἐς πόλεμον.

p. 181. v. 13. οὐδὲν οὖν ἄλλ' ἢ. Legendum est οὐδὲν οὖν ἄλλ' ἢ nihil aliud nisi. Hoc scribitur pro οὐδὲν ἄλλο ἢ. Recte vertitur nihil plane, profus. Vid. Hoogev. ad Viger. de Idiotism. p. 439. Saepius confunditur cum οὐδὲν ἄλλ' ἢ, hoc est ἀλλὰ ἢ praeterquam, quod monuit jam idem Hoogev. de Partic. I. Ct. pag. 4. et fusius p. 32. Cf. etiam Matthiä Griech. Gramm. p. 903. Manifestius apparet ἄλλο apud Demosth. c. Macartat. p. 1066. 12. οὐκ ἂν ἔχει — ἄλλ' οὐδ' ὀτιοῦν ἀποκρινάσθαι δ παῖς, ἢ ὅτι. ubi Reiskius male habet ἄλλ' et c. Phaenipp. p. 1047. vs. ult. οὐδὲν ἄλλο κατασκευάζεις ἢ. — Inverso ordine habet Thucydides III. 14. ἄλλο οὐδὲν ἢ ἐκ τῆς ἐναυμάχου. — Hoc item saepius occurrit, sequente πλη. Exempla attulit Matthäus l. c. quibus adde Isocratem Panathen. p. 437.

οὐδὲν ἄλλο πρόττοντας [Lacedaemonios] οὐδὲ βου-
 λευομένους, πλην ὅπως μάλιστα μὲν ἀντὶν ἀρξουσιν·
 εἰ δὲ μή, Πελοποννησίων. et sine ἄλλο ibid. p. 405.
 οὐδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν, πλην ὅτι. Hoogeveen. de Par-
 tic. I. Gr. p. 1061 monet, οὐδὲν ἀλλ' ὅ πλην usur-
 pari, quum *de multitudine vel plenitudine quid ne-*
gatur. De alia formula οὐδὲν ἀλλ' ὅ. cf. idem. Hoo-
 geveen. ad Viger. p. 438: legitur ea apud Demo-
 sthen. p. Phano c. Aphobum p. 847. init., ex
 emendatione Reiskii: οὐδὲ τετολιμνησάμενος [τινὰ
 μακτυρίαν] ἀλλ' ἢ ταύτην. Ita et c. Pantaen. p.
 982. I. μιρεῖσθαι μέντοι τινὰς [foeneratores ac nu-
 mularios] εἰκότως ἂν ὕψ' ὑμῶν. οἱ τεχνῶν τὸ πᾶν μα-
 κτυοῦμενοι, μήτε συγγνώμη, μήτ' ἄλλου μ' ἐδε-
 εῖεν. ἀλλ' ἢ τῷ πλεονεξίᾳ, quorum verborum poste-
 riorem partem recte interpretatus est Reiskius ad
 h. l. V. III. p. 1390. et in Ind. v. εἰς. Qui
 neque veniam [misericordiam] neque quicquam
 aliud curant, praeterquam, quae sunt; subaudito,
 δούλοι vel πιτηδευαί: cum quo loco quoad sensum
 convenit alius c. Macartat. p. 1073. 18. ἠνδραγαθῶ-
 νοι ὅτι οὐδένος ἀντὶ μελεῖ τὴν τοῦ πλεονεξτεῖν. —
 Sine negatione occurrit interrogandi significatione.
 Hesychius, Ἄλλο τί. ἐν ἐρωτήσει Ἀττικοί, atque est
 etiam ita, ubi legas ἄλλο τί ἢ ποίη; Cf. Mat-
 thiä l. c. p. 675. Vigerus p. 152. qui tamen male
 vertisse videtur locum Herodoti II, 14. ἄλλο τί ἢ
 εἰ τούτῃ οἰκιστὰς Αἰγυπτίῳ πειγνύουσιν; *numquid*
Aegyptiæ — fame laboraturi sunt. Verte *nonne Aeg.*
f. l. c. Alia est significatio, si scribatur. τ. ἄλλο ἢ. Thuc.
 V. 98. τί ἄλλο ἢ τοῦδε ὑπερχοῦτος ἐθροῦς μεγαλύνετε.
 - p. 181, 14. ῥαψωήσουσιν: vertit Reiskius in Ind.

incasum garruro. Loco autem, quem illuc retulit c. Aristog. I. p. 770. 14. additur μάτην, quod notandum videtur.

p. 181. 15. οἰόμεθ' ἡμεῖς, ποκτῆται. Sic partim ex Codd., partim ex ingenio, recte dedit Reiskius V. II. p. 378. Veterem lectionem, διοικ. ὑμεῖς πρακτικῆτε, explicat Wolff ad h. l. At vertendum est, si ea, quae nos putamus instare, [bellum, putatum cum Persis], reversa fiant, tum, caet.

p. 181. v. 21. τὸ δεῖσθαι Reiskius ad h. l. V. II. p. 378. „Subaudi, ὑμᾶς τῶν Ἑλλήνων, vobis opus Graecorum opus esse, eamque vos implorare.” Posterior *implorandi* notio hic unice vera est, et ipse tenet Reiskius ad v. 23. *rogantes a vobis protegi.* — ἐκ μὲν τοῦ κλεῖν ἤδη, τὸ δεῖσθαι καὶ μὴ τύχητε, ἀφαιμακτεῖν. Si Graecorum opem imploratis, nascitur exinde vobis, ut ab aliis auxilium petatis, quod si frustra imploraveritis, accidit vobis, ut haec petitione decidatis, frustra quoque rogetis. — Similis prorsus consilii auctor fuit postea Atheniensibus Demosthenes, uti legatos ad Thebanos mitterent, qui eos contra Philippum suscitarent, Orat. p. Cor. p. 287. 24. μὴ δεῖσθε Θηβαίων μηδέν· αἰσχρὸν γὰρ ὁ καιρὸς. ἀλλ' ἐπαγγέλλεσθε βοηθήσειν, ἐὰν κελεύωσιν. — ἢν ἔάν μὲν δέξωνται ταῦτα, καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ὅ βουλήμεθα, ὧμεν διακημένοι, καὶ μετὰ προσκλήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἐὰν δ' ἄρα μὴ συμβῆ κατακτερεῖν, ἐκεῖνοι μὲν ἐχυτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἂν τι νῦν ἐξαμαρτώσιν· ἡμῖν δὲ μηδέν αἰτηρὸν μηδὲ ταπεινὸν ἢ πεπραγμένον κ. τ. λ. Neque aliter Phil. III. p. 129. 5. ταῦτα δὴ πάντα αὐτοὶ παρασκευασμένοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἑλλήσι Φαιερα, τοῖς ἄλλοις ἤδη παρακαλῶμεν.

p. 181. v. 27. εὔρεῖν. Reiskius ad h. l. p. 378. εἰ „ εὔρεῖν non satis placet: num εὐρύνειν, *dilatare*, *diducere*? an ἀρεῖν in futuro sec. verbi ἀῖρεῖν *tolere*? Sed malletm potius συνείρεῖν, *conferere*.” Non opus videtur hujusmodi emendatione. Explicari potest: *conatus sum invenire rationem explicandi vobis meam mentem, quae neque audaciae speciem prae se ferret, neque vobis longior adeoque ingrata auditu videretur. Sic optime conveniet εὐρεῖν cum seqq. πολλὰ πράγματα ἔτχον σκοπῶν. Reiskium in errorem duxisse videtur, quod λόγον verteret: hanc, quam vobis fero legem; hunc, quem vobis habeo, sermonem.*

p. 181. v. 28. παρασκευῆν, ὅπως. Ordo hic est: πολλὰ πράγματα ἔτχον, σκοπῶν τὴν παρασκευῆν, ὅπως. *Multum occupatus fui considerando, quomodo, quantum fieri posset, optime et celerrime, belli fieret apparatus.* Sic saepe Graeci pro σκοπῶν ὅπως ἢ παρασκευῆ. κ. τ. λ. quod multi pridem docuerunt.

p. 181. v. 29. οἶμαι. Sic Reiskius fere ubique dedit pro οἶμαι. De permutatione horum vocabulorum vid. C. D. Beckius ad Demosth. Or. de Pace Lips. 1799. p. 46, 53. et ipse Reiskius Praefat. ad Demosth. Vol. I. p. XCVIII. extr.

p. 182. v. 1. ψηφίσασθαι: alii Codd. ψηφίσθαι, quod praefendum videtur. Aoristo hic quidem Iocus idoneus esse non videtur. Cf. Matthiä l. l. p. 691. §. 497. et 698. §. 501.

p. 182. v. 11. παρωξυμένων, absolute, ut hic, legitur apud Demosth. c. Euerg. et Mnesib. p. 1124. 27. ἢ παροξυνομενον, *exacerbatum*, ὑπὸ ἡδονῆς τινὸς, *propter aliquid, quod nostrum uterque amat.*

σπας. Alibi invenitur cum πρός: Isocrates Archid. p. 237. παροξυνθῆναι πρός τὸν πόλεμον. Aeschines ε. Timarchi. p. 35. med. παρωξυμμένος δὲ πρός τὸ πρᾶγμα: et cum ἐπί: Isocrat. ad Philipp. p. 141. οὔτοι μὲν γὰρ παρῶξυνον ἐπὶ τὸν πόλεμον: item omisso πρός vel ἐπί: Isocrat. ad Philipp. p. 175. τίς οὐκ ἂν — παροξυνθείη πολεμῆν πρός αὐτὸν ad Demon. p. 16. οὔτω δ' ἂν μάλιστα βουλευέσθαι παροξυνθείης. Panathen. p. 415. πολλῶν παροξυνόντων γράδειν. Thucyd. I. 67. τοὺς ἄλλους ἐάσαντες πῶτον παροξύνειν τοὺς Λακεδαιμονίους. Plus notat quam προτρέπειν, uti patet ex Demosthenis Serm. Amat. p. 1415. 21. ἡγούμενος τὰς τοιαύτας παρακλήσεις τοῦ μὲν ἀγνοῦντας προτρέπει, τοὺς δ' εἶδοτας παροξύνειν: itemque plus quam ἐποτρύνειν. Thucyd. I. 84. τῶν τε ξῶν ἐπαινω ἐποτρυνόντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ δεινά, παρὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν, οὐκ ἐπαιρόμεθα ἡδονῇ, καὶ ἦν τι ἄρα ξῶν κατηγορεῖα παροξύνῃ, κ. τ. λ.

p. 182. v. 12. τοὺς δικοσίους καὶ χιλίους. Quo luculentius totius legis ambitus pateret, quam tulit Demosthenes, lubuit hic primum eam universam Latinis verbis exsequi, quo peracto ad singulorum interpretationem accedemus, multa tamen ad partem hujus Disputationis alteram, qua tota Symmoritarum ratio apud Athenienses explicabitur, dilatari.

I. Numerus Symmoritarum, quia identidem immutatus erat, neque adeo hoc tempore plenus exstabat, assumendo alios ex ditissimis civium redintegrari debebat. Quod quidem hac ratione bene perfectum iri existimandum est, si 800 cives Symmoritarum numero adscribantur. Veri enim simile est fore, si ex universo Symmoritarum numero, (qui, si 800 illi

illi additi essent antiquioribus 1200, qui adesse dicebantur, nec tamen universi praesto erant, efficerent duo millia), si igitur ex universo illo numero omnes isti exempti fuerint, quibus legum auctoritas illud, concesserit vel propter orbitatem, vel quod coloniarum sunt participes, vel quod in unum collatis bonis utuntur, ut numerum 1200 Symmoritarum non excessuri sint p. 182. v. 12—18.

Hic igitur universus 1200 Symmoritarum numerus, ex veteri more per 20 Symmorias distribuendus est, quarum quaeque ex 60 λειτουργουσι fit composita. Sed singularum Symmoriarum iterum quinque debent esse partes, ex duodenis viris ita compositae, ut quibusque ditissimis eorum, pauperrimi quique addantur, qua ratione ubique justam proportionem constare, necesse erit. p. 182. v. 18—23. Et his quidem Symmoritarum divisio absolvitur, quae cur ita facta sit ex sequentibus patebit.

II. Sequitur modus, secundum quem triremes aedificari oportet. Classis, quae maxima a Symmoritis praebere debet, est 300 navium. Neque tamen opus est, ut hic universus numerus exhibeatur, si minor ejus usus adfuturus est. Igitur pro varia reip. conditione vel major vel minor numerus earum instruatur, isque sit vel centenarius, vel hujusmodi classis duplum vel triplum. Verum et alia instituatur 300 illarum navium divisio, ex qua cuique Symmoriarum numerus triremium esse aedificandarum indicetur. Secundum numerum 20 Symmoriarum item 20 partes universae classis constituentur, omnes pari numero 15 navium compositae. Et quia quaeque Symmoriam 5 sectionibus divisa sit,

qua-

quarum ex 12 viris constent singulae, ita etiam illae singulis Symmoriis injunctae 15 naves eadem ratione dividantur ut fiant 5 partes, singulae naves 3 habentes. Illae autem 3 naves, a quibusque Symmoriarum sectionibus minoribus hoc ordine civitati praebendae sunt, ut una navis perpetuo parata sit reip.: si majus accesserit periculum, duae: in summa autem patriae necessitate trium navium numerus plenus esse debeat. Quo facto, singulae Symmoriae, collatis singulis, quas minores earum sectiones aedificarunt, triremibus, 5 naves dabunt ad centenarium navium numerum implendum: 10 autem, si 200 navibus opus est; 15 vero, si 300. p. 182. 25. ad p. 183. v. 4: Symmor. 1200 naves aedificant vel 300, vel 200, vel 100.

———— 60 ————— 15, — 10, — 5.
 ————— 12 ————— 3, — 2, — 1:

III. Sed quia tantae classi fabricandae majores sumtus ab Symmoritis fieri necesse erat, quam quidem continue possent ferre, cavendum erat ut ex aerario illis magna pecuniae summa suppeditaretur, cujus distribuendae rationem hic habes.

Univerfus census regionis Atticae indicatur esse 6000 talentorum: hic igitur dividendus est ita, ut exinde fiant 100 partes, inter se pares, singulae 60 talentorum, qui numerus partium centenarius conveniet cum 100 illis sectionibus minoribus Symmoriarum, quarum unaquaeque 12 viris composita est. — Singulis jam Symmoriis totis ex hac 6000 talentorum summa portio tribuatur aequa 300 talentorum (1):

haec

(1) Haec ita intelligantur, non ut ipsa illa 6000 talenta Symmoritis distribuenda essent, verum illi tantum reditus,

I qui

haec autem 300 talenta cujusque Symmoriae participes ita inter se dirimant, ut minor quaeque sectio 12 virorum accipiat 60 talenta. p. 183. v. 5—11. Qua ratione:

Universi Symmoritae, 1200 accipient 6000 talenta

—————	60	—————	300	—————
—————	12	—————	60	—————

Jam vero monendum est, quomodo haec 6000 talenta, ea, quae dicta est, facta distributione, sufficiant ad sumtus compensandos, qui a Symmoritis in triremes fieri debent.

Quum non amplius 60 talenta cuique Symmoriarum minori sectioni publice praebere possint, ut exinde omnem compensationem quaerant necesse est. Neque tamen ita committet civitas, ut in minori navium necessitate ei talenta 60 non integra reddat. Immo vero, si 100 tantum navibus opus sit, ut duodeni Symmoritae praebent unam, possunt omnia 60 talenta ad unius navis aedificationem impendi. Sin 200 triremibus indigeat resp. totidem 60 talenta duplo horum sumtuum sufficiant, et pro 12 Symmoritis, unam navem praebentibus, feni quique idem officium praestent. Quodsi tandem 300 adesse oporteat naves, idem munus navis unius aedificandae obire debebunt quatuor viri, neque tamen universi

60

qui quotannis ex illo censu 6000 talentorum, in publicum referebantur: ex parte convenit cum eo, quod nos dicimus, *den inkomst der Directe Belastingen*: melius etiam reddetur *de Grondlasten*, quod infra probabimus ad p. 183. 5. In hac tamen legis versione, perspicuitatis gratia, caput ipsum pecuniarum, ipsum auctorem secuti, perpetuo repetemus, non annum vectigal, quod propter illud a dominis praediorum esset solvendum.

60 virorum Symmoria plus quam 300 talenta, h. e. quaeque minor Symmoriarum sectio 12 virorum, plus quam 60 talenta accipiet. p. 183. 11—17. Ex hoc igitur computo ratio aedificandae clasfis et distribuendae pecuniae haec erit.

Symmoritae 1200 accipiunt 6000 talenta: proque iis aedificant naves vel 100 vel 200 vel 300.

Symmoritae 60 accipiunt 300 talenta: proque iis aedificant naves vel 5 vel 10 vel 15.

Symmoritae 12 accipiunt 60 talenta: proque iis aedificant naves vel 1 vel 2 vel 3.

His itaque cautum est, ut reip. justus semper Symmorum numerus praesto sit, eorumque rite distributorum; itemque ut ei paretur facultas idoneae clasfis parandae vel 100, vel 200, vel 300 navium, prout vel majori vel minori earundem numero opus futurum sit: jacturam autem pecuniarum, a ditioribus ideo faciendam, eadem lex publice, quantum poterat, compenset.

Restant autem alia, quorum recensio jam sequitur.

Eadem ratio, qua navium aedificandarum partitio inter Symmorias facta est, in comparatione instrumentorum navalium obtineat. Univerfa illorum copia, secundum 20 Symmoriarum numerum, per 20 partes distribuatur, quae sua pars vicesima aequae divisa ut rite paretur, quaeque Symmoria minoribus suis 5 Sectionibus mandet; ne, in reip. necessitate, si navis praesto sit, eadem instrumentorum navalium penuria prematur. p. 183. v. 17—25.

Neque vero omnittendus est ordo, qui in navalibus servari debet.

Itaque Praetores [*τοῦς στρατηγοῦς*] oportet in na-

valibus loca decem separata habere pro numero tribuum, quae loca singula contineant 30 navium domos, [νεωσοίκουε]; quo facto unum navale [νεώριον], 30 navium capax, conveniet numero triremium, quem duae Symmoriae in summa rcip. necessitate praestare debebunt. Illae autem Symmoriae ita sunt copulandae, ut semper binae ex eadem tribu [Φυλῆε] in eodem sint navali. Tandem ex singulis tribubus unus trierarcha ejus navalis curam habeat, cujus ipse fit particeps. p. 184. v. 1—9.

Tribus 10 five 20 Symmoriae tenent 10 navalia, quae continent 300 triremes.

Tribus 1 five 2 Symmoriae tenent 1 navale, quod continet 30 triremes.

Ultimo loco navalia distinguantur secundum τὰς Τριττῆε, quae tertiam partem Tribus, Φυλῆε, continebant: ut, quum singula navalia, Tribubus singulis destinata, 30 tenere possint naves, Τριττῆε quaeque tertiam earum partem, h. e. locum 10 navibus capiendis idoneum, occupet. Ex hac enim divisione, si opus erit, statim apparebit locus, ubi quaeque Φυλῆε suas construat triremes, deinde ubi quaeque Τριττῆε, tum quis sit trierarcha, cuique navali praepositus, tandem quot quaeque Τριττῆε naves habeat paratas. p. 184. v. 3—16.

Atque his continetur lex, quae quidem, si simplici ratione ejus interpretatio suscipiatur, non tantis premi videtur difficultatibus, quantis eam refertam esse nonnulli clamarunt. Universae autem, quam dedimus, explicationi plerumque consentit Scholiastes, in paucis tamen dissentiens. Wollfius etiam Apparatus Demosthenis V. I. p. 124. sqq. recte hunc

hunc locum exhibuit. Errorem tamen ejus in §. IV. animadvertit jam Reiskius Vol. II. p. 380. — Male item se habet §. VI. in qua tamen numerus 9, in his verbis, p. 126. *Trierarchis 9*, typhotetae errore positus esse videtur pro 6.

Pergimus ad reliquam Annotationem.

p. 182. v. 12. *τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους*. Probanda est explicatio Wolffii, censentis numerum 1200. Symmoritarum, variis causis imminutum, hac Demosthenis lege denuo fuisse impletum, novis coactis Symmoritis. Haec quidem melius se habent quam quae dat Reiskius Vol. II. p. 379, haec omnia non de Symmoritis sed de *στρατιώταις* explicantis. Quae si vera sint, haud video, quid faciendum sit sequentibus v. 18. *ἐκ τούτων τούτων οἴομαι δεῖν ποιῆσαι συμμόριας ἑκοσίον, ὥσπερ νῦν εἰσὶν, ἐξήκοντα σώματα ἔχουσαν ἑκάστην*. Sed; ut dicam, quod sentio: (etsi dico verecunde; pudet enim me, parum exercitatum juvenem, Virum reprehendere et doctrinae laude insignem, et multis nominibus de omni literarum genere egregie meritum;) in hujus legis interpretatione facpius festinantia Reiskium impedivisse videtur, quo minus verae explicationis indagacionem multum curaret.

Ibid. *Φημι δεῖν*. Solennis Oratoribus formula, quum legis mox a se ferendae faciant mentionem; vertitur: *oportere existimo, aequum censco*. Ita Phil. III. p. 112. 12. *εἰ μὲν* — *Φημι ἔγωγε ἄγειν ἡμᾶς δεῖν [εἰρήνην]*. Sic et infr. de Symmor. p. 184. 1. *Φημι τοὺς στρατηγούς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα*. Olynth. II. p. 21. 9. *Φ. δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ὀλυνθιαῖς βοηθεῖν*. De Corona Trierarch. p. 1228. 7. *διὸ Φημι δεῖν αὐτὸς στεφανοῦσθαι*. Olynth. I. p.

14. 5. est eodem sensu: Φημι δὴ διχῆ βοηθητέον εἶναι, et ap. Isocrát. de Pace p. 281. Φημι δὴ σὺν χρεῖναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην, Ita etiam occurrit ὀλομαι, uti infr. p. 181. 29. ὀλομαι δὴ δεῖν — ὑμᾶς — ψηφίσασθαι, et similiter mox p. 182. 18, et κελεύω, ibid. v. 21. et p. 183. 4. uti et apud Thycyd. I. 82. αὐτοὺς κελεύω εἶν βλάπτειν. Atque horum nonnulla tamen sunt ejusmodi, ut potius consilii quam disertae legis videantur esse praeparatio. Caeterum minus valent haec omnia, quam γράφειν, quo ipsa legis rogatio indicatur. Olynth. I. p. 14. 24. σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; μὰ Δί', οὐκ ἔγωγε, quae tamen ut fiant eodem loco indicat maxime se optare. In ipso autem scriptae legis capite utebantur verbo εἰπεῖν. Vid. ex innumeris exemplis illud, quod est Orat. p. Cor. p. 288. 28. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιδῆς εἶπεν: cui psephismati post victoriam ad Chaeroneam illudens Rex Philippus, vocabulum adjecit, ut inde fieret versiculus; (Plutarch. v. Demosthen.)

Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιδῆς τὰδ' εἶπεν.

Caeterum notionem *exissimandi, judicandi, censendi* in verbo Φημι insuper probant loca Demosth. de Symmor. p. 185. 15. χρήματα μὲν δὴ Φημι εἶναι τότε et c. Theocrin. p. 1323. 23. Φημι δὴ — Θεοκρίτην ἔνοχον εἶναι, κ. τ. λ.

p. 182. v. 14. ἀποδείξτε τὸ πλῆθος, *plenum exhibetis*, ut nihil desit. Verbum hoc illustravit Wyttenbachius V. Cēleb. ad Selecta Hist. p. 439.

p. 182. v. 15. τῶν ἐπικλήρων. Wolffius ad h. l. p. 122. *puellae parentibus et fratribus orbae*: quibus

bus addit Valesius ad Harpocrat. p. 112. b. Edit. Blancardi *et avo paterno*. Sed Reiskius ad h. 1. non vult subaudiri *παρθένων* sed *σωμάτων*, ideoque legi mavult *ἐπικληρικῶν* et mox *ὄρφανικῶν*, ut conveniant cum *κληρουχικῶν* et *κοινωνικῶν*. Reiskio autem hic non videtur obtemperandum. Neque enim in prioribus illis vocabulis opus est subaudito *σωμάτων*: ut quibus singulares indicantur homines, nulla societatis necessitudinisve copula inter se juncti: contrarium vero obtinet in posterioribus, quibus recte *σωμάτων* addi possit. Harpocraton, quocum, ut in plerisque, convenit Etymol. M. v. *ἐπίδικος* κ. τ. λ. habet: *ἐπικλητος μὲν ἐστὶν ἢ ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ ὄρφανῆ καταλειμμένη, μὴ ὄντος αὐτῆ ἀδελφοῦ· ἢ δὲ αὐτῆ καὶ ἐπικληρίτις*, ubi v. Notas.

Ibid. *ὄρφανικῶν*. Restituendum eadem de causâ, quam supra diximus, vetus *ὄρφανῶν*. Sunt, liberi parentibus orbi, qui ad pubertatem nondum accesserunt. Nec mirum est, hos e numero Symmoritarum exceptos esse lege Demosthenis, cui etiam ante oculos versabantur suorum tutorum injuriae. Verum de his, uti et aliarum hujus legis partium causâ et ratione, uberius agemus in peculiari Dissertatione, de universo hoc Symmoriarum apud Athenienses instituto mox edenda.

p. 182. 16. *κοινωνικῶν*. Cur hi Symmoritis exempti fuerint docent Grammatici; a Wolfio Reiskioque ad h. 1. laudati. Reiskius V. II. p. 380. accipit de fratribus, qui patrimonio non diviso utuntur. Neque multum repugno. Quae deinceps ibid. disputat de sortiendi iniquitate, quo ex complurium fratrum numero unus eximatur, qui τῆς τριμεραρχίας munus obeat,

obeat, nostri aevi moribus omnino conveniunt, quo hujusmodi sumtus non a paucis ditioribus, verum, uti par est, ab universa rep. feruntur. Quodsi vero pro *τριηραρχία* vel *λειτουργία* rescripseris *militiam terrestrem*, ut in his notis perpetuo errore fecit Reiskius, ejusdem ratio exiguam habet nostro tempore auctoritatem. Sed hujusmodi disceptatio, quia nihil ad Demosthenem pertinet, a nobis non instituetur. Haec tantum monemus, visum esse Demostheni recte se habere illud argumentum, quod suo Lexico adscripsit Harpocration, causas afferens cur illi vel fratres vel alii cives, qui re familiari utebantur in unum collata, trierarchatus immunes fuerint.

p. 182. v. 21. *διελείν* — *πέντε μέρη*. Wolffii conjectura p. 123. legendis *εις π. μ.* exemplis ab ipso allatis satis refutata videtur.

p. 182. v. 22. *ἀνταναπληροῦντας*. Recte Wolffius p. 123. — Verba Demosthenis sic sunt intelligenda, ut si ditiores sex, senique pauperiores sint in Symmoriarum sectionibus, ditiores majorem partem summae totius solvant, quae necessaria est ad navium aedificationem, pauperiores vero minorem: ita tamen ut illis partibus collatis omnis pecunia conficiatur. Sic, si numeris expositum exemplum magis sit perspicuum, ad assem solvendum, ditiores conferant dodrantem, pauperiores quadrantem; vel illi bessem, hi vero tridentem.

p. 182. v. 28. *τῶν πρώτων ἑκατὸν*. Palmerius in Exercitt. ad Auct. Gr. p. 624. haec habet: „Laborat a male interpretatione hic locus. Sic interpunge: *τῶν π. ἑκατὸν, πέντε καὶ τ. δ. ἑκατὸν, πέν-*

πέντε· καὶ τῶν τ. ἑκατὸν, πέντε ἑκ. μ. δ.” Hoc recte. Namque antea sine distinctione lectum fuisse videtur, ἑκατὸν πέντε, unde Wolffii error ortus videtur, qui de navibus interpretabatur 315. Palmerii interpunctionem habebat, etiam Ed. Benenati. — Quod vero deinceps addit Palmerius, sic intelligendum esse hunc locum, ut 300 triremes dividantur in 15 classes, quarum unaquaeque habeat 20 triremes: eaque ratione primae 100 triremes conficiant 5 classes, s. partes universae classis Atheniensium, alteraeque et tertiae s. ultimae 100 triremes item 5 classes constituent, sicque adeo fiat illa πεντεκαίδεκαναῖα, vereor ne illa explicatio parum sit probanda. — Immo vero, duplex erat distributio classis Atheniensium, ut supra monuimus, [p. 64.] quarum altera major, ut essent 3 universae classis partes, singulae ex 100 navibus compositae, vel singulatim vel simul, pro varia reip. necessitate, praebendae: altera minor, quae universam classem 300 navium 20 portionibus dividebat, pro numero Symmoriarum. Hujusmodi autem portio, πεντεκαίδεκαναῖα, 15 triremibus constans, non semper praesto esse debebat, sed secundum variam reip. fortunam et conditionem, vel tertia ejus pars, vel dimidia, vel et tota. Atque haec sunt illa: τῶν πρώτων ἑκατὸν — δίδοντας.

p. 183. 5. ἐπεὶ δὲ τὸ τρίμηχόν ἐστι. Utrumque significat τρίμηχον, summam ac summae velut caput, itemque ἰδίον, quod singulū census nomine ex facultatibus contribuunt. Harpocratonem et Suidam huc jam adhibuerunt Wolffius et Reiskius ad h. d. Nostro tamen loco manifestum est, ipsam summam signi-

K

fi

ficari; ut sit τὸ τρίμημα τῆς χώρας, pretium, quo solum Atticum, h. e. omnes domus, aedificia, atque agri in Attica aestimantur. Sufficit, ut hanc Demosthenis mentem fuisse credamus, locum repere, quem ex Polybio: II. 62. attulit Valesius ad Harpocrat. in v. ὅτι ἑξακισχίλια ἦν τάλαντα τὸ τρίμημα τῆς Ἀττικῆς, ad eum locum simul vulgatam lectionem loci Demosthenici, de quo nunc agimus, bene defendens. Polybius igitur narrat, censum actum fuisse Atticae regionis, quo tempore Athenienses cum Thebanis, h. e. 30. circiter annis ante hanc Orationem habitam, bellum contra Lacedaemonios susceperunt: ἐτιμήσαντο τὴν τε χώραν καὶ τὴν Ἀττικὴν ἅπασαν καὶ τὰς οἰκίας, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὁμοίως τὸ σὺμπαν τρίμημα τῆς ἀξίας ἐνέλιπε τῶν ἑξακισχιλίων διακοσίοις καὶ πενήκοντά τάλαντοις. Haec igitur aestimatio pro sumptibus regionis erat, ex cuius annuo reditu compensatio Symmotarum quaerenda erat. Quae compensatio, etsi nobis minor esse videatur, quam pro sumptibus aditionibus faciendorum magnitudine, parum tamen habet quod nos moveat. Sic enim optime intelligimus rationem querelarum, quas uno ore ditiores perpetuo moverunt, repetitas deinceps, imprimis a Xenophonte in libro de Atheniensium republ., ab Isocrate passim, et ab Aeschine c. Ctesiph. p. 163. qui vocat τοὺς τριηράρχους — οὐ τὰ κοινὰ διαχειρισάντας, εὐδ' ἀπὸ τῶν ὑμετέρων προσδῶν πολλά μὲν ὑφαιρουμένους, βοασχέα δὲ κατατιθέντας, ἐπιδίδουσι δὲ φάσκοντας, ἀποδίδοντας δὲ ὑμῖν τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ὁμολογουμένως τὰς πατρῴας οὐσίας εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀνηλωκότας Φιλοτιμίαν. Neque existimandum est totam summam 600. talentorum Sym-

moritarum usibus concessam fuisse. Immo vero, ex tributo quotannis exinde in aerarium referendo, (quod utrum decumis an alia ratione aestimatum fuerit, incertius videtur), pecuniarum quaedam pars, ad navium fabricationem erogatarum, publice reddebatur. Causa autem, cur hoc solum tributum trierarchis fuerit datum, haec fuisse videtur, quod reliqui civitatis reditus in alios usus erogabantur. Erant Athenis, praeter agrorum censum, in usu portoria, inquilinorum tributa, atque, ut videtur, pecunia singulis capitibus imposita [*Capitationem* dicas], (1) quibus accedebant, proventus argenti ex metallis. Caeterum, ne quis miretur, a Pericle in loco classico, quo reditus civitatis Athenarum recensentur, nullam mentionem hujus census injici, (Thucyd. II. 13.) verum eum, ut minoris momenti, ad ea referri, quae Pericles significari voluit his verbis: *ἀνευ τῆς ἄλλης προσόδου*, Wyttenbachius ad Selecta Hist. p. 366. jam monuit, consulto illum a Pericle omissum fuisse, ut nemini ignotum nec forte au-

(1) Heerenus l. l. (Ideen Vol. III. p. 305.) „Kopffteuern waren weniger bey den Bürgern gewöhnlich (wiewohl ich sie keineswegen gänzlich leugnen will), als bey den Inquilinen. v. Harpocrat. über die Einrichtung und den Betrag des *μετείκιον*, et p. 309. In Athen hatte man die Eintheilung in Classen nach den Einkommen; wie sie Solons Einrichtungen in Athen gegründet hatten, nach welcher man ging. Sie setzten allerdings eine Schätzung voraus: (*τίμημα* Demosth. in Aphob. Or. I. Op. II. p. 3. etc.) ob aber in den Griechischen Städten diese so genau war, wie der Census der Römer, müssen wir unentschieden lassen.“ Idem tamen p. 304. τὸ τίμημα τῆς χώρας fructuum decumis quotannis solvendis constitisse existimat.

auditu jucundum. Alia etiam omissionis causa addi potest, quod Pericles, qui omnem futuri belli fortunam summo acumine praesagiverat, recte jam mente praevidebat, quod accidit, fore scilicet ut magna horum redituum pars propter continuas Lacedaemoniorum in Atticam incursiones civitati periret; eorumque adeo exiguus tantum usus in bello esset futurus.

ρ. 183. 12. ἐξήκοντα τέλαντα συντελή. Duplici ratione recte haec possunt explicari; incertum autem, utra sit verior et consilio Demosthenis magis conveniens. Vel sic accipias, ut tributum, quotannis propter agrorum domuumque possessionem a dominis in publicum conferendum, pro variis Symmoritarum stantibus, auferetur vel minueretur, ut in ejusmodi tempore, quo 300 naves patriae dari deberent, triplex solveretur talis census, qualis agebatur, quum 100 tantum navibus opus esset. Ita reditus, qui difficili reip. tempore, ex bonis, 20 talentorum pretio aestimatis, in publicum conferebatur, fere aequare potuit pecuniam, quam civitas periculi metu liberata, ex bonis 60 talentorum accipere solebat. Sin minus haec placeant, credas, fixum hoc fuisse tributum, atque omne illud damnum, quod nascebatur, si major clasfis esset aedificanda, ferendum fuisse ab Symmoritis. Igitur eadem compensatio quam ipsis largiebatur resp. ad unam triremem parandam, s. idem ille 60 talentorum reditus, in majori apparatusum bellicorum necessitate, sufficere debebat ad tres triremes aedificandas, ut 20 tantum talentorum reditus pro impensa, in unam navem faciendam, redderetur.

22.

p. 183. v. 18. τὰ νῦν ὀφειλόμενα. Recte accepit Wolffius p. 126. de illis, qui instrumenta, mutuo accepta, nondum reddiderunt. Recte tamen ea addas, quae usu et vetustate putrefacta atque corrupta, cum novis sunt permutanda.

p. 183. v. 20. ἀαγράμματος. Egregie Harpocratio, (quem exscripsit Suidas, ut saepius): in voce, ubi vid. Valesius, τὸ ταττόμενον ἐν ταῖς Συμμορίαις, ὅπου ἕκαστον ἄνδρα εἰσφέρειν δεῖ· ἐταττετο δὲ οὐ τὸ αὐτὸ πᾶσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τριμῶσι τῆς οὐσίας. Tum paucis interpositis, διαγραφεὸς μέντοι ἐστὶν ὁ καθεστῶμένος ἐν ταῖς συμμορίαις ἐπὶ τῷ διακρίναι, ὅπου ἕκαστος ἄνθρωπος εἰσενεγκεῖν ὀφείλει. κ. τ. λ. De hac autem re uberrime exponentem citat Hyperidem in Oratt. deperditis. Nos autem de his et similibus rebus uberius dicemus in peculiari Disputatione de Symmoriis, mox in lucem proditura.

p. 183. v. 25. παρέχειν, τὴν μὲν δαπάνην. Post παρέχειν distinctio major ponenda est, ita ut a verbis τὴν μὲν δαπάνην nova periodus incipiat. Ita omnia illa quae praecedunt, usque ad παρέχειν, uberius explicant ea, quae paullo ante dicta fuerant, et rationem continent, qua portio navium earumque instrumentorum, a singulis Symmoris pendenda, per earum sectiones minores distribuenda sit. In sequentibus vero, post brevem repetitionem eorum, quae jam dixerat, [τὴν μὲν δαπάνην — παρασκευασθῆναι] pergīt ad reliquam leges partem explicandam. Πλήρωσις δὲ κ. τ. λ.

p. 183. v. 27. τῶν σκευῶν εἰσπραξίαν. Haec dici videntur ab Aeliano V. H. II. 10. αἱ ναυτικαὶ χρεῖαι.

Vertendum: *instrumenta* nam quod dant: *usus nau-
fici* vix est admittendum.]

p. 183. v. 28. πλήρωσις. Remigum ac nautarum mi-
litumque delectus, eorumque stipendia intelliguntur.
Consueta vox in hac re. Thucyd. I. 19. habet ad-
jectivum: ἐπειδὴ πληρεῖς αὐτοῖς ἦσαν αἱ νῆες: sic et
saepissime verbum πληροῦσθαι. ibid. αἱ νῆες αὐτοῖς ἐπε-
πλήρωντο. c. 35. εἰ τοῖςδε μὲν ἀπὸ τε τῶν ἐνσπόνδων
ἔσται πληροῦν τὰς ναῦς. Ita et c. 141. οὔτε ναῦς πλη-
ροῦντες, ad q. I. Scholiastes supplet ἀνδρῶν δηλονότι.
III. 16. ἐπλήρωσαν ναῦς ἑκατὸν, ἐσβάντες αὐτοὶ τε, κ.
τ. λ. cf. et c. 17. f. et Aeschines de F. L. p. 101.
Vox πλήρωμα pro clasfariis, h. e. remigibus et mi-
litibus illustratur a Perizonio ad Aelian. V. H. II.
10. Constabat illud κωπηλάταις (s. ἐπικώποις, ut At-
tice dicebantur), et μαχηταῖς (s. ἐπιβάταις).

p. 184. v. 1. τοὺς στρατηγούς. Horum enim auc-
toritati atque imperio obtemperabant Trierarchae,
qui et ab iis in jus vocabantur. Demosth. Exc.
adv. Lacrit. p. 940. 15. οὐκοῦν ὑπολοιπὸν ἔστιν οἱ
στρατηγοί; [subaudiatur: οἱ εἰσάξουσιν ἡμᾶς εἰς τὸ δι-
καστήριον.] ἀλλὰ τοὺς τριηραρχοὺς καθιστᾶσιν: post
quae eadem tacite sunt repetenda.

p. 184. 2. νεωρίων. Differunt haec ab ἐπινείου, quo
significatur universa urbs vel vicus, ubi naves stru-
untur et servantur. Thucyd. I. 30. Κυλλήνην, τὸ
Ἡλείων ἐπίνειον ἐνέπρησαν, ubi Schol. ἐπίνειόν ἐστι
πάλισμα παραθαλάσσιον, ἐνθα τὰ νεώρια τῶν πόλεων,
ὡςπερ ὁ Πειραιεὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡ Νίσαια τῆς
Μεγαρίδος: δύνασαι δὲ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου, καὶ παρα-
θαλάσσιου, χρήσασθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃ εἶν οἱ πολ-
λαί

λοι κατάβολον καλοῦσι. De νεωρίοις, eorumque ἐπιμεληταῖς cf. Harpocratiōn, ibique Valēs. p. 54. et Etymol. M. Sic et diversa sunt a ναυστάθμῳ, quā voce significatur statio, in qua naves tuto possunt manere. Erat illa Athenis magnae classis peropportuna. Strabo IX. p. 395. τὸ μὲν οὖν πάλαιον ἐπέτελε χριστο — ἡ Μουνυχία προσειληφυῖα τῷ περιβόλῳ τῶν Πειραιᾶ καὶ τοῦς λιμένας πληρεῖς νεωρίων· ἄξιόν τε ἦν ναυστάθμῳ τριακοσίοις ναυσίν. In plerisque etiam urbibus, quae mari praevalebant, erant, quod ipsa res indicat, praestantissima νεώρια, navalia, ut Syracusis 45 naves, ex iis quae in minori portu erant, ad pugnam contra Athenienses prodissē legimus ap. Thucyd. VII. 22. De Carthagine item res nota est. p. 184. v. 3. νεώσοικοι. Plerumque distinguuntur a νεωρίοις, quod et ipsa vocis forma indicat, etsi nunquam cum iisdem apud optimos scriptores permittantur. Significantur *navium domus, aedificia, singularum navium capacia*. Dubium utrum lignea fuerint an lapidea. Prius tamen verius videtur, ex aliorum locorum comparatione. Vocabulum, cuius rarior forma νεῶν οἶκοι occurrit ap. Plutarch. de glor. Athen. p. 439. D. abunde explicuit Doctiss. Bergmannus, ad Isocratis Areop. c. 27. p. 173. in cuius diligentia acquiescimus. Hunc igitur locum, qui omnino legi meretur, confer et ad Harpocratiōnem, v. νεώσιον, Valesium. Tectos superne vulgo fuisse νεωσοίκου. praeter Xenophontem, Hist. Gr. IV. p. 523, a Bergmanno allatum, docent Herodotus et Thucydides, hic VII. 25. ille VI. 45. ubi Polycrates, prodicionem militum metuens, uxores et liberos eorum ἐς τοῦς νεωσοίκους συνελησας, εἶχε ἐτι μουσ,

μους, ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι πρὸς τοὺς κατιόντας, ὑπο-
πρήται αὐτοῖσι νεωσόκοισι. Syracusis etiam ἐν τῷ λε-
μένι erant οἱ νεώτοικοι. v. Thucyd. l. ζ.

p. 184. v. σ. τὸν δὲ τριήραρχον ἑκάστον. Wollsius l.
c. Vol. I. p. 127. conjicit legendum esse: τῶν δὲ
τριήραρχων ἑκάστου; sed Reiskius ad v. 8. p. 381.
V. II. post Φυλῆμα duo deesse vocabula existimat,
τριήραρχος εἰς. Wollsius igitur existimavit, cuique trire-
mi instruendae suum adfuisse debere τριήραρχον. Reis-
kiius autem, tribus quibusque navibus, sive cuique
νεωρῶ unum praepositum fuisse τριήραρχον. Proba-
bilior mihi videtur Wollsii conjectura, quae si ad-
missa fuerit, cuique navis praefecto facultas erit tri-
remem optime et pro lubitu suo instruendi, et a
collegarum malis artibus, quae ad impediendam navis
adornationem adhiberi possint, cavendi. Malim tamen
in caeteris Wollsium secutus, pro ἑκάστους legere
ἑκάστον, quod et ad vulgatam lectionem propius ac-
cedit, et ex libris scriptis confirmatur: cf. Demosthe-
nicus Appar. Crit. V. II. p. 394.

p. 184. v. ιο. τὰς τριτῦς. Tertiae Tribuum [Φυ-
λῶν] partes, tam Solonis aetate, qua quatuor erant
populi Atheniensis tribus, quam postea, quum de-
cem factae sunt Φυλαί. Prius patet ex loco Pollu-
cis VIII. §. III. ναυκραρία δ' ἦν τέως Φυλῆς δυ-
δέκατον μέρος, καὶ δωδέκα Ναυκραρίαι ἦσαν, τέσσαρες
κατὰ τριτῶν ἑκάστην. Quaenam autem ratio impu-
lerit Schömannum l. l. p. 361. cur τριτῦς h. l.
memoratas, diversas esse existimaret ab illis τῶν
Φυλῶν τριτῦσι nondum perspicio. Sed de his omni-
bus copiosorem nostram disquisitionem exspecta in
ἡν Disput., edenda de Symmoriis ipsis.

p. 184. v. 11. ἐν ἐκάστῃς μέρος ἢ τῶν Φυλῶν. Ordo grammaticus hic est: ἐν μέρος [τῶν δέκα νεωρίων, i. e. ἐν νεώριον] ἢ ἐκάστῃς τῶν Φυλῶν.

p. 184. v. 16. εἰς ὁδὸν καταστῆ. Reiskii Ind. habet ὁδὸς *processus*. Totum locum sic interpretatur: *haec ubi semel fieri coepta, et velut in viam immissa fuerint: in den Gang gebracht oder gekommen*. Recte: videtur tamen εἰς ὁδὸν scriptum esse pro ἐν ὁδῶ. Hunc usum praepositionis εἰς, saepius obvium, imprimis apud Scriptores N. F. vindicatum vide a Viris Doctis, quos laudavit Schleusnerus in Lex. in N. T.

p. 184. v. 20. μέρος ἐσται. Recte Reisk. l. c. p. 381. post μέρος deest ἐκάστου.

p. 184. v. 26. εἰάν μὲν ἤδη ζήτωμεν. Si jam *nunc* eum πόρον, illam ex contributione pecuniam, cogere studeamus, nondum manifesto bello; non credo, eam *tunc*, h. e. eo tempore, quo ea opus erit, in ipso bello nobis idoneam affuturam esse. Idcirco longe nunc absumus hoc tempore a pecunia praebenda; vehementer eam nunc dare recusamus. In verbis ὑπάρχειν ἡγησόμεθα est enallage temporis: dicitur enim pro ὑπάρξειν ἡγούμεθα. Sequentia autem οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι melius forte sic constitui possint: οὕτω τοῦ πολὺ πορίσαι; etsi etiam vulgata lectio habeat, quo se deferat.

p. 184. v. 28. τίς οὖν ἐστ' οὗτος; δ νῦν. Sic Olynth. III. p. 30. 9. νῦν δ' ἐτέρου πολέμου καιρὸς ἦκει· τίς οὗτος; δι' ὃν καὶ περὶ τούτων ἐμνήστην, ἵνα μὴ ταυτὰ παθῆτε. Reiskius et Taylorus monuerunt, Hermogenem hunc locum citare, π. μεθ. δευ. p. 516. (Laurentii Edit. quae ego usus sum p. 532.)

L

p.

p. 185. v. 2. χρήματ' ἔνεστιν. Χρήματα et si saepius dicuntur nummi, pecunia ipsa, nonnunquam tamen vox pro rebus usurpatur; quae tantum, quantum pecuniae ipsa, valent; opes Latine dicas. Thucyd. VII. 25. πλοῦτα — γέμοντα χρήμάτων, ad quem locum Scholiastes haec adscripsit: καὶ ἐπὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων τὰ χρήματα λαμβάνεται, καὶ οὐχ' ὡς περ ὕν, ἀδοκίμως ἐπὶ χρυσῷ καὶ πολυτίμων εἰδῶν. — De differentia inter χρήσις et κτήσις disseruit Bergmannus V. Doct. 1. c. p. 123. et videantur veteres Grammatici in his vocibus. De divitiis Atheniensium saepius sermo est apud veteres, et Demosthenem: uti Olynth. I. p. 14. 19, quamquam eo l. non de regionis Atticae divitiis, sed de στρατιωτικοῖς tantum agit; ἐστὶ. — χρήματα ὑμῶν ἐστὶν ὅσα οὐδένι τῶν ἑλλήνων ἀνθρώπων στρατιωτικά. De universa Atheniensium potentia, eorumque copiis Phil. I. p. 51. 20. ὁμοῖς δὲ, ὡς ἂν Ἀθ., πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχουσες, τριήρεις, δολίτας, ἰππέας, χρημάτων πρόσδοτον, τούτων μὲν μέχρι τῆσι τήμερον ἡμέρας οὐδένι πάποτε ἐνδέοντι κέχρησθε, οὐδένοσ δ' ἀπολείπεσθε. Ultima Reiskius vertit in Indice: *a nemine vincimini solertia, sagacitate.* Idem aliter in Nota ad eum l. Vol. II. p. 117. Praestat forte: *eorum omnium nihil adhuc recte usq' estis, etsi nulla eorum parte caretis, nullam desideratis.* Ita et ἀπολείπεσθαι absolute eleganter usurpari monuit Perizonius ad Aelian. I. 32: cf. apud eundem XII. 41. Aeschines etiam, apud Demosth. de F. L. p. 369. 13. populum Atheniensium his verbis adloquitur, οὐ τριήρεις τριακόςαι καὶ σκευὴ ταύταις καὶ κτήμασ' ὑμῶν περίεστι; Cf. et Isocratem in Areop. c. 1. de conditione civitatis Atheniensium.

fium sua aetate disferentem, et ad eum I. Bergmannum. Idem tamen Isocrates, quod ad summam rerum, sincerius veriusque, pro horum temporum conditione ad Philippum Regem verba fecit, in Orat. quam ad eum scripsit: p. 147. πρὸς δὲ τοῦτοις [ἑώρων σέ]· καὶ δύναμιν καὶ πλοῦτον κεκτημένον, ἔσον οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων et p. 188. τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ σὺ μὲν τυγχάνεις τοσαύτην δύναμιν κεκτημένος, ὅσην οὐδεὶς τῶν τῆν Εὐρώπην οἰκησάντων.

p. 185. vs. 6. ὡς οὐχ οἶόν τ'. Sic Attice dicunt pro, ὡς οὐ δυνατόν. Vid Timaei Lex. Rhetor. et ad eum Ruhnkenius V. Celeb.

p. 185. v. 12. ἐκῶν ἂν δοίη. Sic recte Reiskius dedit ex conjectura pro, ἱκανὸν δοίη. Caeterae ejusdem emendationes, p. 184. 20. λόγον μέλλων pro λ. ὄν μέλλω, p. 185. 8. χρησμοῶδοι pro χρησμοῶδειεν, v. 9. οὐδ' ἂν δείξαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐμολ. pro ἀλλ' οὐδ' ἂν δ. οὐδ' ἂν ἐμολ, parum nobis videntur praestare vulgatae lectioni, ideoque caute admittendae.

p. 185. v. 14. μέρος τῶν ὄντων ὑπέρ. Demosth. Olynth. I. p. 17. 9. εὐπόρους, ἴν' ὑπέρ τῶν πολλῶν, ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μικρὰ ἀνακλίσκοντες, τὰ λοιπὰ κάρπωνται ἀδεῶς.

p. 185. v. 18. πλείων ἐστὶ γέλωσ τοῦ μηδένοσ. Recte Wolffius p. 128. Intellige πορίσασθαι. Ita et Reisk. in Nota p. 382 et in Ind. *magis essei ridiculum; quam si nihil daretis.*

p. 185. v. 22. χιλίας καμήλους. — τὰ χρήματα. Vix admittendum videtur, ut h. l. voce χρήματα ipsa pecunia significetur, non res pretiosae, quae ex regno latissime patente undique ad regiam afferebantur, Herodotus VII. 187. Xerxis, in Graeciam expeditionem

neni facientis, supellectilem describens, οὐδ' ἂν ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνῶν τῶν ἀχλοφύρων — οὐδείς ἂν εἶποι ἄριθμον. Sed Demosthenes hic de camelis tantum loquitur, cum hi profecto majorem [τῶν ὑποζυγίων] jumentorum partem effecerint. Commeatum autem exercituum Persarum camelis vehi solitum fuisse, docent loca allata a B. Brissonio, de regno Persarum, L. III. c. 46. Regis Magni divitiarum in proverbium abierant. Aeschines, Socrat. qui dicitur, Dial. Fl. 4. προτιμήσειεν ὑγιαίνειν ὀλίγον κεκτημένος ἀργύριον, μᾶλλον ἢ τὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου χρήματα κεκτημένος, νοσεῖν. Cf. et Horatius Carm. III. Od. IX. 4. Magnifice etiam τοῦ Περσῶν πλούτου meminit Isocrates Panath. p. 458. et ipse Demosth. Phil. III. p. 120. 16. Ita et *Persicum aurum* memoratur a Justino L. XI. c. 15. §. 9. Aristophanes in Pluto v. 170.

μέγας δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ;

τὸν πλοῦτον scilicet. Demosthenes. Orat. ad Philippum Epist. p. 153. 26. de Persarum rege: τοσοῦτον μὲν κέκτηται πλοῦτον, ἔσον αὐτῷ οἱ λοιποὶ πάντες. Conon Atheniensis ap. Justin. VI. c. 2. §. 14. queritur, *opulentissimi* regis bella *inopia* dilabi, et qui exercitum parem habere hostibus debeat, *pecunia* vincit, qua praestet, inferioremque cum *ea parte* inveniri, *qua longe superior sit*. Apud Herodotum L. V. 49. Aristagoras Milesius: τὰ Σοῦτα ταῦτα, ἔμβα — τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ — εἰς ἐλόντες εἰς ταύτην τὴν πάλιν, θρασέοντες ἤδη τῶ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε. Atque in ea urbe XL millia talentum inventa esse ab Alexandro M. narrat Justinus L. XI. c. 14. §.

10, cum quo tamen loco alia conferantur, a Brissonio laudata, de regno Pers. l. I. c. 182. sqq. Idem etiam auctor de Xerxe, L. II. c. 10. „Ceterum, si regem spectes, *divitias*, non ducem, laudes: quarum tanta copia in regno ejus fuit, ut, cum flumina multitudine consumerentur, *opes* tamen regiae superessent:” cum quo conveniunt ipsi Persarum legati ad Philippum, de Alexandro, ejus filio, praedicantes: ὁ πάντῃς οὗτος βασιλεὺς μέγας, ὃ δὲ ἡμέτερος πλούσιος. Vid. Plut. de fort. Alex. V. II. p. 362. Fastum regum Persarum, multis veterum auctorum locis allatis, descripsit Brissonius l. I. E. I. c. 69—77, et alibi. Eorundem apparatus, quum expeditionem suscepturi essent, recensuit Herodotus l. 188. qui et L. III. 90—97. universam pecuniam enumerat, quae Dario ex satrapiis redibat.

p. 186. 5. τριακοσίαις τριήρεσιν, ὧν ἑκατόν. Lubenter excurrunt Oratores Attici in laudes belli Persici, tanquam suorum majorum imprimis proprias: praecipue, cum mentio facienda sit praesentium cum Persarum rege inimiciarum. Cf. Thucydidis Schol. ad l. 73. Atque hujusmodi rerum, a majoribus gestarum, mentionem ad σεμνότητος partes refert Hermogenes, de form. Orat. c. 6. p. 281. Ed. Laurent. τετάρτην γὰρ μὲν σεμνότητος ἔχουσι δύναμιν ἔννοιαι, αἱ περὶ ἀνθρωπίνων μὲν κατὰ μόνας πραγμάτων, μεγάλων δὲ καὶ ἐνδόξων· οἷον τὸ περὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖσιν, ἢ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας εἴτις λέγοι: quibus deinde haec addit de modo, quo ejusmodi commemoratio facienda est: μεθοδὸν δὲ σεμναί, αἱ κατὰ ἀπεφάνσιν, καὶ χωρὶς ἐνδοιασμοῦ ἐξ ἀφυσήσεως λεγόμεναι· ὡς γὰρ εἰδόμενος ἀκριβῶς δεῖ λέγειν,

L. 3.

καὶ

καὶ μετ' ἀξιώματος, ἀλλ' οὐκ ἐνδοιάζοντας, κ. τ. λ.
 De numero navium Graecarum atque Atheniensium,
 qui cum Xerxe pugnarunt, non satis constat inter
 auctores veteres, quamvis non magnum inter eos
 sit discrimen. Cf. Valckenaer. et Wesfeling. ad Herodot.
 VIII. 1, 2. S. F. N. Morus ad Isocratis Panegyri.
 25. et 27. Viri Docti ad Nepotis V. Themist. c. 3.
 Aliis in locis, ut Or. p. Cor. p. 306, 23. solet
 Demosthenes augere navium numerum, quas Athe-
 nienses praebuerunt, quod quia in hac Oratione,
 suo consilio parum convenire videbat, ad centenarium
 numerum universam eorum classem reduxit. Itaque
 probamus Reiskii iudicium, Wesfelingii conjecturam
 repudiantis, qua pro ἑκατὸν legatur διακοσίαις. Prae-
 ter illos, quos Valckenaerius laudavit l. c. de nu-
 mero navium Graecarum egit etiam Thucydidis Schol.
 ad L. I. 74. — Cacterum, quia h. l. fermo incidit de
 pugna Salaminia, obiter animadvertimus μνημονικὸν
 ἀμάρτημα Demosthenis, vel ejus, qui scripsit Orat.
 in Neaeram p. 1377. 14. qui de Plataeensibus lo-
 quens: ἐπειδὴ, inquit, αὐτοῖς οἰκεία σκάφη οὐχ' ὑπῆρ-
 χε, συνεναυμάχουν ὑμῖν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σκλα-
 μῖνι. De pugna, ad Artemisium commissa, eadem
 tradidit Herodotus: Plataeenses autem Atheniensibus
 ad Salamina adfuisse, idem historicus diserte negat.
 L. VIII. 44.

p. 186. 7. χιλίας ἀπολέσαντας ναῦς. Millenarium
 numerum dixit Demosthenes, non quidem accura-
 tissime, sed ex more poetarum et Oratorum. Eadem
 illis est loquendi ratio, quum Graecorum classem ad
 Trojam memorant. Quamvis Thucydidis Scholiastes
 ad L. I. 10. ὁ μὲν Εὐριπίδης, inquit, καὶ Λυκόφρων
 χι.

χιλίας ναῦς λέγουσι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαγεῖν • ὁ δὲ
 Ὅμηρος χιλίας ἑκατὸν ἐξήκοντα ἔξ. Thucydides ip-
 se eo I. dederat χιλίων καὶ διακοσίων. De nume-
 ro rotundo, sic saepius obvio, egerunt Heynius V.
 Celeb. ad Virg. Aeneid. II. 198. II. Grangaeus ad
 Juvenal. Sat. XII. 122. et auctores mox laudandi.
 Hunc etiam morem sequitur Aeschylus in Agamemn.
 v. 46. de Atridis canens.

στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν
 τῆσδ' ἀπὸ χώρας
 ἤραν.

et saepissime Ovidius, Metam. XII. 6.

Conjurataeque sequuntur

Mille rates :

ibid. v. 37.

Accipiunt ventos a tergo mille carinae.

Libro autem XIII. 92. Ajax gloriatur :

Nempe ego mille meo protexi pectore puppes:

et v. 182. legitur :

Aulidaeque Euboicam compleverunt mille carinae.

Ita et Laodamia maritum suum monet, Heroid. XIII. 97.

Inter mille rates tua sit millesima puppis.

De numero navium, quae Xerxem in Graeciam
 secutae sunt, iterum cf. Interpretes ad Nepotem
 Themist. c. 2. et Brissonius de regno Pers. L. III.
 c. 73. Igitur plerique auctores narrant, naves cir-
 citer 1200 ipsi pugnae Salaminiae ex ingenti Xerxis
 classe interfuisse: atque accuratissime haec narravit
 Aeschylus Pers. v. 342, cujus auctoritas cur hac in
 re reliquorum omnium testimonio praeferenda sit,
 veram ex Casaubono causam reddidit A. Staverenus
 ad Nepotis l. 1.

Ξέρ-

Ξέρξης δὲ, καὶ γὰρ οἶδα, χιλιάς μὲν ἦν,
ὧν ἦγε, πλήθος, αἱ δ' ὑπέρομποι τάχει,
ἑκατὸν δις ἦσαν, ἑπτα θ'.

Cui tamen narrationi vix convenire videtur Herodotus, qui, quod quidem mirum videatur, hunc ipsum numerum navium longarum, (1207) cum Rege expeditionem in Graeciam suscepisse scribit, verum in sequentibus identidem tot naves ejus vel tempestatibus, vel pugnis contra Graecos susceptis, periisse narrat, ut vix idem numerus ad Salaminem penetrasse videatur. Ne autem temeritatis arguamur, Herodotum vel erroris vel negligentiae incusantes, varia ejus de hac re indicia in unum conferamus.

Longae itaque Persarum naves Xerxem, initio expeditionis, secutae, ab Herodoto narrantur 1207, (L. VII. 89 et 184), quas onerariarum sequebantur 3000: [ibid. c. 97.] etsi Nepos Themist. c. 2. harum 2000 tantum memorat. Sed onerariarum infinitus numerus fractus est ad Magnesium litus. (ibid. c. 191.) Classem autem auxerunt deinde naves 120, ex Thracia profectae: (c. 185.) ex eadem vero ad Magnesium tempestate submersae sunt 400 naves (c. 190.) Deinde a Graecis 15. captae sunt ad sinum Pagasaeum (c. 194.) iterumque 30 ad Artemisium. (L. VIII. 11.) Atque eodem tempore ad Graecos transfugit Antidorus Lemnius, cum sua navi solus. (quod posterius patet ex eodem loco, coll. c. 82.) Nova autem tempestate orta, pars classem, quae Euboeam superare conabatur, 200 navibus composita, omnis ad scopulos fracta est et fluctibus submersa c. 7.)

ἀγ-

ἀγγελίη ἔλθοῦσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περιπλέοντες τὴν Εὐβοίαν πάντες εἴησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. Eodemque fere tempore Ciliciae naves, quae quot fuerint, non indicatur, a Graecis captae sunt. (ibid. c. 14.) Triduo post nova pugna exorta, denuo multas naves Persae amiserunt, (c. 16.) et tandem in ipsa nocte, quae conflictum ad Salamina praecessit, una navis, cujus praetor erat Panaetius, Tenius, Persarum aciem reliquit. (ibid. c. 82.) Nisi igitur statuas, plures naves ad Xerxis classem accessisse, quam de quibus tradidit Herodotus, minor existet numerus eo, quem Aeschylus memoravit: etsi vel hac conjectura probata, propter hunc numerum 1207 navium, (eundem prorsus, cum Xerxes expeditionem susciperet, atque illum cum pugnam committeret,) suspicio oriatur turbatae in Herodoto narrationis. Neque enim ex L. VIII. 66. colligas plures naves accessisse, etsi tum pedestrium copiarum multitudine nova exercitus creverit. Igitur, nisi, quod nolim, aliquis mea negligentia hic omisus fuerit Herodoti locus, vix video, qui erroris culpa gravissimus historicus vacare possit; siquidem Aeschylo in re, cui ipse interfuit, omnem fidem haberi necesse est.

Ad faciliorem autem conspectum; in fine hujus animadversionis, ad calculos sedeamus.

Initio expeditionis erant naves	1207	
(Auctor Argumenti in Aeschyli Perfas habet 1207 vel 1214.)		
Accesferunt ex Thracia.	120	
		1327
Perierunt tempestate ad Magnesium	400	
Captae a Graecis ad Sinum Pagafaeum	15	
Artemisium	30	
Antidorus, transfuga	1	
Submersae, quae Euboeam superabant	200	
Panaetius, transfuga	1	
		647
Superfunt igitur ante pugnam Sala- miniam naves		680

Quo numero continentur etiam naves Ciliciae, aliaeque in nova pugna ad Artemisium amissae, quae quot fuerint, Herodotus nos non docuit.

p. 186. v. 8. τριακοσίας ὑμᾶς νῦν παρεσκευασμένους.
Hic vulgo, florente Atheniensium republica, erat numerus triremium. Cf. Eruditiss. Bergmannus ad Mocratis Areop. c. 1. Triremium copia etiam Aeschines gloriabatur, l. supr. all. ad p. 185. 2. Demosthenes ipse Phil. III. p. 121. 11. καὶ τριήρεις, καὶ σωμάτων πλῆθος, καὶ χρημάτων πρόσδοσι καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς ἀφθονία, καὶ τ' ἄλλα οἷς ἂν τις ἰσχύειν τὰς πόλεις κρίνει, νῦν ἅπαντα καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε [ἐπὶ τῶν προγόνων] πόλλω et p. 128. 17. ἡμεῖς — πόλιν μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς πλείστας, ἀξίωμα κάλλιστον.

p. 186. v. 13. ἀφορμὴν facultates, quarum fiducia rem aggredi possumus: inde saepius pro pecunia. Vocem explicuit Bergmannus, l. c. p. 119.

p.

p. 186. v. 15. και γὰρ αἱ κρήναι, και τὰ Φρέατα — ἐπιλείπειν. Eadem voce utitur in eadem re Aelianus V. H. VIII. 11. ὅπου και τοὺς τπόάμους ἐρῶμεν ἐπιλείποντας.

p. 186. v. 19. ἐπιόντας — ἀμννούμεθα. Isocrates Or. ad Phil. p. 184, Graecos ad bellum cum Persis excitans: ἡμεῖς οὐδ' ὑπὲρ ὧν κακῶς ἐπάθομεν, ἀμύνασθαι τολμῶμεν αὐτούς.

p. 186. v. 26. ξενικόν. Milites Graeci a barbaris conducti. Hoc enim Persis erat in more. Cf. Brisson. de r. Pers. III. c. 59. Eodem pertinere videtur Isocratis locus Paneg. c. 37. τῶν τε μετὰ Τιριβάζου στρατευομένων και τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐν τῶνδε τῶν τόπων ἔθροισται; vocabula enim τῶνδε τῶν τόπων facile ad Graeciam Europaeam referri posse existimo, etsi in diversa abeat Morus ad eum l. Qui primi barbarorum mercenariam militiam susceperunt, infames hoc nomine, Cares fuerunt. Vid. Dunaeus ad Demosth. de Pace. p. 298. Hemsterhus. ad Aristoph. Pluti Argum. p. 7. — Quinam vero hac imprimis aetate inter ipsos Graecos abusus fuerint militum conductorum, ubique cum eximia indignatione queruntur plerique Oratores. Cf. Bergmannus l. l. p. 84. Athenienses perpetua hujusmodi hominum caterva primum usi videntur in bello Corinthio: vid. Harpocraton in v. ξενικόν ἐν Κορίνθῳ et locus Aristophanis, ibi laud.: sed jam antea multi etiam in reliqua Graecia vagabantur. Cf. Thucyd. I. 27. 35. ubi vid. Schösl. Lacedaemoniorum in exercitibus erant ξεναγοί, quos idem Thucydides memorat II. 75. ubi Scholiastes habet οἱ τῶν μισθοφόρων ἄρχοντες. ξενούς γὰρ ἐκάλουν τοὺς μισθοφόρους. Sed iidem La-

cedaemonii barbaros eximie ξένους vel ξείλους dicebant, Herodoto teste, IX. 11. Porro οἱ ξένοι conductitii milites etiam ξενατρυμένοι dicebantur. Diversa aliquantum ratione Herodes Orat. π. Πολιτείας Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 36. externum bellum contra patriae hostes susceptum ξενικὸν πόλεμον dicit, opposito πολέμῳ πολιτικῷ ἢ στάσει. — Ξενικὸν ita dicitur, omisso per ellipsin σύστημα, uti saepe etiam καυτικόν. Hoc occurrit ex. gr. apud Thucyd. I. 99. III. 16. — I. 4. est Μίνως — τότε ληστικὸν — καθήρει ἐκ τῆς θαλάσσης ad q. 1. Schol. λ. τὸ σίστημα, ἤγουν τοῦς λήστας· ληστικὸν δὲ, τὸ κλήμα.

p. 186. v. 25. ἐπὶ Αἴγυπτον καὶ Ὀρρόντην. Reiskius in Ind. Hist. p. 875. „Dubium est,” inquit, „Orrhontes barbarine sit regis, nomen, an fluvii, Syriam pervagantis.” Orrhontes, vero non fuit rex barbarus, sed praefectus Mysiae, qui cum aliis satrapis, et Tacho, Aegypti rege, ab Artaxerxe defecit, Olymp. CIV. a. 3. Res ejus refert Diodorus Sic. XV. 90. sq. ubi videatur Wesfeling. Regis expeditio in Aegyptum ab eodem narratur, ibid. c. 92. sq., in qua opera, Graecorum, mercede conductorum, usos fuisse Persas, Corn. Nepos docet in Datame c. 8. §. 2. Orrhontes autem Diodori l. c. diversus videtur ab alio ejusdem nominis Persa, regis genero, cujus mentio est ap. eundem L. XV. 2. Neque facit quicquam discriminis, quod in Demosthenis exemplaribus hoc nomen scriptum sit duplici litera Rho, apud Diodorum autem simplici.

p. 187. v. 2. πολὺ γὰρ αὐτὸς τρέφεται. Locum hunc imitatur Gorgias, Apol. Palamedis Oratt. Gr. VIII.

p.

p. 112. (quem legit Alcidas, qui scripsit Palamedis Accufationem de Proditione, quae eodem Volo exstat, ut patet collatis p. 74. ſqq. et p. 115. ſqq.)
 ποι γὰρ τραπέσθαι μ' ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα
 et quae ſeq. Sed etiam Demosthenes sua hāuſiſſe
 videtur ex Euripidis Medea v. 502.

νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρός δόμους,
 οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμεν;
 ἢ πρὸς ταλαίνας Πελοπιδας;

quos verſus Latini verterunt poetae, laudati a Leningio V. Doct. Quae hunc locum excipiunt, item a multis expreſſa ſunt, ut ab eodem Gorgia l. c. Noſtro praeiverat Iſocrates Plataic. p. 524. τίνες εἰς τοῦτο ἀνοίας ἤκουſιν, ὥςτε βούλεſθαι, μετὰ τῶν καταδουλομένων τὴν Ἑλλάδα εἶναι, μᾶλλον, ἢ μεθ' ἡμῶν, τῶν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων.

p. 187. v. 12. ἀλλὰ μάλιστα μὲν πάντων — εἰ δὲ μήγε Ordo eſt: ἀλλὰ βούλεται μὲν μάλ. ἄρχειν π., εἰ δὲ μήγε [δυνατὸν ἐſτί πάντων ἄρχειν] τῶν ὑπαρχῶν δούλων ἑαυτῷ νῦν. In eandem fere ſententiam, Xerxes verba fecit inter Perſarum proceres, ap. Herodot. L. VII. 8. §. 3, et ejus ſomnium interpretati ſunt magi, ibid. c. 19. Iſocrates etiam Paneg. c. 37. τοιγαροῦν τὰ μὲν ἔχει [ὁ βασιλεὺς], τὰ δὲ μέλλει, τοῖς δ' ἐπιβουλεύει, δικαίως ἀπάντων ἡμῶν καταπέφρονηκώς. Idemque Rhetor Philippo Macedoni ſuadet, in Orat. ad eum ſcripta, p. 182. καὶ μάλιστα μὲν πειρωθῆς ὅλην τὴν βασιλείαν [τῶν Περσῶν] ἐλεῖν, ἐβ' ἔ μὴ, χῶραν ὅτι πλείστην ἀφορίſασθαι. Eandem voluntatem Lacedaemoniorum propriam fuiſſe, idem ſepius illis opprobrat, ut in Panath. p. 437. 469.

M 3

quae

quae loca supra laudavimus ad p. 181. 13. Ex prioribus suis hic verba commodasse videtur Demosthenes. Athenarum urbem, eodem Isocrate teste, Arcop. c. 27. peregrini judicabant, *ἀξιαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἀρχεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων*, ad quem locum adduxit, alium huic prorsus similem ex Orat. de Permut. Edit. Orell. p. 108 Bergmannus. Verum idem Atheniensibus consilium nonnunquam in vituperium objectum est. Vid. Thucyd. I. 125. f. Laudandum esse hujusmodi excellentiae studium, sed in rebus honestis, Isocrates monuit Panathen. p. 488. et Demosth. Serm. Amat. p. 1416. 24. *ἡγοῦ κράτιστον μὲν εἶναι, τὸ πρωτεύειν ἐν ἅπασιν. Formulam μάλιστα μὲν — εἰ δὲ μὴ, usurpavit etiam Orator Exord. LVII. p. 1456. 1: sed pro εἰ δὲ μὴ dixit εἰ δ' ἄρα τοῦτ' ἄλλη πῆ σύμβαινοι Exord. XXXVI. p. 1442. 13. Habet eam etiam Thucydides I. 35. ἀλλὰ μάλιστα μὲν, εἰ δύνασθε, μηδένα ἄλλον εἶναι κερτῆσθαι ναῦς· εἰ δὲ μὴ κ. τ. λ. et c. 40. καίτοι δίκαιοι γ' ἐστε, μ. μ. ἐκποδῶν εἰσῆναι ἀμφοτέροις, εἰ δὲ μὴ, τούναντιον, ἐπὶ τούτους μεθ' ἡμῶν εἶναι. III. 38. καὶ μάλ. μ. οὗτος εἰπεῖν ἕκαστος βουλόμενος δύνασθαι, εἰ δὲ μὴ. Ita et IV. 105. f. Isocrat. Panath. p. 488. μ. μ. αὐτὸς τυγχάνειν — εἰ δὲ μὴ τοὺς οἰκειοτάτους. Illustravit hanc locutionem Perizonius ad Aeliani V. H. XIII. c. 42.*

p. 187. v. 15. χαλεπὸς — περὶ τούτων λόγος. Communis erat hac aetate Thebanorum invidia omnibus Graecis: sed singularis etiam odii causae eos inter et Athenienses intercesferant. Praeter memoriam enim veteris istius suffragii, quod in Amphictyonum concilio, post finem Peloponnesiaci belli, Athenas ex-

scin-

scindendas esse suaferant, (cf. Isocrat. Plataic. p. 520. atque alia loca laudata a Bergmanno ad Isocratis Areop. c. 3, quibus adde Demosthen. de F. L. p. 361. 25.), alia eorum gravis erat hac aetate offensio, siquidem et caeteros Boeotios et ipsos Athenienses saepius vexabant, iisque urbes et agros eripiebant, superbia elati propter victorias, de Spartanis reportatas. Isocrates de Pace p. 315, de Thebanis loquitur: τοὺς περιοικοὺς ἀδικοῦσιν: Boeotios nempe, uti liquet ex seqq. et Plataic. p. 512. Θεβαίοις, τοῖς ἅπαντα τὸν χρόνον δυσμενῶς πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν διακειμένοις. Orat. ad Philipp. p. 159. τὴν δὲ ἡμέτεραν πόλιν μέρος τι τῆς χώρας ἀπεστέρουσιν. Demosth. p. Cor. p. 231. 2. ὑμεῖς οὕτως διέκεισθε, ὥστε — Θεβαίοις ὀτιοῦν ἂν ἐφησθῆναι παλοῦσιν, οὐκ ἀλόγως, οὐδ' ἀδίκως αὐτοῖς ὀργιζόμενοι· οἷς γὰρ εὐτυχικέσχυ ἐν Δεύκτροις, οὐ μετρίως ἐκέχρηστο, cum quo loco alia conveniunt Isocratis Or. ad Philipp. p. 159. καλλίστην γὰρ μάχην νικήσαντες, καὶ μεγίστην ὀξάν ἐξ αὐτῆς λαβόντες, διὰ τὸ μὴ καλῶς χρῆσασθαι ταῖς εὐτυχίαις, οὐδὲν βέλτιον πράττουσι τῶν ἡττηθέντων ἢ δυστυχισάντων. Archid. p. 212. τοὺς τὰς εὐτυχίας μὴ μετρίως φέρειν ἐπισταμένους, et Justin. VIII. 1. §. 4. „Thebani, qui cum rerum potirentur, secundam fortunam imbecillo animo ferentes, caet.” Odium Atheniensium in Thebanos produnt etiam Demosthenis loca p. Cor. p. 237. 16. ubi meminit τῆς τοῦ ὑπαρχούσης ἀπεχθείας πρὸς τοὺς Θεβαίους, idemque Olynth. I. p. 16. 20. dixit: μηλιὰν πικρὸν εἰπεῖν ἢ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως. [cum Philippo in Atticam.] et de F. L. p. 375. 16. [Philippus] ἐφη τὴν Θεβαίων ὑβρίν ὑμῖν καταλύσειν. Ac-

ce-

cedit, quod hoc ipso tempore jam flagrabat bellum istud Sacrum, cujus ut praecipui auctores ita et acerrimi vindices Thebani fuerunt. Cf. supra dicta in *Introduct.* p. 23.

187. 14. 24. τὰς προτέρας — πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀμαρτίας. Hic quidem loci dubium non est, quin respexerit Orator ad proditionem Thebanorum in bello gesto cum Xerxe. Ejus etiam meminit *Phil.* II. 68. 21. τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους, τοὺς μὲν αὐστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας. Hos etiam Isocrates nuncupat *Plat.* p. 530. τοὺς μὲν δουλεύειν τοῖς βαρβάροις ἀξιώσαντας, et paulo post τοὺς τῶν Ἑλλήνων προδότας: *ibid.* p. 519. f. dicuntur, τὸ παλαιὸν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος προδοταὶ καταστάντες. Fusus est Herodotus *Libr.* VII, VIII passim, in enarranda hac Thebanorum proditione, quae prolixitas non minima videtur extitisse causa, cur ei tam infensus fuerit Plutarchus. Vid. ejus libellus de Herodoti malign. Apud Justinum vero *L.* XI. c. 3. §. 9. Alexandro M. in bello cum Thebanis, urbis excidium sui socii eadem de causa suaserunt, „ studia in Persas non praesentia tantum, verum et vetera, adversus Graeciae libertatem increpantes.” Quodsi ad injurias, universae Graeciae a Thebanis illatas, Plataearum excidium minus accensabant Athenienses, certe ad suas privatas referebant, de quo vid. *Thucyd.* III. 52—68. *Isocrat.* *Panath.* p. 244. *Demosth.* c. *Neaer.* p. 1371. sqq. Huc pertinebant etiam opes antiquitus latae Pisistrato, ut tyrannidem recuperaret, quem pecunia sublevarunt, caeterosque Graecos ὑπερεβάλλοντο τῇ δόσει τῶν χρημάτων. *Herodot.* I. 61. Thebanorum in Graecos peccata

re-

recensuerunt auctores, quos junctos edidit Reiskius in Oratt. Gr. Vol. VIII, Lesbonax Orat. de bello Thebano, ad quam v. Reisk. idem Orat. Protr. p. 24. Herodes π. Πολιτείας. p. 43. p. 188. 2. τοὺς μετ' αὐτῆς, ὄντας τῶν. Distinctio minor, quam Reiskius p. 384. vocabulo ὄντας praeposuit, in suum locum, h. e. post ὄντας, restituitur. Ordo est: ἡγοῦμαι τοίνυν ἐγὼ ταύτην τὴν τάξιν τοῦ δικαίου, [Atheniensium temp. et qui cum ea contra Persas dimicaturi sunt] καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς, ὄντας, ἔσεσθαι κρείττους τῶν προδόντων, καὶ πρὸς ἅπαντας τοῦ βαρβάρου. [pares futuros omnibus illis, qui cum barbaro facturi sint.]. De hoc usu praepositionis πρὸς vid. Reiskii Index p. 652. — Τάξις proprie significat ordinem, quo miles ab imperatore collocatur, ut eleganter nos docet Demosthenes de Rhod. libert. p. 200. 14. ἐχρῆν γὰρ — τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν ὑμᾶς περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτεῖα τάξεως, ἢν περὶ τῆς ἐν τῇ στρατείᾳ [τάξεως] ἔχετε· τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ὑμεῖς τὸν λείποντα τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τάξιν ταχθεῖσθε, ἄτιμον οἴεσθε προσήκειν εἶναι: et ab Aeliano V. H. III. 14. usurpatur pro militis statione in mœnibus urbis obsesae. Sed saepe in impropria notione occurrit, metaphora Atticis scriptoribus imprimis frequenti et accepta, pro *propositio, quod quis sequitur*, item pro *conditione et fortuna, in qua collocatus est*. Huc referri potest major pars locorum, quos Reisk. in Ind. attulit, quibus addantur Aristog. I. 771. 8. ὡσθ' ἕκαστον ὑμῶν κατηγόρου τάξιν ἔχειν. c. Phaenipp. p. 1045. μετὰλαβε τῆς τοῦ λειτουργοῦντος τάξεως. Epist. I. p. 1466. 4. χαλεπωτάτην τάξιν ἔχει, τὸ συμβουλευ-

N

λέγειν. Isocrates Archid. p. 232. τὴν ἰδίαν τάξιν τοῦ βίου διαφυλάττων, et p. 232 Lacedaemonios adhortatur μὴ περιιδεῖν αὐτήν [τὴν Λακεδαιμόνα] ἐλλειπύσαν τὴν τάξιν, εἰς ἣν οἱ πατέρες κατέστησαν αὐτήν. Panath. autem p. 414. memorat homines ἐμμένοντας τῇ τάξει τῶν εὖ Φρονούντων. Aeschines c. Timarch. p. 73. ἵνα ὑμεῖς — καταλείμητε εἰς τὴν προσήκουσαν τάξιν Τιμαρχόν, quae ad verbum fere repetuntur, p. 75. Translata etiam significatione occurrunt verba cognata et derivata: uti ipsum τάττειν, Demosth. Or. Funeb. p. 1392. II. Idco a Reiskio in Ind. relato, cum hoc nostro maximè convenienti: et c. Theocrit. p. 1326. 28. Φησὶν ἐπὶ τῷ κολύβειν τετάχθαι τοὺς τὰ παράνομα γράφοντάς. Aeschin. de F. L. p. 91. f. ἐν ἅπασιν δὲ τούτοις ἐγὼ τετάχμαι [in his nempe, qui legationem ad Philippum perfide obie-rant, quorum nomina praecedunt.] Isocrat. Ateor. c. 18. juvenes Athenienses ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔμενον ἐν οἷς ἐτάχθησαν. Thucyd. II. 63. ἀπραγμόν — μὴ μετὰ τοῦ δραστήριου τεταχμένον. III. 86. εἴπερ καὶ πρὸς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων — συμμάχίαν ἐτάχθησαν. Aelian. V. H. III. 18. νόλους αὐτοῖς τετάχθαι. Ita et συντάσσειν. Isocrat. Ateor. c. 22. συντέτακται καὶ συνακόλουθαί τοῖς μὲν πλούτοις — ἀνοῖα, κί τ. λ. quem. h. Doct. Bergmannus p. 72. aliter diffinxit, cui tamen vix assentior. Aeschines de F. L. p. 113. ἀνιστάμενοι δὲ οἱ συντεταχμένοι ῥήτορες et ibid. p. 96. συνετάξαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς: de hoc ordine dicendi inter nos convenit: hunc inter nos dicendi ordinem constitui-mus. Ita et ἀντιτάττειν Thucyd. III. 83. τὸ δὲ ἀντιτετάχθαι ἀλλήλοις τῇ γνώμῃ ἀπίστως. Alias formulas, cum hac, ἐν τάξει, permutatas, ut sunt ἐν μοίρα, ἐν.

ἐν αἰσῶν, v. c. ἐν Καρδὸς αἰσῶν h. v. c. ἐν θούλου τάξει, recensuit Hemsterhusius p. V. Celeb: ad Aristoph. Pluti Argum. p. 77. — Eodem etiam sensu occurrunt aliae locutiones, ut Isocrat. Plataic. §23. τὰ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον, et paullo post, μετὰ ταῦν δίκαιον ποιούμενος τοὺς κινδύνους. Adschin. c. Timarch. p. 75. init. οὐκοῦν μὴ καταλιπὼν ἡνί εἴλου συμμορσίαν, ἀπομολήσῃς εἰς τὰς τῶν ἐλευθέρων διατριβὰς. — p. 188. v. 7. πένος μὲν ἐκείνον. — ἔχθρον, κ. τ. λ. Hinc etiam p. 189. 14. ἔχθρον συμφέροντα. Persam vocat: atque haec communis est Oratoribus Graecis sententia. Isocrates Paneg. c. 41. τίς ἢ τῶν πολεμιστάντων αὐτοῖς [τοῖς Πέρσαις] οὐκ εὐδαιμονήσας ἀπῆλθεν, ἢ, κ. τ. λ. c. 2. ὅσοι μὲν διδάσκουσιν, ὡς χρῆ, διαλυσαμένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας, ἐπὶ τὸν βάρβαρον τραπέσθαι, καὶ διεξέρχονται. — τὰς ὠφελείας, τὰς ἐκ τῆς στρατείας τῆς ἐπ' ἐκείνον ἐσομένας, ἀληθῆ μὲν λέγουσιν, κ. τ. λ. In eadem Orat. commoda recenset, quae ex bello cum Persis expectanda sint. Haec etiam causa erat, cur idem Orator gloriaretur, se fuisse principem τῶν παρακαλούντων τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ τοῖς βαρβάροις, Panath. p. 407, quibus verbis adsentitur Aelianus N. H. XIII. 21. — p. 188. v. 12. τὸσαῦτα πρὸς τὸν καὶ αὐτόν. Non solis Graecis tanta malorum seges his temporibus orta est, verum item Persis. Herodotus in reliquis cum Demosthene consentiens, L. VI. 98. ἐπὶ Δαρείου, καὶ Ξέρξου, καὶ Ἀρτοξέρξου πρώτων αὐστέρων ἐπεξῆς γενεῶν, ἐγένετο πλείω κακὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλαις γενεαῖς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν

τέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πολυμεβντων. Similium calamitatum auctores Isocrates Panath. p. 42. scripsit fuisse Harmostas Lacedaemoniorum, qui Graecos εἰς τὸσαύτας καὶ τῆσάυτας συμφορὰς ἐμβαλον, ὅσας οὐδεὶς πάποτε αὐτοῖς γενήσασθαι προσεδόκησε. Ibid. p. 471. de Persis, qui ad Marathonem certaverant, dicit: πλείοσι κακοῖς καὶ μείζοσι συμφοραῖς περιπεσόντες, ὧν ἤλπισαν τὴν πόλιν ἡμῶν ποιήσιν. Isocrat. Areop. 20. παρὰ δὲ τῶν [Περσῶν] δίκην τηλικαύτην εἰληφότες, ὥστε ἀγαπήαν ἐκείνους, εἰ μηδὲν ἐτι κακὸν πάσχοιεν.

p. 188. v. 13. Φίλῳ. — ἀλυσιτελῆ, συμφέροντα δ' ἔχθρον. Ministri haud profus dissimiles domini fuerant. De satrapis Isocrates Paneg. c. 41. πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστως, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀνάνδρως ἔχοντες, et deinceps: τῶν μὲν συμμάχων καταφρονούντες, τοὺς δὲ πολέμιους θεραπεύοντες. Caeterum hunc locum in exemplum μεταβολῆς τῶν πτώσεων citavit Hermogenes de Invent. L. IV. p. 179. [Ed. Gasp. Laurentii p. 193.] laudatus jam a Reiskio p. 134. et a Taylora VIII. p. 723.

p. 188. v. 20. Φιλάττεσθαι Φημί δεῖν μή. Orat. de Pace p. 61. καὶ τί Φιλάξασθαι Φημί δεῖν ἡμᾶς; ὅπως μὴ κοινὴν πρόφασιν καὶ κοινὸν ἔγκλημα ἃ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβη.

p. 189. v. 5. τὸ ψεύδεσθαι — ἐκείνω καλόν. Phil. IV. p. 144. v. ult. βασιλεὺς δὲ καθ' αὐτὸν μὲν ἅπασιν [Ἑλληνισιν] ἀπίστος ἦν: et legati Lacedaemoniorum, apud Herodot. VIII. 142. βαρβάροισι ἐστὶ οὕτε πιστὸν οὕτε ἀληθές οὐδέν.

p. 189. v. 7. εὐχεσθὲ δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς. Frequenter sunt in veterum scriptis preces et obtestationes

per

per Deos. Ita Graecis continue in ore sunt formulae, πρὸς τῶν θεῶν, πρὸς Διὸς καὶ τῶν θεῶν: Latinis, *per Deos immortales*, aliaeque his similes. Neque vero dēest exemplorum copia, in quibus diferta *omnium* Deorum mentio est. Cf: Orat. p: Cor. init. πρῶτον μὲν, ᾧ ἄ. ἀθ. τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις: ad q. l. vid. Taylorus et Reiskius, quae verba item prostant Epist. I. init. p. 1462. et ap. Aeschm. c. Timarch. p. 59: f. In Demosthenis Philipp. II. p. 74. 25. legitur: ᾧ Ζεῦ, καὶ πάντες θεοί. p. Cor. p. 332. 18. μὴ δῆτ', ᾧ πάντες θεοὶ μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειεν. Herodot. VIII. 64. Graeci ad Salaminem εὐξάμενοι πᾶσι τοῖσι θεοῖσι αὐτόθεν ἐκ Σαλαμῖνος Ἀλάντά τε καὶ Τελαμώνα ἐπικαλέοντο, quibus verbis non diversa significantur ab iis, quae paullo ante, brevius expressa, praecesserant ibid. εὐξῆσαι τοῖσι θεοῖσι. Namque, etsi mentio non semper fiat *omnium* Deorum, illi tamen saepe omnes significantur. Jubet etiam Μαντεία quae legitur in Orat. c. Macartat. p. 1072. 22. θεοῖς Ὀλυμπίοις, καὶ Ἰλλυμπίαις πάντεσσι καὶ πάσαις μνασιδωρεῖν. Demosth. Ep. I. f. p. 1466. 27. τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον, καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἡγεμόνας ποιησάμενοι καὶ παρακαλέσατες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι. Prolixius Aeschylus Agamemn. 88. sqq.

πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυθμῶν,

ὑπάτων, χθονῶν,

τῶν τ' οὐρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων,

βῶμοι δῶριτι φλέγονται.

quem locum vindicavit Fr. Christ. Petersen, V. Clar. in Notis ad hanc Tragoediam, insertis Miscellaneis

Hafniensibus. Vol. II. 1817. Frequenter etiam ita loquitur Ovidius, Metam. VI. 62.

Dique o communiter omnes,
Dixerat, (ignarus non omnes esse rogandos:)
Parcite.

Cum quo loco convenit alius, Trist. III. 1. 77.

Di precor, atque adeo (neque enim mihi turba roganda est,)
Caesar, ades voto, maxime Dive, meo!

Apud eundem Halcyone pro Ceyce marito, Metam. XI. 577.

Omnibus illa quidem Superis pia tura ferebat:
Ante tamen cunctos, Junonis templa colebat.

Et Athenienses, ope Thesei a turpi tributo, Minoi
pendendo, liberati,

bellatricemque Minervam,
Cum Jove, Disque vocant aliis.

Ita et Oeneo sacra faciente, ibid. v. 276.

Coeptus ab Agricolis, Superos pervenit ad omnes
Invidiosus honos.

Neque aliter in execrationibus et juramentis. Demosth. Aristocr. p. 622. 22. *ὀμνύω τοὺς θεοὺς ἅπαντας* et Zenoth. p. 890, 24. c. Conon. p. 1269. 7. *καὶ νῦν ὀμνύω τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ πᾶσας*. Aristog. I. p. 773. 18. *μὰ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς*: et similiter, p. 790. 4. Exc. adv. Lacrit. p. 937. 21. *μὰ τὸν Δία τὸν ἄνακτα καὶ τοὺς θεοὺς πάντας*. p. Phorm. in f. p. 963. *νῆ τὸν Δ. καὶ τ.*

φ. θ, ἄπ. c. Phaenipp. p. 1042. 22. νῆ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεάς. itid. p. 1044. 1. πρὸς τῶν θεῶν καὶ δαιμόνων. Aeschin. c. Timarch. p. 44. med. εἶπατέ μοι πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν. Demosth. Ep. V. p. 1490. 2. δέομαι δήπου πρὸς Διὸς ξενίου καὶ π. τ. θ. Aelianus V. H. L. II. c. 9. ὦ Πολιάς Ἀθηνᾶ, καὶ Ἐλευθέριε Ζεῦ, καὶ οἱ Ἑλλήνων θεοὶ πάντες. L. XII. c. 1. ἀνευφημήσασα δὲ Θεοὺς πάντας ἐκάλει Ἑλληνίους, καὶ Ἐλευθερίους τοὺς αὐτοὺς Ita etiam Cicero p. Lege Manil. c. ult. „ Testorque omnes Deos et eos maxime, qui huic loco temploque praesident.” Diligenter omnium Deorum catalogum persequitur. Chaerea Terentianus, Heautont. IV. 4. 6.

Ut te quidem omnes Di, Deae, quantum est, Syre,
Cum tuo isto invento, cumque invento perduint.

Phorm. IV. 4. 6.

Ut te quidem omnes Di, Deae, Superi, Inferi,
Malis exemplis perdant.

Quae Ioca citantur a Bentlejo V. Celeb. ad Eun. II. 3. 11. Vid. et Phorm. V. 8. 83. et V. 1. 83. item Andr. IV. 2. 12. Ovidius etiam Trist. II, 53. ad Augustum,

Per mare, per terras, per tertia Numina juro,
Per te, praesentem conspicuumque Deum.

Ubi tertia Numina recte interpretatus est Harlesius: *coelestia*: quae explicatio probari potest: ex. v. 426.

Ex-

Explicat ut causas rapidi Lucretius ignis,
Casurumque triplex vaticinatur opus.

Locus Lucretii, quem significat Ovidius, legitur,
de Rer. Nat. L. V. 93.

Principio, maria ac terras coelumque tuere:
Horum naturam triplicem, tria corpora, Memmi
Treis species tam dissimiles, tria talia texta
Una dies dabit exitio.

p. 189. v. 14. οὐδεμιᾶς — ὑπεραίρουσαν Causam
crescentis fortitudinis bellicae Atheniensium τῇ ἰση-
γορίᾳ tribuit Herodotus, V. 78. Ἀθηναῖοι, τυραννεύ-
μενοι μὲν, οὐδενῶν τῶν σφέας περιοικεόντων ἔσαν τὰ
πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων, μακρῶ
πρῶτοι ἐγένοντο: et jam initio Perfici belli, eodem
teste, c. 117. αὕτη — ἡ πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνά-
στευε μέγιστα. Cf. et Isocratis Areopag. c. 3, ibiq.
Bergmannus, ibid. c. 5. et alibi.

p. 189. v. 16. ἐκουσίου ἢ κ'ακουσίου διαλλακτοῦ.
Vaticinari videtur Demosthenes ea, quae brevi
post acciderunt. Quam primum enim in Graecia,
qualicumque tandem ratione, pax restituta est, Per-
sarum regnum aggredi morati non sunt Philippus et
Alexander. Plenae sunt Isocratis Orationes adhor-
tationum, ut, compositis intestinis disidiis, Graeci arma
in barbaros convertant: imprimis ejus Orat. ad Phi-
lippum, quem, nec immerito, duem, huic bello
imprimis idoneum, censebat. Cf. p. 146. f. 147.
155. et alibi, Lacedaemoniis quidem, quorum vi-
res, magis etiam quam cacterorum, fractae erant,
tali pacificatore valde opus esse, idem testatur l. c.
p. 158, καίτοι πῶς οὐ χρὴ νομίζειν τοὺς οὕτω διακει-
μέ.

μένους, ἀσμένως ἂν ἴδειν ἐπιστατοῦντα τῆς εἰρήνης ἀξιό-
 χρεων ἀνδρά, καὶ δυνάμενον διαλύσαι τοὺς ἐνεστῶτας
 αὐτοῖς πολέμους: atque similiter postea de Thebanis
 verba facit, itemque de Argivis et Atheniensibus,
 populis Graeciae principibus. De Thebanis haec ait:
 εἰς ταῦτο δὲ τὰ πράγματα αὐτῶν περιέστηκεν, ὥστε —
 νῦν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς αὐτῶν σωτηρίας·
 ὥστ' οἶμαι καὶ τούτους ταχέως ποιήσειν ὅ,τι ἂν σὺ κε-
 λεύης. Eodem spectant ejus tres priores Epistolae.
 Et in Panathen. quidem p. 428. Agamemnonis
 laudes hanc praecipue ob causam praedicat, quod
 ille Rex universos Graecos, prudenter ad concordi-
 am redactos, adversus barbaros duxerat. Sed jam
 antea in conventu Olympico Gorgias Leontinus Ora-
 tionem habuerat, qua eadem Graecis suadebat. Vid.
 Philostrat. de Vit. Soph. L. I. c. 9. §. et Fabricii
 Bibl. Gr. Vol. I. p. 911. Ut hic ἀκουσίου διαλλακτοῦ
 Demosthenes meminit, ita apud Thucyd. III. 59.
 Hermocrates Athenienses vocavit Siculorum διαλλακ-
 τοῦς, πολὺ τῶν ἐμῶν λόγων ἀναγκαιοτέρους.

p. 189. v. 19. μὴ μακρὰ λέγων λαν, κ. τ. λ.
 Isocrates de Permut. p. 544. ἵνα δὲ μὴ λαν ἐνοχλῶ,
 πολλὰ πρὸ τοῦ πράγματος λέγων, ἀφένεμος περὶ τοῦ-
 των ἤδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. Aeschines c. Ti-
 march. p. 73. in. ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ — ἐρῶ,
 κ. τ. λ. ita et de F. L. p. 96.

p. 189. v. 20. τὰ κεφάλαια. Hujusmodi clausulae,
 atque ante dictorum quasi compendia et indices
 saepe inveniuntur apud veteres. Cf. Isocratis Oratt.
 ad Nicocl., ad Philipp., de Pace, et Panath. p.
 484—488. Demosthen. c. Pantaen. p. 983. Olynth.
 I. p. 27. 6. Cicero, p. Archia c. ult. alibi:

indeque ipsum nomen ortum est Ἐπίλογος, uti monet Scholiastes Hermogenis, (cujus Excerptum ex Aldina Edit. repetiit Reiskius, Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 19. B.) qui Coracis artificium, exponens in componendis Orationibus, narrat eum, fuisse solitum postquam praecipuam Orationis partem absolvisset, ἀνακεφαλαιοῦσθαι καὶ ἀναμιμνήσκειν ἐν συντόμῳ περὶ τῶν φθασάντων, καὶ ὑπ' ὄψιν ἄγειν τὰ λεχθέντα τῷ δήμῳ ἅπερ ἐκάλεσε — ἐπίλογον. Earum etiam mentionem fecit Hermogenes περὶ μεθ. δειν. c. 12. τὴν δὲ ἀνακεφαλαίωσιν καλούουσιν [οἱ παλαιοί] ἐπάνοδον, ὡς Δημοσθένης δηλοῖ, et quae sequuntur: immerito autem, meo sensu, hujusmodi clausulas reprehendit Gorgias, Apolog. Palamed. Oratt. Gr. Vol. VIII. p. 121. εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ. καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνήσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως, πρὸς μὲν Φαύλου δικαστῆς ἔχει λόγον, κ. τ. λ.

p. 189. v. 24. ἄρχειν δέ. Sensu incipienda rarius hoc verbum occurrit in genere activo. Quaedam tamen exempla ad h. l. dedit Erasmus. Addemus nonnulla ex Thucydide, quem frequenter imitatur Demosthenes, quod saepius animadverterunt Viri Docti. L. I. 52 ναυμαχίας οὐ διανοούμενοι ἄρχειν ἐκόντες. 54. πολέμου ἄρχοντες: ita et IV. 92. L. I. c. 81. εἰ δόξομεν ἄρξαι μᾶλλον τῆς διαφορᾶς. II. c. 12. ἤδη ἡμέρα τοῖς Ἕλλησι μεγάλων κακῶν ἄρξει. IV. c. 73. μάχης καὶ κινδύνου ἐκόντας ἄρξαι. c. 87. ἀγωνίσασθε τοῖς τε Ἕλλησιν ἄρξαι πρῶτοι ἐλευθερίας: et in patris formula, IV. 118. τὴν ἐκ χειρὶ εἶναι ἐγιαυτὸν ἄρχειν, δὲ τήνδε τὴν ἡμέραν.

SUPPLEMENTUM ANNOTATIONIS.

Annotatione ad finem perducta, misa est nobis beneficio H. A. HAMAKERI V. Clar. collatio duorum Codicum Leydensium, qui in Catalogo Bibliothecae Publicae sic indicantur: alter p. 494. No. 4. *Demosthenis Orationes cum Libanii argumentis et una Lysiae Rhetoris*: estque hic Codex ex Legato Perizoniano: alter ex Legato Vulcanii p. 335. No. 33. *Demosthenis Orationes quaedam cum Scholiis Libanii*. Atque hi quamvis novas lectiones, ab illis, quae in Reiskiana Sylloge inveniuntur, discrepantes, vix dederint, eximiae tamen bonitatis speciem habere videntur, imprimis Perizonianus, qui a perito librario descriptus, deinceps etiam diligentis correctoris curam expertus est. HAMAKERUS autem V. Clar., quo facilius cum Reiskii Editione conferrentur, eas solum lectiones indicavit, quae ab hac recederent; caeteras omnes, quamvis ab uno alterove tantum Codice Reiskiano suppeditatas, ab Reiskio autem in textum admittas, consulto memo-

rare neglexit. Quocunque igitur in loco diversam lectionem non diserte prodidimus, accurate consentire censendi sunt nostri Codd. cum textu Reiskiano. ΗΑΜΑΚΕΡΙ summam diligentiam atque religionem in quibusvis, vel minimis, librarii aberrationibus indicandis, a nobis etiam, in juvenilibus exercitationis specimine, servandam esse censuimus, a quo omnem arrogantiam longe oportet esse remotam.

Perizonianus Codex, a nobis indicatus litera P, scriptus est in charta, in forma δνα, et in initio habet haec adscripta: τῷ σῷ οικτρῷ δούλῳ, χριστὲ ἰησοῦ, πολλὰ μογήσαντι, νικολάῳ τὴν σὴν ἀρωγὴν πλουσίως μεταδίδου. Hic quis fuerit Nicolaus, profus ignoramus. Sequitur deinde Vita Demosthenis, a caeteris vulgatis, ut videtur, subinde discrepans, neque tamen quicquam novi suppeditans. Hanc vitam excipit Πίναξ s. Index Orationum 47, quas hic Codex continet, quarum ordo, a vulgari diversa, hic est.

Olynthiacae ad Or. de Pace vulgari ordine.

- Or. π. Συμμοριῶν.
- π. Συντάξεως.
- p. Megalopolitis.
- p. Rhod. libert.
- Philippica II. III. IV.
- Or. ad Epist. Philippi, atque ipsa Phil. Epist.
- de Halonnefo.
- c. Androtonem.
- p. Corona.
- de F. Legat.
- c. Leptinem.
- Sermo Amatorius.

Or.

Or. c. Phormionem.

— c. Spudiam de Dote.

— de Cor. trierarch.

— c. Olympiodorum.

— c. Aphobum I, II.

— c. Onetorem I, II.

— c. Pantacnetum.

— p. Phormione.

— c. Naufimachum et Xenopithem.

— c. Zenothemin.

— c. Apaturium.

Sermo Epitaphius.

— c. Dionysodorum.

— c. Cononem.

— c. Aristogitionem I. II.

— c. Calliclem.

— c. Boeotum de Nomine.

— c. Nicofratum.

— c. Eubulidem.

— c. Midiam.

— c. Aristocratem.

— c. Timocratem.

Lysiae Sermo Epitaphius.

Earum, quae desiderantur, tabula etiam exhibetur. Scholia pauca sunt addita. In libri fine haec leguntur, *ἐτελειώθη ἡ παροῦσα Βιβλος ἐν ἔτει τῆς ἀπὸ χριστοῦ γεννήσεως αὐτοῦ [1447.] κατὰ μῆνα μάρτιον.* Caetera sunt lectu difficiliora. Sequitur brevis disputatio de mensibus Graecorum; pauci etiam versibus in laudem Demosthenis, atque nota Latine scripta, indicans hunc Codicem fuisse Antonii Scripandi, ex Jani Parrhasii testimonio.

Alter Codex, quem nota V. sive Vulc. insignivimus, ex Legato Vulcanii, item est chartaceus, in fol. exaratus. Cujus aetas, quamvis incerta, non tamen admodum magna esse videtur. Habet, continua ferie, Orationes, ab Olynthiaca I. ad finem Midianae, omisa tamen Orat. de foed. c. Alexandro: desiderantur etiam Praefatio Ulpiani: nec non ejusdem Commentarius in quartam Or. c. Philippum et sequentes. Incipiunt tamen rursus ejusdem Scholia in Orat. de F. L., iterum desinentia in p. 357. v. 22., quamvis in sequentibus vacuum spatium iis plerumque sit relictum. Pauca etiam inedita scholia hic illic adspersa sunt. Adsumt praeterea argumenta Libanii; sed ex duplici *ὑποθέσει* in Orat. p. Cor. et de F. L. altera deest, altera definit in verbis *ἡ περὶ Θυβαίων καὶ Φωκέων*, p. 340. 4. Secundum etiam argumentum Orationis in Midiam non pergit ultra p. 513. 28. in v. *ἡ προσοχή*. Codicem hunc Bibliothecae dedit Bonavent. Vulcanius, Calendis Novembr. A. 1587, quum pridie Bibliotheca libris instrui coepisset.

Pag. 178.

v. 1. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι*. Codex P. ubique habet *ὦ Ἀθηναῖοι*, omisso *ἄνδρες*. Eadem vox semper deerrat in Cod. August. V. et passim in aliis. Neque vero Reiskius ubique hanc varietatem annotationi suae inferuit. Vid. Ejus Notam ad Olynth. I. princ. p. 44.

v. 3. *συμφέρουτά γε ἐκ*. Ita V. pro Vulgato *γ' ἐκ*. Ac fatetur Reiskius, se non ubique indicasse, ubi *ἅπας* pro *πᾶς*, vel simile quid, aut vocabula transposita reperisset. Cf. Ejus Praefat. ad sua Demosthenica. Annot. Vol. II. p. 10: Et, quam difficile sit nobis, recentioris aetatis hominibus, in hu-

hujusmodi rebus, quibus de sono et numero periodorum agitur, judicium ferre, praeclare monuit Taylorus ad Orat. p. Cor. Annot. Vol. I. p. 197. Ed. Reisk. Caeterum, ut in Demosthenis Orationibus hac particulae plerumque scribuntur, posteriore litera elisa, ita apud Aeschinem integrae vulgo occurrunt. Quapropter, quandoquidem apud ipsos principes Oratorum Atticorum, eadem aetate degentes, non semper idem mos valuerit, (si quidem fides sit habenda librariis,) nobis tanto facilius veniam dari poterit, de iisdem rebus non pronuntiantibus.

v. 11. παραδέξασθαι P. et V. Ita et Codd. nonnulli apud R. Apparatus Crit. in Demosth. Vol. II. p. 386.

v. 12. τοῦτον τὸν τρόπον Consentit P. cum nonnullis Reiskianis.

v. 13. δύνασθαι. Hoc habet P. cum reliquis: tum etiam παρασκευάσασθαι, quod praefendum esse lectioni παρασκευάσθαι, monuimus in Annot. p. 46. — In V. autem deest δύνασθαι.

v. 18. πείσαι Ut Reiskiani nonnulli, ita P. habet Φράσαι, sed superne adscripto: γρ. πείσαι. V. etiam Φράσαι. Praefendum est πείσαι. Sic melius sequentur: διδάξαι καὶ πείσαι. Hoc ordine languidum erit Φράσαι.

v. 20. τοῦτ' εἴν ἄρα P. — V. τοῦτο εἴν ἄρα.

v. 22. τὸν βασιλέα. Articulum uterque addit. Vid. nostrae Annot. p. 51.

v. 24. In P. hic ordo est, ὑμῶν μόν. τ. ἄλλ.

Pag. 179.

v. 1. τοῦς Ἕλλησιν Ita P. cum Caeteris Codd. Reisk. praeter Augustanum I. Huic interdum plus
sa-

fatis in hoc invertendi ordinis more concessisse videtur Reiskius.

v. 2. ἢ τισὶν αὐτῶν P. habet a secunda manu, ἢ σφίσι αὐτοῖς, quam lect. etiam dat V. Cf. Reisk. p. 387. Sed haec videtur explicatio vulgatae.

v. 4. τηρεῖν Item superne P. adscriptum habebat ζητεῖν. — Μοχ, δικαίως et τοῦτο ὑποκ. Sic et V. — Sed τηρεῖν elegantius videtur, si cum seqq. jungatur.

v. 7. εἰ μέντοι P. et V. ut Reiskii nonnulli. — Posterior omittit τι post ἐναργές. Confusio quaedam harum particularum in Codd. videtur h. l. olim obtinuisse.

v. 9. συμμαχῆσαι et ἔχειν. P. Secunda manus, addidit συμμαχῆσαι et ἔξειν: recte.

v. 10. καὶ μετ' αὐτῶν P. habet ἢ μετ' αὐτῶν. Perperam.

v. 11. εἰ δ' ἔτι In P. est εἰ δέ τι: quod si receptum fuerit, post τε scribatur comma. — Ibid. P. a prima manu habet προπαχθυσόμελα. V. in marg. γρ. προαχθύσονται. Vid. Reisk. p. 388, 376.

v. 12. ἄν ὤρμηκεν Haec inter vocabula ἄν exhibit, P.: quod omnino admittendum censeremus, nisi obesset frequens ejusdem particulae repetitio: ἐπισχῶν ἄν, ἄν ἄν ὤρμηκεν. Ac forte praestaret prius ἄν ejicere. Versu seq. P. et V. habent ἄρα.

v. 17. ἐπανορθῶσαι. P. Ita et nonnulli apud Reisk.

v. 19. Pro τὴν ταραχὴν V. etiam habet τὴν ἀρχήν.

v. 20. ἡμῶν P. hoc habet a sec. manu. Olim erat ὑμῶν. Sed haec pronomina saepissime sua auctoritate permutavit, neque tamen id semper diferte indicavit R. Cf. Praefatio ad Opera Demosth. Vol. 1. p. XCV. — Ita et vs. 22. P. et V. dant ὑμῶν.

v.

- v. 22. ἐπίσης. Uterque exhibet. — V. omisit *περὶ τῶν*.
 v. 23. ἐκεῖνον. V. superne scripto *ων*.
 v. 27. ὅτι pro ὅτε habet V. cum caeteris, praeter August. I: atque hoc videtur praefendum.
 v. 28. ἐστὶν omittit etiam P.
 v. 29. ἐν πολέμῳ Articulum τῷ addidit uterque: sed V. omisit praepositionem. In his omnibus R. nimium dedit Augustano I. — Et P. et V. habent οὐκ ἴσοι, sed P. ex emendatione, superne scripta. Vid. Annot. nostrae p. 54.

Pag. 180.

- v. 2. δοκεῖν, quod R. uncis includit, exstat in utroque.
 v. 4. ἐξητασμένη. Sequentia duo vocabula in P. sunt a secunda manu.
 v. 5. Φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει. In marg. P. lectio est Reiskiana cum variante προαιρουμένη. — V. supra φαίνεται δὲ δίκαια adscriptum habet glossema ἢ πόλις δῆ. — Reiskius vocabulum προαιρέσει exterminasse videtur, ne crebra esset repetitio vocis cognatae. Vid. p. 389, 377.
 v. 8 et 11. ἀνδρίας P. habet cum diphthongo. —
 v. 9. καὶ omittit.
 v. 22. ἐκ μηδένοσ τρόπου. P. Vid. Reisk. p. 389.
 v. 24. Duplicem lect. εἰ μὲν οὖν, et, εἰ μὲν ἦν dare voluit P. ut videtur. Sic enim habet εἰ μὲν οὖν (additur a sec. manu, μὲν ἦν) τις τρ.
 v. 27. P. habet ἐγινόμεθ': plenius V. ἐγινόμεθα.
 v. 29. Post τὰ αὐτὰ P. inseruit ταῦτ', errore, ut videtur, orto, ex praecedentibus vocabulis, fere repetitis. Caeterum, quamvis addito ταῦτ', item recte procedet oratio.

P

Pag.

Pag. 181.

v. 3. ἄλλους ζητ. habet P. — Μοκ v. 5. προ-
εάν habet αν. — Ibid. γε ante καλεῖτε omittit V.

v. 7. ὑμῶν ἐνίων ordine inverfo P. — V. autem
ἡμῶν ἐχόντων ἐνίων: qui et olim habebat κελεύωτιν,
sed superne scriptum est ου. Et subjunctivus forte
est praefendus. Cf. A. Matthiä *Griech. Gram-
mat.* p. 744.

v. 9. Pro ὡς V. habet ὅτι. Vid. R. p. 377.

v. 11. Particulam infitiantem, quam Reiskiys ex
conjectura addidit, neuter Codex exhibet. Ac posfit
abesse, ut Demosthenes haec, quasi per sarcasum
addiderit: οἴσθε τοῦτο; Respondent: ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι.
Sic quidem sensus eodem redibit.

v. 14. P. male scriptum habet. ραψοδήσουσιν per ο
parvum.

v. 15. οἴμεθα ὑμεῖς πράττειτε. Ut reliqui, habet
V. Sed confirmatur ex Codice P., quamvis a secunda
manu, Reiskii conjectura. Cf. nostra Annot. p. 61.

v. 17. Transposita sunt in P. χιλίους μὲν ὑμῶν.

v. 18. θέλη τις habet V. — Idem errore scripsit
τριακροῖους. — v. 19. in P. plene est ἀσφαλίστατα.

v. 26. ἔχοντα μάταιον. P. — v. 27. V. omittit
ὡς ante ἄριστα.

v. 29. Pro αὐτῶν, uterque noster: dedit αὐτούς.
P. etiam in indicativo, ἀρέσκει.

Pag. 182.

v. 3. κατὰ τὰς γνώμας. In solo P. legitur, prae-
positione addita: finale. — Pro ὑμᾶς V. praebet ὑμῶν,
ut alii nonnulli.

v. 5. ὑμεῖς ἅπαντες inverfo ordine: P. — Particula
μὲν male omittitur a V.

v. 8.

v. 8. V. habet ἐβουλήθητε pro ἤβ. Plene etiam exhibet δέ: uti et v. 24. et p. 18, v. 13.

v. 10. πράξαντα, superne scripto ου, in P. Vid. Reisk. p. 392.

v. 11. παροξυνομένων dedit uterque: deinde etiam δρφανῶν: sed P. hoc, superne scriptum: nam in textu est δρφανικῶν. Sed vide nostram Annot. p. 71.

v. 18. P. habet οἶμαι, quod, ut et, paullo ante, ταῦτα deest apud V. — Reiskius dederat οἴομαι. De his vocibus cf. nostr. Annot. p. 74.

v. 20. in P. σώματα plene scribitur.

v. 23. P. dederat ἀπόρους: sed superne scribitur ωτάτους. Post σώματα inserit ταῦτα, quod non admittendum videtur.

v. 24. Hoc ordine leguntur in P. οὕτω συντ. Φημί δεῖν.

v. 27. κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναΐαν. Corruptum est etiam hoc vocabulum in P. in quo legitur πεντεκαιδεκαναΐς, et superne καναΐαν; in margine etiam πεντεκαιδεκαναΐαν. Idem omisit articulum, et vitiose scriptum exhibet ποιεῖσαι.

Pag. 183.

v. 3. P. ἀποδιδόναι, ut nonnulli apud R. Male. — Perpetua hic est series aoristorum.

v. 4. Pro ταῦθ' in P. legitur ταῦτα. V. habet hoc ordine, οὗτ. ἔχ. ταῦτα ὑπ.

v. 9. ἐκάστη pro εἰς ἐκάστην praebet P. Sed Reiskiana lectio videtur praeferranda. Illam tamen alii etiam Codd. habent. — vs. 8. et 11. V. dederat ἐξηκονταταλαντεῖαν cum diphthongo, et in singulari.

v. 26. τὰ τὴν δαπάνην. Articulum τὰ, de suo,
P 2 ad-

addiderat R. quae emendatio, quamvis in Notis non memorata, indicatur in Praefat. ad Demosth. Opera Vol. I. p. XCVI. Atque opportune confirmatur a P. Facile autem omitti potuit a librario, propter vocabulum praecedens *τάλαντα*, in eundem sonum exiens. De quo errore, in libris scriptis frequenter obvio, monuerunt cum multi alii, tum Celebrissimi Viri, D. Wyttenbachius, *Bibl. Crit. P. IV. p. 53, 58, 107. L. C. Valckenaerius, ibid. P. V, 109. seq. Ev. Wasfenberghius, Disp. de Nominib. propr. p. 15.*

v. 20. pro *νεῖμαι* V. habet compositum *διανεῖμαι*.

v. 23. *ἐκάστη* etiam P. praebet, in errorem inductus, quod hoc vocabulum mox praecesserat. Ac forte inter scribendum, aliud agens, sibi in animum inducebat, paullo ante scriptum fuisse, *μερίδων* vel *μοιρῶν*.

v. 24. *τὰς* ante *τριήρεις* omittitur etiam a V. — Articulum *τῶ* ponit P. inter *ἐκάστῳ* et *μέρει*.

v. 29. Ad *καὶ σαφῆς* in margine adscribitur in P. *ἢ σαφῆς ἔσται καὶ ῥαδία, μετὰ ταῦτα λέξω.* — Vulc. etiam habet *πλήρ. δὲ τις ἢ καὶ σαφῆς*. Atque illud *τις* equidem omnino additum velim. Ita dederunt etiam Codd. nonnulli apud R.

Pag. 184.

v. 2. P. plene habet *ἐγγύτατα* et *τριάκοντα* v. 31

v. 8. *λάχοι* in Optat. habet V. pro *λάχη*: sed superne vulgata lectio adscripta est.

v. 11. *ἐκάστης* est in P. vel ex emendatione; vel pro varia lectione; in ipso textu legitur *ἐκάστη*.

v. 12. P. in margine est scholion, quod et apud Grammaticos legitur: *τρίτης, τὸ τρίτον μέρος τῆς Φυλῆς.* v. 17.

v. 17. παραλείπομεν in praesenti P.

v. 18. Utraque lectio, a Reiskio suppeditata, hic etiam invenitur in P.: ἴσως in textu ante εὐρεῖν, πᾶς superne scripto.

v. 21. Reiskii conjectura μέλλων λέγ. confirmatur a P. sed in margine habet vulgarem ὃν μέλλω λ. quam etiam sequitur V.

v. 23. P. habet Φανεῖσθαι, sed in margine Φανήσασθαι.

v. 25. μέγαν sine καὶ uterque exhibet. Atque sic, solum Augustanum II, ut videtur, secutus, edidit Reiskius. Recte potest abesse, quum etiam, iteratis vicibus, conjunctio sequatur.

v. 26. P. in marg. γρ. ἀλλ' οὐδεις τὸδ', quorum vim non capio.

v. 27. ἠγησόμεθα, plene dat V.

v. 28. ἀποσχισόμεν Hanc lectionem in marg. habet P., in ipso textu autem ἀποσχισόμεθα, quod non contemnendum esse, ait R. p. 394.

v. 29. Alia lectio, quam, praeter August. I, reliqui omnes Codd. et uterque noster exhibent, ὑπάρξων δὲ τότε, omnino videtur praeferenda.

Pag. 185.

v. 1. Vulc. sic distinxit ὁμοιον. τοῦτ' ἐγὼ φράσω, omisso γε, sensu haud multum discedente a lectione Reisk., quam dedit P. — Hic v. 2. προταυτηνὶ habet ταύτην.

v. 3. πρὸς ἀπάσας τὰς ἄλλας εἰπεῖν πόλεις: in V. hic ordo obtinet. πρὸς τὰς ἄλλας εἰπ. πᾶσας πόλεις.

v. 4. τὸν νοῦν: ita, addito articulo, legitur etiam in P. et V. et P. v. seq. ἔνταυθοί. Reiskius solius August. I. auctoritatem secutus est.

v. 8.

v. 8. *χρησμοδοί*: non probatur haec Reiskii conjectura ex libris scriptis. Uterque dat, *χρησμοδοῖεν*: sed P. vitiosè *χρησμοδ.* — Vsu præced. V. pro *ἴσοι* habet *ἴσον*. — Vid. nostram Annot. p. 12.

v. 9. *ἀλλ'*, quod a priori *οὐδ' ἄν* avulsam, posteriori addiderat R., in nostris libris, antiquum locum sibi vindicat. Neque tamen infitias ibo, Reiskianam emendationem vulgata exquisitiorem videri. Vid. Ejus Not. p. 381.

v. 12. Et P. et V. veterem lectionem *ἐκωνδν* retinent, pro qua R. ex conjectura in textum intulit *ἐκων ἄν*. Paulo ante v. 10. mire turbatum erat in P. in voce *φοβερά*, quae illic legebatur *φαβερά* vel *φορρερά*.

v. 15. Pro composito *προεισενεγκεῖν*, simplicius *εἰσενεγκεῖν* dedit P. — V. autem *εἰσενεγκαι*.

v. 19. Omissis duobus vocabulis, haec in P. reperiuntur. *Φ. γ. ἑκατοττῆν τις εἰσφέρειν ἐρεῖ*; posteriora vitiosius in V. *τις φέρει ἐρεῖ νῦν*. Tum monendum est, hinc in Vulc. Codice alius librarii manum incipere.

v. 23. Voci *βούλειθε* in P. a secunda manu superscripta est infinitivi terminatio *αι*, quam lectionem Lambini index praeferebat. Mihi vulgata magis placet. — v. 24. est *ὁμεῖς εἰσόλο*. Cui iterum secunda manus, adscripsit *ἡμᾶς*. — Tum v. 22. in V. librarii errore pro *χρηματ' ἄγειν*, existat *χρητ' ἄγ.*

v. 25. Nostri etiam variant in voce *καταβῆτε*, quam R. dedit in textu, ex edit P. Manitii. — P. habet *οὐτ' εἰ καταβείτε*, omisso etiam *ἄν*. V. autem *κατάβετε*. — Hic etiam pro Optativo *ἀνάσχοισθε* dat *ἀνάσχησθε*, et v. 26. *ἡμᾶς* pro *ὁμᾶς*.

v. 29.

v. 29. Hoc ordine legitur in P. οὗτος δ' καιρός.
Tum pro ἔλθω, ibid. est ἔλθω.

Pag. 186.

v. 3. Vitiose legitur in V. ὑπὲρ pro περι: et v. 5.
τριακοσίοι.

v. 8. αὐτὸς ὑμᾶς transponuntur in P. — τριήρεις
autem in nostris adest vs. 9. — vs. 8 etiam deside-
ratur in V. adverbium νῦν.

v. 10. Pro ῥαδίον legitur, ut in append. Francf.
ita et in V. ῥάδιον τι.

v. 15. διδῶ. Male sic expressum est in V. pro
διαδῶ. Ibid. pro αἰ κρῆναι — πέφυκεν, uterque pos-
ter habet accusativum, τὰς κρήνας, uti alii Codd.
apud R. Atque hoc forte praeferendum.

v. 17. καὶ supra adscripserat in P. secunda manus.
Pro ἡμῖν hic etiam in eodem legitur ὑμῖν.

v. 19. ἀμυνόμεθα, in praesenti habet P.

v. 20. Μαραθῶνι. Praepositionem ἐν, supra vocam
additam invenias in P.; in V. autem in ipso textu.
Ellipsis vero in hac voce Μαραθῶνι frequens est.
Vid. Lamb. Bos Ellips. Gr. in v. ἐν.

v. 22. Denovo in P. legitur ὑμᾶς, et vs. seq. συ-
στήσεται, in Indicat.

v. 28. Pro αὐτῷ P. dedit ἑαυτῷ.

Pag. 187.

v. 1. Reiskii explicatio, qua ἄλλην expungendum
est, confirmatur a P. in quo etiam οὐδένα retrahi-
tur ad ἡγοῦμαι. — In V. pro ἔλθειν legitur ἐθέλειν,
quod etiam alii dederunt apud Reisk. Neque opus
videtur, ut utrumque conjungatur, ἐθέλειν ἐλ-
θεῖν. Rectius tacite repetatur ex P. 186. αὐτὸς μὲν
σβοφορεῖν. Vid. Reisk. p. 398, 383.

v. 2.

- v. 2. πῆ habet P. sed superne adscripto πῶ.
- v. 6. δυστυχῆς ἐστίν. Sic, transpositis verbis, leguntur etiam in P.
- v. 8. Pro κέρδους βραχέος in V. est κ. ταχέως, quod interpretamentum sapit.
- v. 9. In P. est ξένοις: sed secunda manus supra addidit ου.: atque hoc recte.
- v. 10. ἄν, quod de suo addidit Reiskius (cf. p. 383.) non confirmatur a nostris Codd.
- v. 12. Perperam in V. scriptum est μάλιστα, ἔτ
v. 15. ἡμᾶς.
- v. 17. ἄν iterum deest in P. ante ἀγαθόν: versu seq. est ἀκούσαίτε ex emendatione: namque olim legebatur ἀκούσετε.
- v. 21. V. habet οἶμαι. Cf. supra dicta ad p. 182.
- v. 18.

v. 24. Cum Reiskio Coniunctivum restituenti non consentiant nostri Codd. P. habet ἀναλύσονται. V. διαλύσονται.

v. 26. Inverso ordine in V. exstant εἶναι Θηβαίους.

v. 28. τὰ ἐκείνου uterque exhibet. — V. sequentia omnia omittit ad finem usque sententiae.

Pag. 188.

v. 1. Pro ταύτην V. dedit ταύτη, quod forte explicari possit: *tantum absum ut timendum esse existimem, ut.* Sed vulgata praestat, ut ταύτην τὴν τάξιν accipiatur δεικτικῶς: *hanc nostram aciem.* — P. voces τοῦ δικαίου supra versum adscriptas habet: in textu est pluralis numerus, τῶν ἰδικαίων, subaudito forte μαχητῶν vel Ἑλλήνων. Sed δικαίου tuetur parallelorum locorum copia in Annot. allata. p. 97.

v. 2. Transponuntur vulgata, τῶν προδοτῶν κρείττους,

πους, et v. 5. οὐδὲ desideratur in P. — Utrumque falvo sensu.

v. 7. Pro τῶς legitur in utroque ἕως. — v. 8. in P. κοινὸν ἐχθρὸν ἐκείνον.

v. 10. P. male habet αὐτοῖς pro αὐτοῖς, ac similiter v. 11. V. αὐτῶς, pro αὐτοῦς.

v. 14. Transponuntur in P. ἐχθρὸν δὲ συμφ.

v. 15. Uterque dat φοβούμεθα. — Pro μήδ', V. perperam habet μή. — Ad ἀδικῶμεν, uterque addit αὐτῶν. Neque hoc temere est negligendum: nam

mox etiam vs. 18. additur pronomen, αὐδ' ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς, ἐκείνον ἀδικησάμεν ἂν ἔθνηκα.

v. 19. Vocem ἀδικημα, omissam in P. addidit secunda manus. Plene scripsit V.

v. 23. Pro πράττειν est in utroque participium πράττων, cui vulgata lectio vix praeferenda videtur. — v. 24. in P. legitur δοκοῦ.

v. 28. Ἀκαροῦντες simplici ρ scripsit P., atque ita vsu sequenti uterque ἀπαγγέλλεσθαι simplici λ. de quo more, a librariis, in his ipsis vocabulis frequentissime usurpato, vid. Reisk. in Not. ad Demosth. Vol. II. p. 94, 99, 104. f. — Atque eadem ratione est in P. p. 189. v. 19.

Pag. 189.

v. 7. P. habet ποιήσητε, V. ποιήσετε. — Uterque plene ἔνεκα. — V. etiam vitiose παρήνοιαν, et v. 10. βουλομένους.

v. 13. ἧς pro ἡν, legitur in V. quod, multorum Reiskii Codicum auctoritate firmatum, praeferendum videtur. — Sed hic pejus pro vulgato πρὸ τούτων dedit πότε.

v. 14. οὐδεμιᾶς post πόλεων retraxit P.

Q

v. 15.

v. 15. *δρῶ*, sed quod in margine correctum est: *δρῶ*, habet P.

v. 16. Neuter exhibet copulam in *κακουσίου*. V. etiam pro *ἦτοι* habet simplex *ἦ*.

v. 17. Uterque habet *ἂν οἰδῆ*.

v. 19. *ἀπαγγελλόντων* omisit V. qui etiam vs. praecedenti *αὐτῶ τὰ* transposuerat.

v. 20. *λαὸν* omisum est a P.

v. 22. *μὲν* perperam omittitur a P., qui et vsu seq. supra *ἀμύνεσθαι* male hanc correctionem addidit, ut oriatur *ἀμύνασθαι*. — v. 23. pro *ἂν* habet *εἰν*.

v. 29. P. habet etiam lectionem *ὀργισθε*: et ad *ἁμαρτάνοντες* in marg. dat Reiskianam lect. *ἁμαρτόντες*, quam in textu exhibuit V. Neuter vero confirmat Reiskii conjecturam, negationem addentis. Ac potest etiam abesse, ut sic vertatur: *neque enim, propter praesentem vestrum errorem, ideo postea habebitis, quod eis succubatis.* Cf. tamen Reiskii Annot. p. 385.

ΕΥΛΟΓΙΟΝ ΚΟΥΡΙΑΣ
ΚΑΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ
ΕΥΛΟΓΙΟΝ ΚΟΥΡΙΑΣ

THE-

T H E S E S.

Difficilis est locus Demosthenis, Orat. c. Naufim. et Xenopith. p. 988. v. 8, in quo se haerere ingenue fassus est Reiskius, Appar. Crit. Vol. III. p. 1403. ἔστιν οὖν οὕτω τις ἀνθρώπων ἄτοπος, ὥσθ' αἰ τοῦς κυρίους διεκρούσατο μὴ καταθεῖναι τοσούτου χρόνον, ταῦτα τῷ μὴ κυρίῳ, γράψαντι γράμματα, ἐκῶν ἀποδοῦναι; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. Veram ego hanc mihi videor reperisse explicationem.

Nauficrates moriens duos filios reliquit, Naufimachum et Xenopithem, quorum tutorem constituit Aristaechnum. Facultates ejus fere omnes continebantur pecunia, foenori credita. (*Obligatien en Rentebrieyen.*) Quum vero Aristaechni tutelam parum probassent Nauficratis liberi, post annum XVI, male gestae tutelae eum accusarunt: quae lis quum agitari coepisset, ita convenit inter tutorem et actores, ut Aristaechnus, tribus talentis solutis, omne damnum, quod essent passi, restituisset existimaretur, neque unquam propter hujus tutelae rationem in jus vocaretur. Post tertium, quartumve mensem, quam

T H E S E S.

quam haec transacta erant, diem suum obiit Aristaechnus, relictis quatuor liberis, quorum tutorem constituit Demaretum.

Nausicrati superstiti debuerat 1000 stateras Hermonax Bosporanus. Eos neque Nausicrates, neque Aristaechnus, quamvis saepe ad Bosporum itinere facto, receperant. Post hujus tamen obitum Nausicratis liberis debitum solvit Hermonax. Hi vero, cupiditate impulsii, dolum adversus Aristaechni liberos machinantur. In jus illos vocant, ut quorum vel pater vel tutor, illam Bosporanam pecuniam, Nausicrati debitam, quam fingebant eos ab Hermonacte accepisse, sibi non reddiderint. Quae calumnia hac ratione refellitur; ut primo negetur, etiamsi verum esset illud acceptae pecuniae crimen, quicquam tamen habere Nausimachum et Xenopithem, quod Aristaechnum ejusve liberos accusent, siquidem inter eos fuisset transactum tribus talentis: deinde vero probetur, neque Aristaechnum ipsum, neque Demaretum illam ab Hermonacte pecuniam accepisse. De Aristaechno quidem ipso satis videtur constare, quippe qui mox post illam transactionem diem suum obiit. Neque est, quod magis dubites de Demareto, qui numquam in Bosporo fuit. „Ac dicas (sic pergit Orator) eum per alium, suum procuratorem, illam pecuniam accepisse. Num vero hoc credibile videtur; Hermonactem neque ipsi creditori Nausicrati, neque Aristaechno, qui pari apud eum numero atque ipse creditor debuerat esse, etsi saepius in Bosporo Hermonactem convenientibus, atque pecuniam suam possidentibus, nihil quicquam reddidisse: Demareto

ait

T H E S E S

autem, ad quem ea res minime pertineret, quippe tutorem liberorum Aristaechni, non Nausicratis, et cui nunquam itineris in Bosphorum fuerit opportunitas, quique adeo literis tantum cum eo agere potuerit, omne debitum persolvisse? Equidem non ita existimo."

Omnino admittendum videtur hoc argumentum Demosthenis. Omnis difficultas est in voce κύριος, qua quidem rite intellecta, caetera etiam manifesta fiunt. Significat autem, eum, qui alicujus rei est dux et quasi caput: rei dominum, ad quem solum ejus pertinet arbitrium: quod quidem convenit in Nausicratem et Aristaechnum, non in Demaretum. Ac fuit eum voce κύριον h. l. significari putarem eum, cui fuisset opportunitas iter in Bosphorum faciendi, quod item in illum, non in hunc conveniebat. Nunc tamen prior explicatio ut facilior atque a simplicitate commendatior mihi magis placet.

I I

Herodis Attici Oratio περί Πολιτείας, quae typis descripta est Oratt. Graec. Vol. VIII, habita fuisse fingitur non ad Thebanos, uti affirmavit Canterus, verum ad Thesalos. In ipsa certe Oratione, quum caeteros omnes Graeciae populos primarios recenset, inque his Boeotios, p. 46, nulla mentio est Thesalorum, ad quos videlicet ipso Oratoris sermone habebatur. Accedit quod p. 38. ait, suos auditores habere χιόραν — τῶν Ἑλλήνων πλειστον, p. 39. γῆν — τὸ σύμμαχόν ἐγγενὲς παρεχομένην καὶ ἵππους: quod Archelaum dicit p. 45. πρόσσιμον μᾶλλον ἢ Πελοποννήσιους. Reliqua omnia melius

COPIA

T H E S I S

conveniunt cum Thesfalīs quam cum Thebanis. — Canterus utrum hanc suam sententiam hauserit ex conjectura, an vero ex alio titulo, quam qui in Reiskii Edit. legitur, in Codice suo prodito, ut esset verbi causa, Ἡρώδου λόγος πρὸς τοὺς Θεσσαλοὺς περὶ Πολιτείας, ignoro. Verum sic etiam proclivis librariorum lapsus esset, ut mutarent πρὸς τοὺς Θηβαίους. De nominibus propriis in veterum libris saepe corruptis singulari disputatione docte disseruit Everw. Wasenberghius, V. Clar. Francq. 1790.

I I I.

In eadem Orat. p. 49. quaedam leguntur, in quibus item errasse videtur Reiskius. Incitaverat Orator Thesfalos, ut cum reliquis Graecis bellum contra Archelaum, Macedonum regem, susceperent. Tum sic pergit: εἰ δὲ καὶ τόνδε τις τὸν λόγον λέξει, ὡς Ἀρχέλαος παῖδας ἔχει, καὶ διὰ τοὺς παῖδας οὐχ' οἶόν τε συμπολεμεῖν, πρῶτον μὲν ἄξιον θαυμάσαι τοῦτον, ὅστις περὶ μὲν δέκα παίδων λέξει, περὶ δὲ τῶν ἀπάντων οὐ λέγει, αὐδὲ περὶ τῆς πόλεως· καὶ τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστρεῖ, περὶ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν, εἰ μὲν οὖν ἀναγκαῖον ἦν παθεῖν τι τοὺς παῖδας, οὐ θαυμαστὸν ἦν λέξαι· νῦν δὲ δῆλον ἔστιν, ὅτ' κρατοῦντες ἐκείνου, καὶ τῶν παίδων ἅμ' κρατήσομεν· ὥστε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν ῥαδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παῖδας. Omnia conjectando et male interpretando hic perturbavit Reiskius. Παῖδας δέκα interpretatus est *decem filios Archelai*, a quibus metuendum esset, ne quam noxam Thesfali acciperent. Significantur autem *decem pueri ex optimatibus Thesfalorum*, quos *obsides* dederant Archelao, quo
mi-

T H E S E S.

minus novis rebus studerent. Ita si verteris, reliqua omnia recte procedent. Una tamen admittenda est Canteri emendatio, quae suspicionem mihi movit, eum id, quod verum esset, perspexisse, ut pro τῶν παίδων σωφρόνων legatur τῶν ἀπάντων συμφ. — Tum post ὥστε ἀφελόντες inferta mallet duo vocabula ἡμᾶς αὐτούς.

I. V.

Facilis atque elegans est conjectura H. W. C. A. VISSERI, Viri Doctissimi, ejusdemque de re sacra et scholastica egregie meriti, quam ut hic proponerem benigne mihi concessit. — In Nepotis Vita Aristid. c. 2. verba: „ in proelio quo Mardonius *fusus*, barbarorumque exercitus *interfectus* est:” sic transponantur, ut *interfectus* referatur ad prius periodi membrum, *fusus* ad posterius: „ in proelio quo M. *interfectus*, b. q. exerc. *fusus* est.” Eadem ratione locutus est Nepos in V. Pausan, c. 1. „ Mardonius — cum ducentis millibus peditum — et viginti millibus equitum — *fugatus* est, eoque ipse dux *cecidit* proelio.”

V.

Merito reprehensus est Solon a Cicerone, quod nullum in parricidas supplicium constituerit.

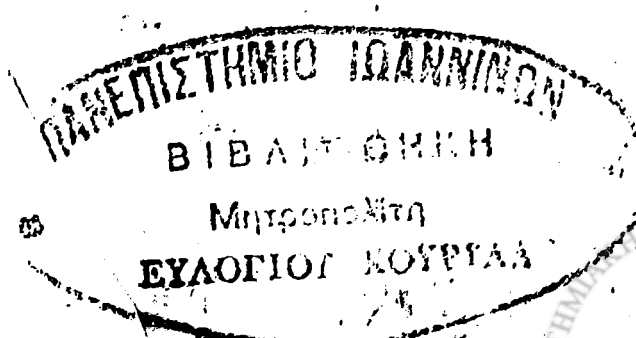
Μετρίως ἀπονομιάζει V I. c. 11 § 11. ἀπονομιάζει.

Male Euripides in Phoeniss. v. 527. ἀπονομιάζει
εἶπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι
κόλλιστον ἀδικεῖν, τᾶλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών.

merito idcirco a Cicerone castigatus, de Offic. E. III. 21.

V. I. I.

Juventutis instituendae atque educandae munus ex omni-

omnibus reliquis artibus est civitati fructuosissimum, adeoque summi imperantis cura dignissimum.

V I I I.

Omnis auctoritas regia orta est ex pacto diserto vel tacito inter principem et cives; quod si ab alterutra parte vehementius fuerit violatum, omnem auctoritatem amittit.

I X.

Qui principem, patria fugientem, sequuntur, non semper censendi sunt bene de rep. mereri.

X.

Nostri aetate in cultioribus Europae partibus commendanda imprimis videtur illa regiminis forma, qua rex vel princeps tenetur, in majoris momenti rebus primarios auctoritate viros in consilium adhibere, eorumque de iisdem constituendis consensum obtinere.

X I.

Carolus V. Imperator Germanorum, callidus potius fuisse princeps censendus est, quam bonus.

X I I.

Immerito de Barneveldio sententiam dixit Vir, doctus in primis, idemque summus poeta:

Hij viel, en liet zijn hoofd straffschuldig op 't schavot.

Gulielmus II. Princeps Arausionensis, Amstelodamum oppugnans, merito a gravissimis historicis reprehensus est.

P. 16. v. 13. πολλοῦ ἔγε πολλοῦ ἰο...

— 92. — 12. κλημ...

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ
ΚΑΥΡΕΙΩΤΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ

